

ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

Administrative Factors Affecting Educational Quality of Islamic
Private Schools in Three Southern Border Provinces

บาร์รีนา มะแซ
Bareena Masae

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Education in Educational Administration

Prince of Songkla University

2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

Administrative Factors Affecting Educational Quality of Islamic
Private Schools in Three Southern Border Provinces

บาร์รีนา มะแซ

Bareena Masae

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Education in Educational Administration

Prince of Songkla University

2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน
สอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
ผู้เขียน นางสาวบาร์นา มะแซ
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วุฒิชัย เนียมเทศ)

.....ประธานกรรมการ
(ดร. เรชา ชูสุวรรณ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วุฒิชัย เนียมเทศ)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง)

.....กรรมการ
(ดร.มูหัมมัดสุไหมี เสงยามา)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพล ศรีชนะ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรอง ผลงานวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มี
ส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วุฒิชัย เนียมเทศ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลงชื่อ.....

(นางสาวบาร์นา มะแซ)

นักศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน และ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาใบนี้

ลงชื่อ.....

(นางสาวบริณา มะแซ)

นักศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ชื่อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
ผู้เขียน	นางสาวบาร์นา มะแซ
สาขา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 2) ศึกษาระดับปัจจัยด้านการบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4) หาตัวแปรพยากรณ์ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ การวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างสำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพในการสัมภาษณ์ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างสำหรับงานวิจัยเชิงปริมาณ คือ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 113 โรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามโรงเรียนละ 6 คน รวมทั้งสิ้น 678 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .908 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ปัจจัยด้านการบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. ปัจจัยด้านการบริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความสัมพันธ์ทางบวกค่อนข้างต่ำ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ตัวแปรพยากรณ์ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มี 2 ด้าน ได้แก่ การมุ่งเน้นผู้เรียน และภาวะผู้นำ ซึ่งมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 7.4 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์สูงสุด ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปแบบของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 3.890 + .262 X_2 + -.242X_2$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = .427X_2 + -.278X_1$$

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Thesis Title	Administrative Factors Affecting Educational Quality of Islamic Private Schools in Three Southern Border Provinces
Author	Bareena Masae
Major Program	Educational Administration
Academic Year	2016

Abstract

This study aimed at investigating 1) The level of educational quality of Islamic private schools in three southern border provinces. 2) The level of administrative factors of Islamic private schools in three southern border provinces. 3) The relationship between administrative factors and educational quality of Islamic private schools in three southern border provinces. 4) The predictors of administrative factors affecting educational quality of Islamic private schools in three southern border provinces. This research data was collected by qualitative and quantitative methods. The sample groups of qualitative methods for interview were 6 school directors, The sample groups of quantitative methods were 678 persons from 113 sampling sample school. The instrument was five-rating-scale questionnaire. With reliability of .908. The statics were based on mean, standard deviation, the Pearson's product moment correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis. The findings were summarized as follows :

1) The level of educational quality of Islamic private schools in three southern border provinces was at a high level in general and all aspects of the study

2) The level of administrative factors of Islamic private schools in three southern border provinces was at a high level in general and all aspects of the study

3) The relationship between administrative factors and educational quality of Islamic private schools in three southern border provinces, was positively related with the No statistically significant.

4) The predictors of Administrative factors affecting educational quality of Islamic private schools in three southern border provinces were 2 aspects: focus on learners, and leadership, with the predictive power of 7.4 percent, No statistically significant

Regression equation in the form of Unstandardized Score

$$\hat{Y} = 3.890 + .262 X_2 + .-242X_2$$

Regression equation in the form of Standardized Score

$$\hat{Z}_y = .427X_2 + -.278X_1$$

Prince of Songkla University
Pattani Campus

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้เพราะผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วุฒิชัย เนียมเทศ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไข ให้ข้อเสนอแนะ และติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่ เป็นอย่างยิ่งเสมอมาจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เอกรินทร์ สังข์-ทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิเลาะ แวอุซึ้ง ดร.เรชา ชูสุวรรณ และดร.มูหำมัดสุหีม เสงยามา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ให้คำปรึกษาแนะนำเพิ่มเติม จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และคำแนะนำด้วยความเมตตาตลอดมา ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนเอกสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ด้วยความใส่ใจอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณทุกคนในครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจ และให้การสนับสนุนมาตลอด อีกทั้งขอบคุณเพื่อนๆ วิชาเอกการบริหารการศึกษาทุกคน ตลอดจนผู้ที่เป็นกำลังใจในการทำวิจัยจนสำเร็จที่ไม่อาจกล่าวถึงได้ในที่นี้

ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบคุณความดีแด่ บุพการี และอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และผู้มีพระคุณทุกๆท่าน ทำให้ผู้วิจัยจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี

บารีนา มะแซ

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	(5)
ABSTRACT.....	(7)
กิตติกรรมประกาศ	(9)
สารบัญ	(10)
รายการตาราง	(13)
รายการภาพประกอบ	(15)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมุติฐานการวิจัย	6
ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย	6
กรอบตัวแปร.....	7
ขอบเขตการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
แนวคิดการบริหารสถานศึกษาเอกชนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้	14
ความเป็นมาของการจัดการศึกษาเอกชนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้	14
การบริหารงานโรงเรียนเอกชน	16
ประเภทของโรงเรียนเอกชน	18
การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเอกชน	19
แนวคิดคุณภาพการศึกษา.....	22
ความหมายคุณภาพการศึกษา.....	22
คุณภาพการศึกษาของต่างประเทศ	23
คุณภาพการศึกษาของไทย	28

คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัด	
ชายแดนภาคใต้.....	34
ปัจจัยด้านการบริหาร	41
ความหมายบริหารการศึกษา	41
ปัจจัยด้านการบริหารของต่างประเทศ.....	42
ปัจจัยด้านการบริหารของประเทศไทย.....	50
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	
ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้	56
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	65
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	71
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	72
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	74
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	76
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	78
การวิเคราะห์ข้อมูล	80
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	83
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิจัย.....	88
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล (วิจัยเชิงปริมาณ).....	91
บทที่ 5 การอภิปรายผลการวิจัย	122
สรุปผลการวิจัย	128
การอภิปรายผล	131
ข้อเสนอแนะ	139
บรรณานุกรม	141

ภาคผนวก	150
ก หนังสือราชการ.....	151
ข แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม.....	155
ค คุณภาพเครื่องมือ.....	176
ง รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	182
จ การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น.....	184
ฉ ตารางสังเคราะห์ตัวแปร.....	197
ช แบบสรุปจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้	201
ประวัติผู้เขียน	220

Prince of Songkla University
Pattani Campus

รายการตาราง

ตาราง	หน้า
1	จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจังหวัดของโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้..... 73
2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามผู้ตอบแบบสอบถาม 97
3	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวมและรายด้าน..... 98
4	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวมและรายข้อ..... 99
5	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้าน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน โดยภาพรวมและรายข้อ..... 100
6	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้าน ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองโดยภาพรวมและรายข้อ..... 102
7	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้าน ทักษะการจัดการและการทำงาน โดยภาพรวมและรายข้อ..... 103
8	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารการศึกษาของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้โดย ภาพรวมและรายด้าน..... 110
9	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารการศึกษาของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านภาวะ ผู้นำ โดยภาพรวมและรายข้อ..... 111
10	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการบริหารการศึกษาของโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการมุ่งเน้น ผู้เรียน โดยภาพรวมและรายข้อ..... 112

รายการตารางต่อ

ตาราง		หน้า
11	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร โดยภาพรวมและรายข้อ.....	113
12	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ โดยภาพรวมและรายข้อ.....	115
13	ค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอน ศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการจัดการกระบวนการ โดยภาพรวมและรายข้อ.....	116
14	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (r) ปัจจัยด้านการบริหารการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้.....	118
15	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) และการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยค่า F ของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้.....	119
16	ผลการวิเคราะห์การหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ (b) และในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (β) เพื่อสร้างสมการถดถอย ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ค่าความคลาดเคลื่อน (SE) และค่าคงที่ของสมการในรูปแบบ คะแนนดิบ (a).....	120

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบตัวแปรในการวิจัย	7

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

ปัจจุบันโลกกำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากรของชาติให้ได้รับความรู้ ความสามารถและมีคุณภาพอย่างทั่วถึงนับเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดความอยู่รอดของประเทศ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2543) ซึ่งการศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองตลอดชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐานการพัฒนาของชีวิตเมื่อแรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถต่างๆ ที่จะดำรงชีพและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข (ประทีน วิเศษสุวรรณ, 2545) และการศึกษาเป็นกระบวนการให้ การรับ และการสร้างประสบการณ์ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวสามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติโดยสร้างจิตสำนึก เพิ่มพูนทักษะปลูกฝังค่านิยม ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของสังคมไทย (ปรัชญา เวสารัชช์, 2545)

การศึกษาเป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนา เพิ่มพูนทักษะการเรียนรู้ในทุกด้าน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมากที่สุด ซึ่งสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ประกอบด้วย จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ทำให้ผู้ปกครองนิยมส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เพราะต้องการให้ได้เรียนรู้ทั้งวิชาสามัญและศาสนา

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีระบบการเรียนการสอนอิสลามศึกษาแต่เดิมนั้นจะอยู่ในรูปแบบของปอเนาะ เป็นสถานที่สอนศาสนาอิสลามที่ชาวไทยมุสลิมจัดตั้งขึ้น มีโต๊ะครูเป็นเจ้าของ ต่อมาเมื่อรัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาศาสนาก็ได้เริ่มวางระเบียบปรับปรุงส่งเสริมปอเนาะ พุทธศักราช 2504 โดยกำหนดให้มีการจดทะเบียนปอเนาะเป็นสถานศึกษา กำหนดหลักสูตรวิชาสามัญและภาษาไทย มีการวัดผลและพิจารณาให้เงินอุดหนุน (วิทยา บุญสม, 2521) จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยมีรูปแบบการจัดการศึกษาที่มีความหลากหลายได้แก่ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ศาสนาควบคู่สามัญ 15(1) โรงเรียนรัฐบาลหรือ โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ 15 (2) และสถาบันศึกษาปอเนาะ ศูนย์ฝึกอบรมจริยธรรม

และศาสนาอิสลาม (ตาดีกา) โรงเรียนพระปริยัติธรรม สำนักศาสนศึกษา สำหรับนักเรียนและศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ เป็นต้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548) และเสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2552) ได้กล่าวสภาพการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ประชาชนกำลังประสบปัญหาและต้องอยู่ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคม ที่วิกฤติและอันตรายนานาประการ ไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง ขาดโอกาสการเข้ารับบริการทางการศึกษาในระบบจำนวนมากและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับชาติ รัฐบาลได้มีนโยบายที่ต้องการให้พื้นที่ของจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือจังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส จังหวัดสตูล และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา ได้แก่ อำเภอจะนะ นาหวี สะบ้าย้อย และเทพา เป็น“เขตพัฒนาพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้” ที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนโดยเฉพาะด้านการศึกษาที่ต้องจัดให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมให้เกิดสันติสุข ทั้งนี้เพื่อส่งผลต่อการพัฒนาคนและสังคมของประเทศให้มีคุณภาพต่อไป

สำหรับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา (2549) อ้างถึงใน นิเลาะ แวอุเซ็งและคณะ พบว่าคุณภาพของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามยังไม่เป็นที่น่าพอใจ สืบเนื่องจากปัญหาด้านการบริหารจัดการโรงเรียน หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยพบว่าในส่วนของการบริหารจัดการโรงเรียนนั้น ผู้บริหารขาดทักษะในการเป็นนักบริหาร ไม่มีระบบข้อมูลงบประมาณไม่เพียงพอ ขาดความพร้อมด้านสภาพแวดล้อมสถานที่ ในส่วนของหลักสูตรนั้น พบว่า หลักสูตรไม่สามารถบูรณาการระหว่างหลักสูตรศาสนาและหลักสูตรสามัญ ครูขาดความรู้ใหม่ๆ และขาดทักษะกระบวนการสอน สื่อการสอน ห้องปฏิบัติการ ห้องเรียนไม่สอดคล้องกับจำนวนนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2541) ที่ให้ข้อสรุปว่า โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จำเป็นต้องมีการปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องผลสัมฤทธิ์ผลการเรียน ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน ความพร้อมของห้องประกอบต่างๆ ความพอเพียงของอุปกรณ์การเรียนการสอน อัตราส่วนครูต่อนักเรียน จำนวนนักเรียนต่อห้อง การสอนไม่ตรงตามสาขาวิชา การได้รับเงินเดือนไม่ตรงวุฒิของครูบางส่วน และการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน

ส่วนทางด้านผลการเรียนมาจากการวัดประเมินผลจากทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน หรือเรียกว่า O-Net พบว่า (สุรชัย ไวยวรรณจิตร, 2557) โรงเรียนขนาดเล็ก

และโรงเรียนขนาดกลางหลายแห่งที่ผู้เรียนมีคะแนนการสอบ O-NET ต่ำมีจำนวนครูไม่เพียงพอในบางกลุ่มสาระ ผู้บริหารต้องแก้โดยการนำครูในกลุ่มสาระอื่นไปสอนในกลุ่มสาระที่ครูขาดทำให้คุณวุฒิของครูไม่ตรงตามสาระการสอน ส่งผลถึงคุณภาพการสอนของครูทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนไม่ดีขึ้นและการก่อความไม่สงบในพื้นที่ที่ยังคงส่งผลให้ครูได้สอนบ้างไม่ได้สอนบ้างทำให้คุณภาพการสอนลดลงนักเรียนได้รับประสบการณ์ไม่เต็มตามศักยภาพเท่าที่ควรจะเป็น นอกจากนี้ยังพบว่าการส่งต่อและใช้ข้อมูลนักเรียนรายบุคคลเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนยังไม่ต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาไม่ตรงกับความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียน ครูบางส่วนไม่เห็นความสำคัญของการสอบระดับชาติ O-NET ส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนไม่เต็มและอีกส่วนหนึ่งมาจากสถานการณ์ในพื้นที่ส่งผลต่อกับผู้เรียนขาดประสบการณ์ในการทำข้อสอบตามแนวของ สทศ. ไม่เข้าใจวิธีระบายคำตอบและคำชี้แจงในกระดาษคำตอบ ทำให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจในการทำข้อสอบ ผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 หรือแม้แต่มัธยมศึกษาปีที่ 3 ยังให้ความสำคัญต่อการสอบน้อย

จากปัญหาดังกล่าวทำให้สถานศึกษาพยายามหาวิธีการแก้ปัญหา บางสถานศึกษาเปิดการเรียนการสอนในระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา เพื่อสามารถแก้ปัญหาผู้เรียนมีความต่อเนื่อง และทางหน่วยงานของรัฐบาลพยายามส่งเสริมโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีพัฒนาอยู่ตลอดเวลา โดยมีรัฐบาลเข้ามามีบทบาทในการติดตามและประเมิน ซึ่งมีความสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) กล่าวว่า สำหรับสถานศึกษาเอกชนนั้นรัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญและมีนโยบายส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเอกชนในการจัดการศึกษาตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้มีการกำหนดไว้ในกฎหมายสำคัญคือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 มาตรา 43 และมาตรา 81 กำหนดให้รัฐต้องสนับสนุนเอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม และพัฒนาเพื่อให้ได้คุณภาพของผู้เรียนดังกล่าว สถานศึกษาเอกชนจึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีการบริหารที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโรงเรียน มีการกำหนดกลยุทธ์และทิศทางที่เหมาะสม ชัดเจน เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด โดยใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา มาตรา 43-46

การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อต้องการส่งเสริมสถานศึกษามุ่งเน้นเพื่อสามารถยกระดับสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลซึ่งรัฐบาลต้องมีการช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนในด้านต่างๆ เช่น ด้านวิชาการ งบประมาณ เป็นต้น Schultz (1982) อ้างถึงใน

สุทธนา อันเกียรติพงษ์ (2553) กล่าวว่า การส่งเสริมสนับสนุนให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะทำให้ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของภาครัฐสูงขึ้นเพราะมีการแข่งขัน ดังนั้นบทบาทของภาคเอกชนจึงไม่เพียงแต่ช่วยให้มีทรัพยากรในการจัดการศึกษาเพิ่มขึ้นแต่ช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพและความสำเร็จของการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งการบริหารการศึกษาสู่ความเป็นเลิศเป็นแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชน เพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของสังคม (รินจิตต์ ตรีบุรุษ, 2545) กรอบแนวคิดของการบริหารเพื่อให้องค์การมีการปรับปรุงการบริหารเพื่อมุ่งเน้นคุณภาพโดยให้มีการปรับปรุงคุณภาพทั่วทั้งองค์กรและมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันขององค์กรให้ดำรงอยู่ได้ตามสภาพแวดล้อมหรือปัจจัยที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง (สุณิสสา เศษชะพานิช, 2548) และอาจกล่าวได้ว่า ความเป็นเลิศและความสำเร็จของโรงเรียนเอกชนถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญที่สุด เป็นหน้าที่และภารกิจของผู้รับผิดชอบตามกฎหมาย ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องรับผิดชอบพัฒนาการศึกษาเอกชนให้อยู่รอดได้ (สุพล วังสินธุ์ , 2537)

คุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนมีการส่งเสริม พัฒนาสถานศึกษาให้มีชื่อเสียง และเป็นที่รู้จักด้านคุณภาพการศึกษาเพื่อสามารถยกระดับสถานศึกษาให้มีคุณภาพ หลายสถานศึกษาพยายามพัฒนาให้มีความเหมาะสมกับสถานศึกษา มีนักวิชาการหลายท่านพยายามกำหนดกรอบแนวคิดเกณฑ์ รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากขึ้น ซึ่ง รัชต์วรรณ กาญจนปัญญาคม (2550) ได้กล่าวถึง เกณฑ์ด้านคุณภาพการศึกษาในการดำเนินงานด้านการศึกษา (Education Criteria for Performance Excellence) เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประชากรและส่งผลสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ โดยได้มีการปรับปรุงและพัฒนาเกณฑ์เพื่อให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงและนำแนวคิดเชิงระบบเข้ามาเป็นแนวทางในการประเมินด้วย ส่วนวีรพจน์ ลือประสิทธิ์สกุล (2542) ได้กล่าวถึงรูปแบบของระบบบริหารที่มีคุณภาพระดับโลกที่กำหนดเป็นรูปแบบรางวัลคุณภาพแห่งชาติของแต่ละประเทศซึ่งเป็นแม่แบบของระบบบริหารตามแนวทาง TQM โดยเฉพาะในประเทศที่พัฒนาแล้ว ได้แก่ เกณฑ์รางวัลคุณภาพ European Quality Award (SQA) , เกณฑ์รางวัลคุณภาพ Malcolm Baldrige National Quality Award , เกณฑ์รางวัลคุณภาพประเทศออสเตรเลีย Australia Quality Award, เกณฑ์รางวัลคุณภาพประเทศญี่ปุ่น Japan Quality Award (JQA), เกณฑ์รางวัลคุณภาพประเทศสิงคโปร์ Singapore Quality Award (SQA), และเกณฑ์รางวัลคุณภาพของประเทศไทย Thailand Quality Award (TQA) เป็นต้น

จากแนวคิดดังกล่าวทำให้หลายประเทศพยายามนำกรอบแนวคิดเกณฑ์รางวัลคุณภาพ มาพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ประเทศตัวเองเพื่อสามารถพัฒนาส่งเสริมสถานศึกษาให้มีคุณภาพการศึกษา ซึ่งประเทศมาเลเซียและประเทศอินโดนีเซียมีการนำแนวคิดด้านการบริหารเกณฑ์รางวัลคุณภาพของ Baldrige National Quality มาปรับปรุงเป็นแนวทางการบริหารสถานศึกษาและการพัฒนาการศึกษาประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซีย และมีการประเมินมาตรฐานคุณภาพสถานศึกษา เรียกว่า “STANDARD KUALITI PENDIDIKAN”

ส่วนประเทศไทยมีนักวิชาการศึกษาพยายามศึกษาด้านการจัดการศึกษา มีงานวิจัยของสุวรรณ ศรีบุรพาภิรมย์ (2543) ศึกษาการบริหารโรงเรียนเอกชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน พบว่า สภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนตามโครงการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา มีดังนี้ 1)ด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน 2) ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน 3) ด้านบุคลากร 4) ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน 5) ด้านการจัดการ การบริหารมีแผนปรับปรุงโรงเรียน 6) ปัจจัยด้านกิจการนักเรียน และ 7) ด้านสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

อย่างไรก็ตามการบริหารการศึกษาเป็นวิธีการที่สามารถพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนสำคัญในการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อพัฒนาให้มีคุณภาพสามารถยกระดับผู้เรียนและสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นเพื่อให้สถานศึกษาและผู้เรียนมีคุณภาพการศึกษาที่ดีขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อสามารถเป็นแนวทางและกรอบแนวคิดในการกำหนดนโยบายการบริหารคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. ศึกษาระดับปัจจัยด้านการบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
4. เพื่อหาตัวแปรพยากรณ์ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

สมมุติฐาน

1. ปัจจัยด้านการบริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความสัมพันธ์ทางบวก
2. ปัจจัยด้านการบริหารอย่างน้อยหนึ่งด้านที่เป็นตัวพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

ด้านความรู้

1. ทำให้ทราบระดับปัจจัยด้านการบริหารและคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. ทำให้ทราบความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. ทำให้ทราบตัวแปรพยากรณ์ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ด้านการนำไปใช้

1. เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายด้านการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. เพื่อเป็นข้อมูลแนวทางในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบตัวแปรในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย โดยผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย

1.1 คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากแนวคิดเกณฑ์คุณภาพประเทศไทย ประกอบด้วย เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศไทย (Thailand Quality Award :TQA) เกณฑ์การประเมินรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เกณฑ์การประเมินรางวัลพระราชทาน และเกณฑ์การประเมินรางวัลพระราชทานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้ และผลลัพธ์ของเกณฑ์รางวัลคุณภาพของต่างประเทศ ได้ 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน
3. ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
4. ทักษะการจัดการและการทำงาน

1.2 ปัจจัยด้านการบริหารที่ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากแนวคิดเกณฑ์คุณภาพประเทศไทย ประกอบด้วย เกณฑ์รางวัลคุณภาพต่างประเทศประกอบด้วย เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติทวีปยุโรป (European Quality Award :EQA), เกณฑ์รางวัลคุณภาพของประเทศสหรัฐอเมริกา (The Malcolm Baldrige National Quality Award : MBNQA), เกณฑ์รางวัลคุณภาพของประเทศออสเตรเลีย (Australian Business Excellence Award, ABEA), เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศสิงคโปร์ (Singapore Quality Award, SQA), เกณฑ์รางวัลคุณภาพของประเทศญี่ปุ่น (Japan Quality Award: JQA) ได้ 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. ภาวะผู้นำ
2. การมุ่งเน้นผู้เรียน
3. การมุ่งเน้นบุคลากร
4. การวางแผนกลยุทธ์
5. การจัดการกระบวนการ

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.1 วิจัยเชิงคุณภาพ (การสัมภาษณ์)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 6 คน โดยเลือกเจาะจงผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

2.2 วิจัยเชิงปริมาณ (แบบสอบถาม)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 157 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 113 โรงเรียน โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามดังนี้

แบบสอบถามด้านคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูประจำชั้นในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 คน ผู้ปกครอง จำนวน 1 คน และนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 คน ผู้ตอบแบบสอบถามโรงเรียนละ 3 คน รวมผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 339 คน

2.3 แบบสอบถามปัจจัยด้านการบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน หัวหน้าวิชาการศาสนา จำนวน 1 คน และหัวหน้าวิชาการสามัญ จำนวน 1 คน ผู้ตอบแบบสอบถามโรงเรียนละ 3 คน รวมผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 339 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยด้านการบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มี 5 ด้าน ดังนี้

1. ภาวะผู้นำ
2. การมุ่งเน้นผู้เรียน
3. การมุ่งเน้นบุคลากร
4. การวางแผนกลยุทธ์
5. การจัดการกระบวนการ

3.2 ตัวแปรตาม คือ คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มี 4 ด้าน ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน
3. ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
4. ทักษะการจัดการและการทำงาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. คุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณภาพที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์สูง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถพิจารณาจาก ทักษะความรู้ ความสามารถ คุณธรรม และคุณสมบัติต่างๆ อย่างน้อยต้องครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด จากการสังเคราะห์สามารถแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน 3) ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และ 4) ทักษะการจัดการ และการทำงาน สามารถสรุปดังต่อไปนี้

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ในภาพรวมที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนใน รายวิชาสามัญและวิชาศาสนา ตามหลักสูตรกำหนด ประกอบด้วย 8 กลุ่มสาระ ได้แก่ คณิตศาสตร์, วิทยาศาสตร์, ภาษาไทย, ภาษาต่างประเทศ, สุขศึกษา, ศิลปะศึกษา, การงานอาชีพและเทคโนโลยี, และสังคมศึกษา ส่วนหลักสูตรอิสลามศึกษา ประกอบด้วย 8 กลุ่มสาระ ได้แก่ อัล-หะดีษ, อัล-อากีดะฮ์ (หลักศรัทธา), อัล-ฟิถฮ์ (ศาสนบัญญัติ), อัตตารีค (ศาสนประวัติ), อัล-อคลาก (จริยธรรม), ภาษาอาหรับ, และภาษามลายู/ภาษาอาหรับเสริม

1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน หมายถึง คุณลักษณะที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ตามที่หลักสูตรกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนสามัญและอิสลามศึกษา ประกอบด้วย 8 คุณลักษณะ ได้แก่ ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์, ความซื่อสัตย์สุจริต, ความมีวินัย, ความใฝ่เรียนรู้, การอยู่อย่างพอเพียง, ความมุ่งมั่นในการทำงาน, รักความเป็นไทย และ มีจิตสาธารณะ ส่วนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอิสลามศึกษา ประกอบด้วย 5 คุณลักษณะ ได้แก่ รักการอ่าน- กุรอาน, รักการละหมาด, รักความสะอาด, มีมารยาทแบบอิสลาม, และมีความรับผิดชอบ ที่สำคัญด้านหลักปฏิบัติ 5 ประการ และหลักศรัทธา 6 ประการ เมื่อสำเร็จการศึกษานักเรียนสามารถนำไปใช้ปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง

1.3 ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง หมายถึง การแสวงหาความรู้โดยวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนมีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ มีความสนใจด้านใดด้านหนึ่งหรือมากกว่าที่จะพัฒนาตนเอง ก่อให้เกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองที่นอกเหนือจากห้องเรียน โดยเรียนรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่างๆและมีความกระตือรือร้นในการค้นหาคำตอบมีสติรู้ทัน มีปัญญา รู้คิด ทันท่อเหตุการ์ณที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

1.4 ทักษะการจัดการและการทำงาน หมายถึง ทักษะการทำงานที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีมีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างเป็นระบบ แก้ปัญหาอย่างมีสติ สมเหตุสมผล สามารถแบ่งเวลาในการทำงาน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ นำทรัพยากรข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ปัจจัยด้านการบริหาร หมายถึง ปัจจัยที่ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติเพื่อให้สถานศึกษามีการบริหารที่มุ่งเน้นคุณภาพ โดยผู้บริหารมีความเป็นผู้นำ มีวิสัยทัศน์ และเป้าหมายร่วมกัน จากการสังเคราะห์สามารถแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำ 2) การมุ่งเน้นผู้เรียน 3) การมุ่งเน้นบุคลากร 4) การวางแผนกลยุทธ์ และ 5) การจัดการกระบวนการ สามารถสรุปดังต่อไปนี้

2.1 ภาวะผู้นำ หมายถึง วิธีการในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในการกำหนดนโยบาย แผนปฏิบัติงาน แผนกลยุทธ์ กำหนดวิสัยทัศน์ ความต้องการ ความคาดหวัง พันธกิจ ค่านิยม และทิศทางในการดำเนินงานของสถานศึกษา มีการติดตามแผนการดำเนินงานและปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ

2.2 การมุ่งเน้นผู้เรียน หมายถึง การจัดการกระบวนการของสถานศึกษาเพื่อเน้นผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยมีกิจกรรมการสอนที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนรักสถานศึกษาของตนเอง มีความกระตือรือร้น รู้จักศึกษาหาความรู้แสวงหาคำตอบในการพัฒนาด้าน สติปัญญา คิดแก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรู้ และใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา

2.3 การมุ่งเน้นบุคลากร หมายถึง การจัดการกระบวนการของสถานศึกษาเพื่อเน้นบุคลากรสถานศึกษา มีการกำหนดชี้แจงภาระงาน การวางแผน และการจัดการเพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง มีการเสริมสร้างพัฒนาศักยภาพของบุคลากรภายในสถานศึกษามีการอบรมพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา สร้างความร่วมมือ ความพึงพอใจหรือแรงจูงใจสำหรับบุคลากร

2.4 การวางแผนกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการทำงานภายในสถานศึกษา มีการจัดทำแผนแม่กลยุทธ์ ในการกำหนดทิศทางการทำงานภายในสถานศึกษา นำสู่การปฏิบัติ ติดตาม ปรับปรุง และคาดการณ์ผลการดำเนินการโดยศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการอนาคต รวมทั้งความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

2.5 การจัดการกระบวนการ หมายถึง การออกแบบกระบวนการทำงาน และการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา มีจัดการกระบวนการ เพื่อกำหนดการจัดการกระบวนการสู่การกำหนดนโยบายสู่การปฏิบัติภายในสถานศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เรื่องเกี่ยวกับแนวคิดการบริหารสถานศึกษาเอกชนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ แนวคิดคุณภาพการศึกษา แนวคิดปัจจัยบริหารที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยรายละเอียดต่างๆ ดังต่อไปนี้

แนวคิดการบริหารสถานศึกษาเอกชนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เดิมเป็นโรงเรียนปอเนาะเปิดสอนเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม ต่อมามีการปรับปรุงพัฒนาระบบการศึกษาเป็นโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามที่มีการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคสามัญและภาคศาสนาโดยใช้หลักสูตรการศึกษาตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการทุกประการ และปัจจุบันอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานการศึกษาเอกชน สามารถสรุปรายละเอียดดังนี้

1. ความเป็นมาของการศึกษาเอกชนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ปอเนาะเป็นภาษามลายูปัตตานีเพี้ยนจาก pondok “ปอนด์” ในภาษามลายูกลาง ยืมมาจากภาษาอาหรับ “ฟุนดุก” แปลว่า โรงแรมหมายถึงสำนักสอนศาสนาอิสลามที่มีหอพักนักเรียนอยู่ใน บริเวณสำนัก ซึ่งโดยปกติจะเป็นกระท่อมเล็ก ๆ ทั่วๆไป ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้จะมีปอเนาะ มากกว่าหนึ่งปอเนาะ จากการสำรวจของศูนย์พัฒนาการศึกษา จ.ยะลา เมื่อ พ.ศ. 2521 พบว่า ปอเนาะที่เก่าแก่ที่สุดเท่าที่มีหลักฐานเปิดสอนตั้งแต่ราว พ.ศ. 2442 มุฮัมหมัด เสาะซีร์ ระบุว่า ปอเนาะแห่งแรกในจังหวัดชายแดนภาคใต้คือ ปอเนาะกัวลาปีโอเกาะ ที่ก่อตั้งโดยบุตรของ ชัยคอกุซมาน ที่มาจากเยเมน ปอเนาะที่เก่าแก่อื่นๆ มีอีกหลายแห่ง เช่น ปอเนาะสะนอญันญาร ก่อตั้งเมื่อราว พ.ศ. 2143 และปอเนาะปันนังดาโย ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2360 การเรียนการ

สอนในปอเนาะดำเนินการโดยโต๊ะครูซึ่งเป็นผู้มีความรู้ทางศาสนา การเปิดปอเนาะถือเป็น วิทยาทาน ไม่เก็บค่าเล่าเรียน โต๊ะครูมีรายได้จากการบริจาคหรือชะกาต วิชาที่สอนในปอเนาะได้แก่ การสอน ภาครศรัทธา (เตาฮีด) ภาคปฏิบัติ (ฟิกฮ.) ซึ่งรวมถึงศาสตร์มรดกและครอบครัว (พะรออิฏ) ภาค จริยธรรม (อัลลาก) ภาคประวัติศาสตร์ (ตารีค) การอ่านอัลกุรอาน และการปฏิบัติตนที่ถูกต้อง ตาม หลักศาสนา สอนเป็นภาษามลายูและภาษาอาหรับ ระยะเวลาในการเรียนของแต่ละคนไม่เท่ากัน ขึ้นกับความสมัครใจ ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2-6 ปีแต่ก็มีผู้ศึกษาจนถึง 10-15 ปี (อิบราฮีม ณรงค์-รักษาเขต, 2548)

ในปัจจุบันปอเนาะได้พัฒนากลายเป็นโรงเรียนเอกชนประเภทโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามที่มีการเรียนการสอนทั้งภาคสามัญ ได้ใช้หลักสูตรการศึกษาตามระเบียบ ของกระทรวงศึกษาธิการทุกประการและภาคศาสนาใช้หลักสูตรที่ได้รับการรับรองจาก กระทรวงศึกษาธิการเช่นเดียวกัน คือหลักสูตรอิสลามศึกษาปีพุทธศักราช 2546 เริ่มแรกโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามหรือที่เรียกกันว่า โรงเรียนปอเนาะ ได้เปิดการเรียนการสอนในระดับช่วงชั้น ที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 เปิดสอนควบคู่กันระหว่างรายวิชาศาสนากับรายวิชาสามัญ โดยแบ่งเวลาเรียน ตามความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามได้รับงบประมาณอุดหนุน จากรัฐบาลมาช่วยในการบริหารจัดการในโรงเรียนเหมือนกับโรงเรียนเอกชนทั่วไป แต่ข้อแตกต่าง ระหว่างโรงเรียนเอกชนทั่วไปกับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน จังหวัดชายแดนภาคใต้คือ กว่า ร้อยละ 90 เป็นโรงเรียนเอกชนที่ไม่เก็บค่าเล่าเรียนจากนักเรียน (ทัศนีย์ ผลชานิก, 2547)

สรุปได้ว่าโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามบางพื้นที่ยังมีการเรียกชื่อ “โรงเรียนปอเนาะ” ถึงแม้เป็นโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนศาสนาควบคู่สามัญ และได้จดทะเบียนเป็น “สถาบันปอเนาะ” จากกระทรวงศึกษาธิการภายใต้การดูแลของสำนักงานการศึกษา เอกชน โรงเรียนปอเนาะในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้อง กับบริบทของสังคมและบริบทความต้องการของตลาด ทำให้เกิดระบบการเรียนการสอนเน้นวิชา ศาสนาและวิชาสามัญควบคู่ตามหลักสูตรการศึกษา เมื่อสำเร็จการศึกษาสามารถเลือกเข้าสถานศึกษา ในระดับสูงขึ้นไป หรือสายอาชีพขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เรียน

2. การบริหารงานโรงเรียนเอกชน

พระราชบัญญัติการศึกษาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ได้บัญญัติเรื่องการศึกษาไว้ใน มาตรา 4 ว่า การศึกษาหมายความว่า กระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดย ถ่ายทอดความรู้การฝึกการอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทาง วิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้ บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายและของการศึกษาไว้ในมาตรา 6 ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและ มาตรา 9 บัญญัติไว้ว่า การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลัก ดังนี้

1. มีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
2. มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น
3. มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทการศึกษา
4. มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนา คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
5. ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในโรงเรียน
6. การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นใน ส่วนของการบริหารและจัดการศึกษาของเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2545) ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษา เอกชนหมายถึง กิจกรรมการศึกษาเอกชนที่เอกชนหรือคณะบุคคลเป็นผู้จัดโดยใช้ทรัพยากรหลักทั้งที่เป็นคน ทุนทรัพย์และวัสดุอุปกรณ์ของภาคเอกชน และจัดขึ้นด้วยวัตถุประสงค์ เพื่อประโยชน์อัน จำกัดสำหรับบุคคลเฉพาะกลุ่มเท่านั้น

ดังนั้นการศึกษาเอกชนเป็นกิจกรรมที่มีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ

1. ผู้จัดกิจกรรมเป็นเอกชน หรือบุคคลและในกรณีที่เป็นข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องดำเนินการในฐานะของภาคเอกชน ผู้จัดกิจกรรมดังกล่าวมีชื่อเรียกต่างๆ ได้แก่ ผู้จัดการ เจ้าของ หรือผู้รับใบอนุญาต

2. ทรัพยากรที่ใช้ในการจัดการศึกษา ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา ที่ดินก่อสร้าง วัสดุ อุปกรณ์ และเงินทุน จะต้องมาจากภาคเอกชนเป็นหลัก

3. วัตถุประสงค์ เป็นการจัดการศึกษาเพื่อประโยชน์อันจำกัดสำหรับบุคคลเฉพาะกลุ่ม เฉพาะเหล่า มิได้จัดให้กับบุคคลทั่วไป

4. ผู้เรียน ซึ่งปกติผู้เรียนจะเป็นบุคคลที่มีพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจในระดับเดียวกัน ในการนี้หากมีจำนวนผู้เรียนรวมกันทุกผลัดมากกว่า 7 คนขึ้นไป สถานที่นั้นจะได้ชื่อว่าเป็นสถานศึกษาเอกชนตามกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาเอกชน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาเอกชนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2546 ไว้ในมาตราต่างๆ ดังนี้

1. มาตรา 43 ว่าการบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ

2. มาตรา 44 ให้สถานศึกษาเอกชนมาตรา 18 (2) เป็นนิติบุคคล และมีคณะกรรมการบริหารประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ผู้รับใบอนุญาต ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กร ชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนลูกศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนกรรมการคุณสมบัติหลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามกำหนดในกฎกระทรวง

3. มาตรา 45 ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภท การศึกษาที่กฎหมายกำหนดโดยรัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเอกชนในด้านการจัดการศึกษา การกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาของรัฐของเขตพื้นที่การศึกษาหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อการจัดการศึกษาเอกชน โดย

ให้รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการการศึกษาและวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษาหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับฟังความคิดเห็นของเอกชนและประชาชนประกอบการพิจารณาด้วย

4. มาตรา 46 รัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษี และสิทธิประโยชน์อย่างอื่นที่เป็นประโยชน์ในทางการศึกษาเอกชน ตามความเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการในสถานศึกษาเอกชนที่มีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนเป็นการจัดการศึกษาของเอกชนมีความอิสระในการบริหารสถานศึกษา แต่อยู่ใต้ระบบการปฏิบัติของกฎกระทรวงศึกษาธิการ และได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากรัฐบาลด้านการเงิน เพื่อสามารถบริหารจัดการภายในสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพและเป็นระบบมากขึ้น

3. ประเภทของโรงเรียนเอกชน

ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 ได้ให้ความหมายของคำว่า “โรงเรียน” ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2554)

“โรงเรียน” หมายความว่า สถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนในระบบหรือโรงเรียนนอกระบบ ที่มีใช้เป็นสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามตามมาตรา 15 (1) เป็นโรงเรียนเอกชนที่สอนศาสนาควบคู่สามัญกับวิชาสามัญตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามตามมาตรา 15 (1) แบ่งย่อยได้อีก 2 ลักษณะคือ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามประเภทบริหารโดยสมาคมหรือมูลนิธิ ซึ่งเป็นองค์กรบุคคลนิติบุคคล ทางราชการอุดหนุนงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายรายหัว 100 เปอร์เซ็นต์ และลักษณะที่ 2 คือ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามประเภทบุคคลเป็นผู้รับใบอนุญาต ซึ่งทางราชการจะอุดหนุนงบประมาณค่าใช้จ่ายรายหัวเช่นเดียวกับโรงเรียนเอกชนสามัญทั่วไป แต่ทางราชการจะส่งข้าราชการครูส่วนหนึ่งสอนวิชาสามัญปฏิบัติการสอนร่วมกับครูที่โรงเรียนจ้างสอน

2. โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ตามมาตรา 15 (2) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 ซึ่งส่วนหนึ่งจัดการเรียนการสอนทางอิสลามศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ และอีกส่วนหนึ่งจัดการเรียนการสอนวิชาสามัญตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการควบคู่ไปด้วย แต่สภาพความพร้อมทั้งบุคลากรและระบบการจัดการเรียนรู้อยังไม่เข้าเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการที่จะยกระดับสู่การเป็นโรงเรียนตามมาตรา 15 (1) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525

4. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเอกชน

ชาวไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ นิยมส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เพื่อให้บุตรหลานของตนมีโอกาสเรียนรู้วิชาการทางศาสนา พร้อมกับวิชาสามัญและวิชาชีพ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามส่วนใหญ่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นโรงเรียนที่พัฒนามาจากปอเนาะ ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาของชาวไทยมุสลิมแต่โบราณ ทำการสอนวิชาศาสนา สอนเกี่ยวข้องกับคัมภีร์อัลกุรอาน หลักศรัทธา และหลักปฏิบัติต่างๆ ตามหลักศาสนาอิสลาม การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการปรับปรุงส่งเสริมการศึกษาของเด็กไทยมุสลิมให้สูงขึ้น โดยได้จัดโครงการอุดหนุนส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาสามัญ วิชาศาสนา และวิชาชีพให้ได้ผลดี เหมาะสมสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อเร่งรัดพัฒนาการศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการยังได้วางนโยบายในการพัฒนาและอุดหนุนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้ โดยเร่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนทั้ง 3 สายวิชาคือ วิชาศาสนา วิชาสามัญ และวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ ด้วยการเร่งปรับปรุงหลักสูตรวิชาศาสนาและสามัญ เพื่อลดจำนวนชั่วโมงเรียนให้น้อยลง มีการบูรณาการวิชาศาสนาและสามัญเข้าด้วยกัน ปรับปรุงหลักสูตรและเนื้อหาวิชาศาสนาให้สอดคล้อง สัมพันธ์กับการเรียนวิชาศาสนาในโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ และให้สามารถเทียบโอนผลการเรียนได้ เร่งส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจัดการเรียนการสอนระยะสั้นที่เหมาะสม และสนองความต้องการของชุมชน ให้ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระได้ และเร่งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

กระบวนการรับรองมาตรฐานที่เน้นให้โรงเรียนสามารถพัฒนาและประเมินตนเองอย่างต่อเนื่อง แต่เนื่องจากมาตรการดังกล่าวยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับโรงเรียนเอกชนในสมัยนั้น ดังนั้นในปี พ.ศ. 2531 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จึงร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อกำหนดคุณลักษณะของโรงเรียนที่ดี พร้อมทั้งจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษา และขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆของกระบวนการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาสำหรับโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาทุกระดับ จากนั้นจึงได้จัดโครงการนำร่องเพื่อทดลองใช้เกณฑ์และเครื่องมือต่างๆ ในปีงบประมาณ 2534-2535 ซึ่งผลการดำเนินงานโครงการนำร่องนี้ ประสบผลสำเร็จในการกระตุ้นให้โรงเรียนเอกชนเร่งพัฒนาคุณภาพกันอย่างกว้างขวาง จึงนำไปสู่การประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2536 แทนระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการรับรองวิทยฐานะโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2484 ตั้งแต่วันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2536 เป็นต้นมา

จนกระทั่งปี พ.ศ. 2541 มีการปรับปรุงระบบการรับรองมาตรฐานคุณภาพของสถานศึกษาเอกชนเพิ่มเติมให้เป็นระบบการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดวิธีการดำเนินงานระหว่างสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดที่ชัดเจนมากขึ้น (สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2547) เพื่อเป็นการเตรียมการรองรับการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และปฐมวัย พ.ศ. 2544 โดยให้ทุกสถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในภายใต้การกำกับดูแลและสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งนับจากระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการรับรองวิทยฐานะในโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2484 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2536 จนกระทั่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัย พ.ศ. 2544 ล้วนเป็นความพยายามของภาครัฐในการที่จะส่งเสริมผลักดันโรงเรียน ให้สามารถพัฒนาคุณภาพตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยผ่านกาประเมิน ทั้งจากบุคลากรภายในโรงเรียน และบุคลากรภายนอก เพื่อให้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ จนเป็นที่ยอมรับทั้งจากรัฐบาลและประชาชน

แนวนโยบายการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2549 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้ดำเนินการหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น มีการจัดการศึกษาในรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย จัดกระบวนการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ที่มีความยืดหยุ่นและสมบูรณ์ทั้งในด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหาสาระ จัดบรรยากาศการเรียนรู้ ใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ดำเนินการบริหารงานบุคคลที่สอดคล้องกับนโยบาย กฎระเบียบ มีการพัฒนา และจัดระบบการประเมินคุณภาพภายในของครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้ของผู้เรียนจัดระบบการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา จัดทำแผนบริหารการเงินของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับเป้าหมาย เพื่อเป็นแนวทางในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการศึกษา สนับสนุนให้ ผู้ปกครอง ชุมชน ภูมิปัญญา และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งประโยชน์แก่ ผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา มุ่งให้เกิดคุณภาพทั้งในด้านผลผลิต กระบวนการจัดการ และปัจจัยต่างๆ โดยมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาทั้งระบบ บุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ ก็คือผู้บริหารโรงเรียน เพราะต้องเป็นผู้นำและผู้ประสาน (อ้อมใจ วงษ์มณฑา, 2553)

กล่าวโดยสรุป การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียนโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง โดย กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการปรับปรุงส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษา ได้จัดโครงการ อุดหนุนส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาสามัญ วิชาศาสนา เพื่อความเหมาะสมสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อเร่งรัดพัฒนาการศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้ให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ มีการประเมินสถานศึกษารับรองมาตรฐาน การประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียน เอกชนเป็นการประเมินสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการพัฒนาแผนการจัดการศึกษา ตามนโยบายรัฐบาลกำหนด และสามารถพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและผู้เรียนให้เป็นเลิศได้

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อยกระดับผู้เรียนให้มีคุณภาพ โดยมีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษา ดังรายละเอียดดังนี้

ความหมายคุณภาพการศึกษา

คุณภาพการศึกษา หมายถึง ภาพรวมของผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม ตามที่ผู้เรียนแต่ละระดับพึงมีพึงเป็น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550)

คุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณภาพของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และมีคุณภาพดี (องค์การมหาชน, 2549)

คุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณภาพของผู้จบการศึกษาว่าจะต้องมีความรู้ ทักษะ และคุณสมบัติต่างๆ อย่างน้อยต้องครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549)

คุณภาพการศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาที่ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจในการดำรงชีวิต ให้สอดคล้องกับตนเองและสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมอันดีงาม รู้จักและพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี มีความเคารพ ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์และระบอบประชาธิปไตย (สถาบันพัฒนาคุณภาพการศึกษา, 2548)

กล่าวโดยสรุป คุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณภาพที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์สูง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถพิจารณาจาก ทักษะความรู้ ความสามารถ คุณธรรม และคุณสมบัติต่างๆ อย่างน้อยต้องครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด

คุณภาพการศึกษาของต่างประเทศ

เกณฑ์รางวัลคุณภาพต่างประเทศประกอบด้วย เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติทวีปยุโรป (European Quality Award :EQA), เกณฑ์รางวัลคุณภาพของประเทศสหรัฐอเมริกา (The Malcolm Baldrige National Quality Award : MBNQA), เกณฑ์รางวัลคุณภาพของประเทศออสเตรเลีย (Australian Business Excellence Award, ABEA), เกณฑ์รางวัลคุณภาพของประเทศสิงคโปร์ (Singapore Quality Award, SQA), และเกณฑ์รางวัลคุณภาพของประเทศญี่ปุ่น (Japan Quality Award: JQA) สามารถสรุป ต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของทวีปยุโรป

คุณภาพการศึกษาทวีปยุโรป ได้ใช้เกณฑ์รางวัลคุณภาพของ The European Foundation for Quality Management : EFQM เป็นกรอบในการกำหนดตัวแปรในด้านคุณภาพของผู้เรียน หรือสำหรับกลุ่มที่เป็นผลลัพธ์ (Results) ซึ่งประกอบด้วย 4 เกณฑ์ คือ ผลที่เกิดขึ้นกับลูกค้า ผลที่เกิดขึ้นกับพนักงานในองค์กร ผลที่เกิดขึ้นกับสังคม และผลการดำเนินงานหลักทางธุรกิจ โดยผลลัพธ์เป็นเหตุมาจากการกระทำ และผลป้อนกลับจากผลลัพธ์จะช่วยให้เกิดการปรับกระทำ สำหรับนวัตกรรมและการเรียนรู้เป็นตัวช่วยให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาตัวกระทำเพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดีขึ้น ซึ่งมีรายละเอียด (สุทธนา ฮันเกียรติพงษ์, 2552) ดังต่อไปนี้

1. ผลการปฏิบัติงานหลัก (Results Orientation) หมายถึง ตัวชี้วัดที่แสดงการบรรลุผลความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่องค์กรตั้งไว้ เกณฑ์ย่อยประกอบด้วย ผลผลิตของผลการดำเนินงานหลัก ตัวชี้วัดการดำเนินงานหลัก

2. ผลที่เกิดขึ้นกับลูกค้า (Customer Focus) หมายถึง ตัวชี้วัดที่แสดงการรับรู้ของลูกค้าต่อผลิตภัณฑ์และบริการขององค์กร เกณฑ์ย่อยประกอบด้วย การวัดการรับรู้ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน

2. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา

คุณภาพการศึกษาประเทศสหรัฐอเมริกาได้ใช้เกณฑ์รางวัลคุณภาพของ Malcolm Baldrige National Quality Award: MBNQA เป็นรางวัลแห่งชาติที่นำแนวคิดของการบริหารคุณภาพแบบเผด็จการ (Total Quality Management : TQM) มาใช้เพื่อประเมินองค์กรต่างๆ และมอบรางวัล ซึ่งเป็นรางวัลคุณภาพแห่งชาติในลักษณะเกี่ยวกับรางวัลเดมมิ่งของประเทศญี่ปุ่น ก่อตั้งโดยสภา Congress ในปี 1987 โดยตั้งชื่อรางวัลเพื่อเป็นเกียรติให้กับเลขาธิการกระทรวงพาณิชย์ “Mr. Malcom Baldrige” ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนการจัดการที่มีคุณภาพว่าเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำพาประเทศไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองและความแข็งแกร่งที่ยั่งยืนดูแลควบคุมโดย The U.S. Commerce Department’s National of Standards and Technology (NIST) สหรัฐอเมริกา ได้ตราเป็นกฎหมาย เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม ค.ศ.1987 เพื่อมอบให้แก่องค์การที่ประสบความสำเร็จดียิ่งตามเกณฑ์ต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละปี โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมยกระดับความสามารถในการบริหารจัดการ อันนำไปสู่การสร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้าและเพื่อผลต่อองค์กร

ส่วนประเด็นสำคัญในการพิจารณาเกณฑ์ความเป็นเลิศ 7 ด้าน สำหรับประเด็นสำคัญในการพิจารณาเกณฑ์ความเป็นเลิศในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน การให้ความสำคัญกับนักเรียนหรือลูกค้าผู้มีส่วนเสียและตลาด หมายถึง การตรวจสอบวิธีการที่องค์กรใช้ในการระบุข้อกำหนด ความคาดหวังและความรับผิดชอบของนักเรียนหรือลูกค้าและตลาด รวมทั้งวิธีการที่ใช้ในการระบุข้อสัมพันธ์และการตอบสนองผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนการจัดการที่เป็นเลิศ โดยพิจารณาในประเด็นสำคัญ (สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2545 อ้างถึงใน สนั่น เกชาสารี, 2554) ดังต่อไปนี้

1. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน หมายถึง สรุปลผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำแนกข้อมูลตามกลุ่มนักเรียนและตลาดหรือด้านอื่นๆ ที่เหมาะสม รวมทั้งการเปรียบเทียบข้อมูลกับคู่แข่งหรือหน่วยงานต่างๆที่จำเป็น
2. ผลด้านการให้ความสำคัญกับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึงการสรุปลผลงานด้านการให้ความสำคัญกับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งความพึงพอใจจำแนกตามกลุ่มและตลาดหรือด้านที่เหมาะสม รวมทั้งการเปรียบเทียบข้อมูลที่เหมาะสมด้วย
3. ผลงานด้านงบประมาณการเงิน หมายถึง การสรุปลผลงานด้านงบประมาณการเงินและตลาด จำแนกตามกลุ่มที่เหมาะสม รวมทั้งการเปรียบเทียบข้อมูลที่เหมาะสมด้วย

4. ผลงานด้านบุคลากรและหน่วยงานย่อย หมายถึง สรุปลงงานด้านบุคลากร และหน่วยงานย่อย รวมถึงความเป็นอยู่ ความพึงพอใจ การพัฒนาและสมรรถนะของระบบงาน จำแนกผลงานดังกล่าวเพื่อแสดงให้เห็น กำลังคน ชนิด และประเภทของบุคลากร หรือในด้านที่เหมาะสม รวมทั้งการเปรียบเทียบข้อมูลที่เหมาะสมด้วย

5. ประสิทธิภาพขององค์การ หมายถึง สรุปลงผลการดำเนินงานที่ทำให้มีโอกาสเพิ่มการเรียนรู้และควมมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการเปรียบเทียบข้อมูลที่เหมาะสมด้วย

3. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของประเทศออสเตรเลีย

คุณภาพการศึกษาประเทศออสเตรเลีย ได้ใช้เกณฑ์รางวัลคุณภาพของ Conceptual Framework for School Excellence ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาของประเทศออสเตรเลีย เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้เรียนและโรงเรียนมีการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา โดยการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาไปสู่มาตรฐานที่ดียิ่งขึ้นและช่วยให้สถานศึกษาสามารถประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถนำไปใช้กับโรงเรียนรูปแบบต่างๆ ได้อย่างทั่วถึงด้วยการกำหนดแนวทางดำเนินงานที่สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการสอนรูปแบบต่างๆ ได้อย่างทั่วถึงด้วยการกำหนดแนวทางดำเนินงานที่สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนรูปแบบต่างๆ ได้อย่างดี เพื่อนำไปสู่การวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้ได้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่ดีที่สุด สามารถสรุปประเด็น 2 ประเด็น Australia Capital Territory/ACT Department of Education and Training (2005) อ้างถึงใน วุฒิชัย เนียมเทศ (2552) ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ซึ่งจะถูกกำหนดโดยมาตรฐานการสอน ได้แก่ การเรียนการสอน หลักสูตร และการประเมินผลการเรียนรู้โดยจะมีการสนับสนุนในระดับชั้นเรียน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การใช้ฐานข้อมูล การเพิ่มเติมความรู้ทางวิชาชีพของบุคลากร

2. การมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกระบวนการเรียนการสอน ได้แก่ โครงสร้างองค์การและกระบวนการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้เรียน

4. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของประเทศญี่ปุ่น

คุณภาพการศึกษาประเทศญี่ปุ่น ได้ใช้เกณฑ์รางวัลคุณภาพของ Japan Quality Award (SQA) สมเกียรติ ชอบผล (2535) ได้กล่าวว่า หลังปี ค.ศ. 1960 ญี่ปุ่นมีอัตราการขยายตัวทางการศึกษาที่สูงมากจนเรียกได้ว่า เป็น “ช่วงการศึกษาฟื้นฟู” การปฏิรูปการศึกษาหลังสงครามโลก ครั้งที่สองนี้มีเป้าหมายเพื่อเน้น ในเรื่องการส่งเสริมให้เคารพในความเห็นของบุคคล การปฏิรูป เหล่านี้ได้แก่การส่งเสริมให้เกิดสำนึกในสิทธิพลเมือง การให้เสรีภาพทางการศึกษาการเพิ่มความยืดหยุ่น ความคิดสร้างสรรค์และการเพิ่มโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกในสิ่งที่ตนเองชอบ รวมถึง การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาไปสู่ท้องถิ่น แต่ความพยายามก็ไม่เกิดผลเท่าที่คาดหวัง เพราะในสมัยนั้นความกล้าในการแสดงออกเป็นสิ่งที่ไร้คุณค่า ในระบบการศึกษาญี่ปุ่น เหล่านี้ นักเรียนจะถูกสอนให้จำเนื้อหาที่พวกเขาต้องใช้สอบ ดังนั้นผลการเรียนที่สูงจึงไม่ได้ชีวิตหรือ สะท้อนความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศญี่ปุ่น กำหนดขึ้นในปี ค.ศ. 1995 โดยมีองค์ประกอบของกรอบแนวคิดด้านผลลัพธ์ดังนี้ Hui และ Chuan (2002) อ้างถึงใน วีรพจน์ ลือประสิทธิ์สกุล , 2542) รายละเอียดต่อไปนี้

1. ความเข้าใจและการตอบสนองของลูกค้าและตลาด ประกอบด้วย ความเข้าใจเกี่ยวกับลูกค้าและตลาด การจัดการความสัมพันธ์เกี่ยวกับลูกค้า และการตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้า
2. ผลลัพธ์ทางธุรกิจ ประกอบด้วย ผลลัพธ์ของความรับผิดชอบต่อสาธารณะและความเป็นพลเมืองดี ผลลัพธ์การพัฒนาทรัพยากรบุคคลและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผลลัพธ์ของกิจกรรมสำหรับคุณภาพของสินค้าและบริการ และผลลัพธ์การดำเนินงานของบริษัทและการเงิน
3. ความพึงพอใจของลูกค้าและการประเมินตลาด ประกอบด้วย ตัวชี้วัดที่แสดงการรับรู้และความพึงพอใจของลูกค้าต่อผลิตภัณฑ์และบริการขององค์กร ความต้องการและความคาดหวังของลูกค้า การจัดการความสัมพันธ์กับลูกค้า กระบวนการเกี่ยวกับความพึงพอใจลูกค้า รวมทั้งการเปรียบเทียบความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อคู่แข่ง

5. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของประเทศสิงคโปร์

คุณภาพการศึกษาประเทศสิงคโปร์ ได้ใช้เกณฑ์รางวัลคุณภาพของ Singapore Quality Award (SQA) มาเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้วยวิสัยทัศน์และนโยบายการจัดการศึกษาของสิงคโปร์ที่โดดเด่นทำให้การศึกษาของสาธารณรัฐสิงคโปร์ก้าวรุดหน้าไปกว่าประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค และยังเป็นประเทศที่มีการปรับปรุง

นโยบายทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการใหม่ๆ ของโลก จะเห็นได้ จากการจัดระเบียบการศึกษาขึ้นอย่างเป็นระบบครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2490 และได้เริ่มปฏิรูปการศึกษา อย่างจริงจังตั้งแต่ปี พ.ศ. 2508 โดยเป้าหมายแรกคือ การปฏิรูปการบริหารจัดการโรงเรียน ต่อมาในช่วง ปีพ.ศ. 2508-2512 รัฐบาลได้ทำการกำหนดหลักสูตรระดับชาติขึ้นเป็นครั้งแรก โดยให้มีการใช้สอง ภาษาในโรงเรียน คือ ภาษาอังกฤษและภาษาแม่ โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการและใช้ภาษาแม่ เพื่อดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมของตน ช่วงปี พ.ศ. 2513” ในปี 2523 ได้ทำการปฏิรูปหลักสูตรสองภาษาใหม่ โดย ได้ทำการวางหลักสูตรใหม่และออกแบบสื่อการสอนให้เหมาะสมต่อการเรียนวิชาที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษ ในการสื่อสาร ช่วงปี พ.ศ. 2524” 2533 สร้างความเป็นเลิศในด้านหลักสูตรและนวัตกรรม ปรับหลักสูตร ให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น ใช้ นวัตกรรมการสอนแบบใหม่เพื่อกระตุ้นให้เด็กมีความสนใจเรียนรู้และมีทักษะในการคิดและแก้ปัญหา และยังมี การส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษมากขึ้น เช่น ด้านศิลปะ และดนตรี (ชามาภัทร สิทธิอำนาจ, 2556)

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศสิงคโปร์ ถูกกำหนดโดยมีองค์ประกอบด้าน ผลลัพธ์ (วีรพจน์ ลือประสิทธิ์สกุล, 2542: 148) สามารถสรุปดังต่อไปนี้

1. ผลลัพธ์คุณภาพของสินค้าและบริการ
2. ผลลัพธ์การปฏิบัติงานขององค์กร
3. ผลลัพธ์คุณภาพของคู่ค้า

สรุปสำหรับแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของต่างประเทศ เป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาสถานศึกษา โดยนำเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศต่างๆ ที่มีชื่อเสียงในระดับนานาชาติ และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการศึกษา และส่งเสริมเสรีภาพทางการศึกษา โดยการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาไปสู่ท้องถิ่น

คุณภาพการศึกษาของประเทศไทย

สถาบันการศึกษาในประเทศไทยต่างก็มีการพัฒนาเพื่อสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์ในการประเมินโรงเรียนที่มีคุณภาพในประเทศไทย ประกอบ แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาประเทศไทย เกณฑ์การศึกษาตามมาตรฐานสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) หรือ สมศ. , เกณฑ์การประเมินการศึกษารางวัลพระราชทาน และเกณฑ์การประเมินรางวัลพระราชทานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้ สามารถสรุปดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพ Thailand Quality Award (TQA)

คุณภาพการศึกษาประเทศไทย ได้ใช้เกณฑ์รางวัลคุณภาพของ Thailand Quality Award เริ่มต้นอย่างจริงจังเมื่อมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎการปฏิรูปการศึกษาทั้งหมดที่ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ จึงได้มีการกำหนดเรื่องการจัดการศึกษาที่ต้องมุ่งเน้นคุณภาพและมีมาตรฐาน โดยกำหนดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาในมาตรา 47 ถึงมาตรา 51 โดยมีรายละเอียดของการกำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ โดยประกอบด้วย ระบบประกันคุณภาพภายใน และระบบประกันคุณภาพภายนอก (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา , 2542)

ส่วนการประยุกต์ใช้ MBNQA กับระบบคุณภาพการศึกษาในประเทศไทย ในระยะแรกเริ่มที่สถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นต้น ซึ่งใช้เกณฑ์ความเป็นเลิศในการดำเนินงานด้านการศึกษา (Education Criteria for Performance Excellence) โดยเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประชากร และส่งผลสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ (Baldrige National Quality Program, 2002) โดยได้มีการปรับปรุงและพัฒนาเกณฑ์เพื่อให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง และนำแนวคิดเชิงระบบเข้ามาเป็นแนวทางในการประเมินด้วย (รัชต์วรณ กาญจนปัญญาคม , 2548)

สำหรับมาตรฐานการศึกษาของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และนโยบายด้านการศึกษารัฐบาลได้กำหนดแนวทางจัดการศึกษาซึ่งจะประกอบด้วย การจัดหลักสูตรการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ การพัฒนาผู้บริหาร ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ และมีการบริหารจัดการที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐาน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2550)

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศไทย ถูกกำหนดโดยมีองค์ประกอบด้านผลลัพธ์ (Performance Results) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ดังต่อไปนี้

- 1) ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน (Student Learning Outcomes)
- 2) ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Customized or Focused Outcomes)
- 3) ผลลัพธ์ด้านงบประมาณและการเงิน (Budgetary and Financial, Outcomes)
- 4) ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร (Workforce Outcomes)
- 5) ผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลของกระบวนการ (Process Effectiveness Outcomes)
- 6) ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กร (Leadership Outcomes)

นอกจากนั้นยังเป็นการตรวจประเมินระดับผลการดำเนินการเมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนและสถาบันการศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาและบริการในลักษณะเดียวกัน โดยจะแสดงข้อมูลสำคัญของระดับ (Levels)แนวโน้ม (Trends) ผลผลิตภาพ (Productivity) ประสิทธิภาพ (Effective) ในรอบเวลา(Cycle Time) ของการดำเนินงานของโรงเรียนในปัจจุบัน ผลลัพธ์ที่ได้จากการตรวจประเมินจะเป็นสารสนเทศ ตัวชี้วัดความก้าวหน้า เพื่อประเมินปรับปรุงกระบวนการจัดการศึกษาและบริการ โดยมีความสอดคล้อง ไปในแนวทางเดียวกันกับกลยุทธ์

2. แนวคิดคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ.

สำหรับประเทศไทยมีการประเมินคุณภาพการศึกษาโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือเรียกย่อว่า “สมศ.” ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ไว้ดังนี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาองค์การมหาชน, 2545)

คุณภาพผู้เรียนที่สังคมต้องการ ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ที่ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ (หมายถึง สุขกาย สุขใจ)

สติปัญญา ความรู้ (หมายถึงเป็นคนเก่ง) และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (หมายถึง เป็นคนดีของคนรอบข้างและสังคม)” และ ในมาตรา ๗ ที่ว่า “ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริม สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริม ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อัน เป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบ อาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง” นอกจากนี้ เพื่อให้ก้าวทันกระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคที่ความรู้และเทคโนโลยีเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว กระทรวงศึกษาธิการในยุคของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ได้ประกาศวิสัยทัศน์เกี่ยวกับคนไทยยุคใหม่ว่า คนไทยยุคใหม่ต้องได้เรียนรู้ ตลอดชีวิต มีสติรู้ทัน มีปัญญารู้คิด มีสมรรถนะและมีคุณธรรม รับผิดชอบต่อครอบครัว ประเทศชาติ และเป็นพลเมืองดีของโลก ซึ่งสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ

ดังนั้นในการกำหนดมาตรฐานคุณภาพผู้เรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงยังคงยึดการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรเป็นหลักโดยกำหนดคุณภาพผู้เรียนเป็น 6 ส่วน คือ

1. มีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ
2. มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยม ที่พึงประสงค์
3. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
4. มีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติ สมเหตุสมผล
5. มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
6. มีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

มาตรฐานด้านผู้เรียน อาจกล่าวได้ว่ามาตรฐานผู้เรียน ก็คือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่กำหนดไว้ตามเกณฑ์ที่คาดหวัง ซึ่งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) ได้กำหนดมาตรฐานด้านผู้เรียนไว้ 6 มาตรฐาน และ 26 ตัวบ่งชี้ ซึ่งใช้เป็นเกณฑ์การพิจารณาในแต่ละมาตรฐาน

3. แนวคิดคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์รางวัลพระราชทาน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสนพระราชหฤทัยและเอาพระราชหฤทัยใส่เกี่ยวกับการศึกษานับตั้งแต่ช่วงต้นแห่งการครองราชย์ และทรงปฏิบัติเสมอมาจวบจนปัจจุบัน ด้วยทรงเล็งเห็นว่าการศึกษามีความสำคัญยิ่งยวด ดังจะเห็นได้จากพระบรมราชวาทีที่พระราชทานแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ในงานพระราชทานปริญญาบัตร ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อครั้งยังเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร วันที่ 2 ธันวาคม 2508 ตอนหนึ่งว่า

“ประเทศชาติของเราจะเจริญหรือเสื่อมลงนั้น ขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชนแต่ละคนเป็นสำคัญ ผลการศึกษาอบรมในวันนี้จะเป็นเครื่องกำหนดอนาคตของชาติในวันข้างหน้า...”

ดังนั้น พระองค์จึงทรงส่งเสริมและให้การสนับสนุนด้านการศึกษารูปแบบ ทั้งด้านการให้ทุนทรัพย์ เช่น ทุนอานันทมหิดล ทุนเล่าเรียนหลวง เป็นต้น การพัฒนาให้บุคคลผู้ด้อยโอกาสมีความรู้วิชาชีพ เช่น โครงการพระดาบส และโครงการในพระบรมราชูปถัมภ์อีกมากมาย นอกจากนี้ยังทรงอุทิศพระวรกายและเวลาในการที่จะพระราชทานปริญญาบัตรให้แก่บัณฑิตนักศึกษาสถาบันต่าง ๆ เมื่อสำเร็จการศึกษา พระราชทานรางวัลต่าง ๆ ให้แก่บุคคลที่มีผลงานดีเด่นหรือหน่วยงานที่จัดกิจกรรมดีเด่นตามโครงการต่าง ๆ ที่หน่วยงานจัดขึ้น (ไพรวลัย พิทักษ์สาธิต, 2553) สำหรับการประเมินรางวัลพระราชทานด้านผู้เรียนมีการพิจารณา ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของนักเรียน
2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน
3. นักเรียนต้องมีกิจกรรม ผลงานดีเด่นที่มีคุณประโยชน์และมีคุณภาพ
4. นักเรียนมีการแสดงออกถึงคุณธรรมดีงามและสร้างสรรค์เป็นที่
5. สามารถทำงานเป็นกลุ่มและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้มีความรู้
6. ความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา
7. มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ใฝ่เรียน
8. มีทักษะในการจัดการและการทำงาน
9. สุขภาพอนามัย ผู้เรียนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ตามวัย
10. มีบุคลิกภาพที่ดี เป็นผู้ห่างไกลและปลอดจากสิ่งเสพติด
11. ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรม
12. ผู้เรียนต้องมีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

4. แนวคิดการศึกษาตามเกณฑ์รางวัลพระราชทานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้

คุณภาพผู้เรียนรางวัลพระราชทานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้เป็นการประกวดเพื่อยกระดับสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณา อาศัยคุณลักษณะพื้นฐานนักเรียนต้องมีคุณลักษณะพื้นฐานที่ดี 1) การศึกษาเล่าเรียน 2) การมีทักษะในการจัดการและการทำงาน 3) สุขภาพอนามัย 4) ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรม ที่สำคัญ 5) การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2556)

1. การศึกษาเล่าเรียน มีความรู้และทักษะพื้นฐานตามระดับการศึกษา มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ใฝ่เรียน

2. การมีทักษะในการจัดการและการทำงาน สามารถตัดสินใจสร้างงานและวางระบบการทำงาน สามารถทำงานเป็นกลุ่มและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สามารถนำทรัพยากร ข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีมาใช้ ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

3. สุขภาพอนามัย มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ตามวัย และมีบุคลิกภาพดี มีสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยที่ดี เป็นผู้ห่างไกลและปลอดภัยจากสิ่งเสพติด

4. ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรม ที่สำคัญ มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย และมีความรับผิดชอบ มีความกตัญญู เสียสละ และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักประหยัดอดออม และใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า มีความเป็นประชาธิปไตย และมีภาวะผู้นำ มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

5. การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมตามหลักภาษาไทย มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และ สิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ให้ยั่งยืน

กล่าวโดยสรุปสำหรับแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์รางวัลคุณภาพต่างประเทศ ประกอบด้วย เกณฑ์รางวัลคุณภาพของทวีปยุโรป European Quality Award (SQA), เกณฑ์รางวัลคุณภาพ Malcolm Baldrige National Quality Award, เกณฑ์รางวัลคุณภาพของประเทศออสเตรเลีย Australia Quality Award, เกณฑ์รางวัลคุณภาพของประเทศญี่ปุ่น Japan Quality Award (JQA) , เกณฑ์รางวัลคุณภาพของประเทศสิงคโปร์ Singapore Quality Award (SQA) และเกณฑ์รางวัลคุณภาพของประเทศไทย Thailand Quality Award (TQA) ส่วนกรอบแนวคิดประเทศไทย ประกอบด้วย เกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. , เกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษารางวัลพระราชทาน, เกณฑ์การประเมินรางวัลพระราชทานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้ ซึ่งได้นำกรอบแนวคิดดังกล่าวมาสังเคราะห์ตัวแปร (ดังตารางในภาคผนวก) สามารถสังเคราะห์ได้ 4 ตัวแปร คือ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง และ 4) ทักษะการจัดการและการทำงาน

คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

จากการสังเคราะห์ดังกล่าว พบว่ากรอบแนวคิดด้านคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ สามารถจัดแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน 3) ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 4) ทักษะการจัดการและการทำงาน สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.1 ความหมาย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากกระบวนการเรียนการสอน (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข, 2548)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถหรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และยังได้จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน (ปราณี กองจินดา, 2549)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจ ความสามารถหรือความสำเร็จที่ผู้เรียนได้รับหลังจากผู้เรียนรู้วิชาเหล่านั้นๆ แล้วพิจารณาจากคะแนนสอบจากแบบสอบถามหรือการทำงานตามที่ครูกำหนด หรือทั้งสองอย่างรวมกันหรือได้จากการสังเกตพฤติกรรมและความสำเร็จด้านอื่นๆ (เกษตรชัย และหิม, 2542)

สรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถหรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

1.2 ตัวบ่งชี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกเกณฑ์ทฤษฎีได้ให้ความสำคัญ เนื่องจากเป็นตัวบ่งชี้ที่เห็นได้ชัดและสามารถแสดงถึงคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับทฤษฎีของ Malcolm Baldrige National Quality Award: MBNQA กล่าวว่าประสิทธิผลขององค์การ หมายถึง สรุปผลการดำเนินงานที่ทำให้มีโอกาสเพิ่มการเรียนรู้ และควมมีประสิทธิผล รวมทั้งการเปรียบเทียบข้อมูลที่เหมาะสมด้วย ส่วนทางด้าน Australian Business Excellence Award (ABEA) กล่าวว่า เป้าหมายสูงสุดในการบริหารโรงเรียน คือ ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ซึ่งจะถูกกำหนดโดยมาตรฐานการสอน ได้แก่ การเรียนการสอน หลักสูตร และการประเมินผลการเรียนรู้โดยจะมีการ

สนับสนุนในระดับชั้นเรียน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การใช้ฐานข้อมูล การเพิ่มเติมความรู้ทางวิชาชีพของบุคลากร และการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกระบวนการเรียนการสอน

เกณฑ์รางวัลคุณภาพการศึกษาของต่างประเทศมีความสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกฯ (สมศ.) รางวัลพระราชทานระดับประเทศ และรางวัลพระราชทานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ได้ให้ความสำคัญและใช้เกณฑ์การประเมินสถานศึกษาโดยพิจารณาดังต่อไปนี้

1. ผลด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. ผลการเรียนของนักเรียน
3. นักเรียนต้องมีกิจกรรม ผลงานดีเด่นที่มีคุณประโยชน์และมีคุณภาพ
4. มีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติ สมเหตุสมผล
5. สติปัญญา ความรู้ (หมายถึงเป็นคนเก่ง)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พิจารณาจาก ความสามารถ หรือผลสำเร็จที่ได้รับจากผู้เรียน เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ประสบการเรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ส่งผลต่อสติปัญญาความรู้ สามารถพิจารณาคะแนนสอบจากแบบสอบถามจากสถานศึกษาและผลจากการทดสอบทางการศึกษา

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน

2.1 ความหมาย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนอันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึกและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ส่วนทางด้านหลักสูตรแกนกลางได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน 8 ข้อ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่นักเรียนควรทราบ ควรระลึกและต้องหมั่นปฏิบัติอยู่เสมอ ประกอบด้วย 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ ส่วนทางด้านกลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2548)

สรุปคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน หมายถึง ลักษณะที่เกิดขึ้นหรือต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนอันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึกและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.2 ตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในส่วนของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลายประเทศได้ให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าว เนื่องจากเป็นกระบวนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่ได้กล่าวไว้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของประเทศญี่ปุ่น Japan Quality Award (JQA) ได้กล่าวว่า เน้นผู้เรียนส่งเสริมให้เกิดสำนึกในสิทธิพลเมือง การให้เสรีภาพทางการศึกษาการเพิ่มความยืดหยุ่นความคิดสร้างสรรค์และการเพิ่มโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกในสิ่งที่ตนเองชอบ ส่วนประเทศสิงคโปร์ Singapore Quality Award (SQA) ได้ให้ความสำคัญทางด้านภาษา รัฐบาลได้ทำการกำหนดหลักสูตรระดับชาติขึ้นเป็นครั้งแรก โดยให้มีการใช้สอง ภาษาในโรงเรียน คือ ภาษาอังกฤษและภาษาแม่ โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการและใช้ภาษาแม่ เพื่อดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรม

เกณฑ์รางวัลคุณภาพการศึกษาของต่างประเทศมีความสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกฯ (สมศ.) รางวัลพระราชทานระดับประเทศ และรางวัลพระราชทานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ได้ให้ความสำคัญและใช้เกณฑ์การประเมินสถานศึกษาโดยพิจารณาดังต่อไปนี้

1. มีความ ภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม และของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริม ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ

2. ความประพฤติ มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

3. รู้จักรักษาและส่งเสริม สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย

ความเสมอภาค

4. ส่งเสริม ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ

5. ผู้เรียนต้องมีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

6. มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ใฝ่เรียน

7. มีบุคลิกภาพที่ดี เป็นผู้ห่างไกลและปลอดจากสิ่งเสพติด

8. สุขภาพอนามัย มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง

9. นักเรียนมีการแสดงออกถึงคุณธรรมดีงามและสร้างสรรค์เป็นที่

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน สามารถพิจารณาจากลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนอันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการ โดยพิจารณาจากความซื่อสัตย์สุจริต มีความกตัญญูกตเวทีก รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน รักการทำงานและสามารถทำงานเป็นทีม มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ มีความภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทยและมีการปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม มีจิตสาธารณะ

3. ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

3.1 ความหมาย

ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง หมายถึง การแสวงหาความรู้เป็นกิจกรรมที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศ ข้อมูล ข่าวสารที่จะสนองต่อความต้องการของตน ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความสนใจส่วนตัว หน้าที่การงาน และการเรียนรู้พฤติกรรม เช่นนี้เริ่มขึ้นเมื่อบุคคลนั้นต้องการรู้ ศึกษา และวิเคราะห์เรื่องราว หรือปัญหาใด ปัญหาหนึ่ง และพบว่าความรู้ที่ตนมีอยู่นั้นไม่เพียงพอ จึงต้องการความรู้เพิ่มเติม (Krikelas อ้างถึงใน บาร์นี อุปลา , 2547)

ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง หมายถึง ผู้เรียนใช้กระบวนการเรียนรู้สร้างความรู้ของตนเอง จากการศึกษาและปฏิบัติจริงตามลำดับขั้น เพื่อวิเคราะห์ความสำคัญจำเป็นของสิ่งที่จะเรียนรู้วางแผนกำหนดขอบเขตวิธีการเรียนรู้ ลงมือเรียนรู้ตามแผน (พจนา ทรัพย์สมาน , 2550)

สรุปทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง หมายถึง การแสวงหาความรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้สร้างความรู้ของตนเอง จากการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์จากการลงมือปฏิบัติ

3.2 ตัวบ่งชี้ทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

ทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเป็นส่วนหนึ่งการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนซึ่ง ประเทศญี่ปุ่น Japan Quality Award (JQA) ส่งเสริมผู้เรียนเกิดมีความคิดสร้างสรรค์ และการเพิ่มโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกในสิ่งที่ตนเองชอบ ส่วนประเทศสิงคโปร์ Singapore Quality Award (SQA) สร้างความเป็นเลิศในด้านหลักสูตรและนวัตกรรม ปรับหลักสูตร ให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น ใช้นวัตกรรมการสอนแบบใหม่เพื่อกระตุ้นให้เด็กมีความสนใจเรียนรู้และมีทักษะในการคิดและแก้ปัญหาและยังมีการส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษมากขึ้น เช่น ด้านศิลปะ และดนตรี (ชามาภัทร สิทธิอำนาจ, 2556)

เกณฑ์รางวัลคุณภาพการศึกษาของต่างประเทศมีความสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกฯ (สมศ.) รางวัลพระราชทานระดับประเทศ และรางวัลพระราชทานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ได้ให้ความสำคัญและใช้เกณฑ์การประเมินสถานศึกษาโดยพิจารณาดังต่อไปนี้

1. ทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้และพัฒนาตนเอง
อย่างต่อเนื่อง

2. มีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ
แก้ปัญหาได้อย่างมีสติ สมเหตุผล

3. มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

4. มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ใฝ่เรียน

5. ความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา

6. เรียนรู้ ตลอดชีวิต มีสติรู้ทัน มีปัญญารู้คิด มีสมรรถนะและมีคุณธรรม

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถพิจารณาจาก การแสวงหาความรู้โดยวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนมีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ มีความสนใจด้านใดด้านหนึ่งหรือมากกว่าที่จะพัฒนาตนเอง ก่อให้เกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองที่นอกเหนือจากห้องเรียน โดยเรียนรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่างๆและมีความกระตือรือร้นในการค้นหาคำตอบมีสติรู้ทัน มีปัญญารู้คิด ทันทต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

4. ทักษะการจัดการและการทำงาน

4.1 ความหมาย

คุณภาพการศึกษาของผู้เรียนด้านทักษะการจัดการและการทำงาน พระบรมราชโองการพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กล่าวว่า การทำงานให้สำเร็จขึ้นอยู่กับความสามารถสองอย่างที่สำคัญ คือสามารถในการใช้วิชาความรู้อย่างหนึ่ง สามารถในการประสานสัมพันธ์กับผู้อื่นอีกอย่างหนึ่ง ทั้งสองประการนี้ต้องดำเนินคู่กันไปและจำเป็นต้องกระทำด้วยความสุจริตกาย สุจริตใจ ด้วยความคิด ความเห็นที่เป็นอิสระปราศจากอคติและด้วยความถูกต้องตามเหตุตามผลด้วย จึงจะช่วยให้งานบรรลุจุดหมายและประโยชน์ที่พึงประสงค์โดยครบถ้วน

สรุป ทักษะการจัดการและการทำงาน หมายถึง ทักษะการทำงานหรือความสามารถ ในการจัดการระบบการทำงานของผู้เรียนเกิดจากการเรียนรู้การคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์

4.2 ตัวบ่งชี้ทักษะการจัดการและการทำงาน

คุณภาพของผู้เรียนส่วนหนึ่งมาจากการมีทักษะในการจัดการและการทำงานหลายทฤษฎีหรือเกณฑ์ต่างๆได้ให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าวมากที่สุด บ่งบอกถึงคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นเลิศผู้เรียนต้องมีทักษะในการจัดการและการทำงาน ซึ่ง European Quality Award (SQA) ผลการปฏิบัติงานหลัก (Results Orientation) หมายถึง ตัวชี้วัดที่แสดงการบรรลุผลความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่องค์กรตั้งไว้ เกณฑ์ย่อยประกอบด้วย ผลผลิตของผลการดำเนินงานหลัก ตัวชี้วัดการดำเนินงานหลัก (สุทธนา อันเกียรติพงษ์, 2552) ในส่วน Australian Business Excellence Award (ABEA) ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน

เกณฑ์รางวัลคุณภาพการศึกษาของต่างประเทศมีความสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกฯ (สมศ.) รางวัลพระราชทานระดับประเทศ และรางวัลพระราชทานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ได้ให้ความสำคัญและใช้เกณฑ์การประเมินสถานศึกษาโดยพิจารณาดังต่อไปนี้

1. มีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติ สมเหตุผล

2. มีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ
แก้ปัญหาได้อย่างมีสติ สมเหตุผล
3. มีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
4. มีทักษะในการจัดการและการทำงาน
5. การมีทักษะในการจัดการและการทำงาน สามารถตัดสินใจสร้างงาน
และวางระบบการทำงาน สามารถทำงานเป็นกลุ่มและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สามารถนำทรัพยากร
ข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีมาใช้ ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าทักษะการจัดการและการทำงาน สามารถพิจารณา
จาก ทักษะการจัดการระบบการทำงานของผู้เรียนเกิดจากการเรียนรู้การคิดอย่างเป็นระบบ คิด
สร้างสรรค์ สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติ สมเหตุผล และสามารถแบ่งเวลาในการทำงาน
การจัดการเรียนด้วยตัวเอง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ นำทรัพยากร ข้อมูลสารสนเทศ และ
เทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหาร

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารเป็นกระบวนการบริหารสถานศึกษาเพื่อสามารถยกระดับสถานศึกษาให้มีคุณภาพ โดยมีทฤษฎี แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหาร ดังรายละเอียดดังนี้

ความหมาย

การบริหาร คือ การบริหาร (Administration) เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย (Policy) และแผน (Plan) เป็นงานศิลปะ (Art) ส่วนทางด้านจัดการ (Management) เป็นกระบวนการนำนโยบายและแผนไปปฏิบัติเป็นงานวิทยาศาสตร์ (Science) (กิติมา ปรีดีศิลป์, 2529)

การบริหาร คือ การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์กร โดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญ คือ กางวางแผน การจัดองค์การ การนำ การควบคุม และการประเมิน (วิโรจน์ สารรัตน์, 2542)

การบริหาร หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ของบุคคล ตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไปร่วมกันดำเนินกิจกรรมหรืองานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ร่วมกันโดยอาศัยกระบวนการและทรัพยากรทางการบริหารเป็นปัจจัยอย่างประหยัดและให้เกิดประโยชน์สูงสุด (จรัส อติวิทยากรณ์ , 2553)

กล่าวโดยสรุปการบริหาร หมายถึง แนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นกระบวนการกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติเพื่อให้สถานศึกษามีการบริหารที่มุ่งเน้นคุณภาพ โดยผู้บริหารมีความเป็นผู้นำ มีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน มีจุดเน้นการเรียนการสอนมีจุดประสงค์ที่ชัดเจน สามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร ครู บุคลากรภายในโรงเรียนและชุมชน ผู้ปกครอง

ปัจจัยด้านการบริหารของต่างประเทศ

ปัจจัยด้านการบริหารเปรียบเสมือนกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้นำทฤษฎีหลักเกณฑ์การบริหารของต่างประเทศ ประกอบด้วย เกณฑ์รางวัลคุณภาพของประเทศสหรัฐอเมริกา (The Malcolm Baldrige National Quality Award : MBNQA), เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติของทวีปยุโรป (European Quality Award :EQA) , เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติทางการศึกษาของประเทศออสเตรเลีย (Australian Business Excellence Award, ABEA) , เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติทางการศึกษาของประเทศสิงคโปร์ (Singapore Quality Award, SQA), และเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติทางการศึกษาของประเทศญี่ปุ่น (Japan Quality Award: JQA), สามารถสรุปดังรายละเอียดดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารของทวีปยุโรป

ปัจจัยด้านการบริหารสถานศึกษาทวีปยุโรป ได้ใช้เกณฑ์รางวัลคุณภาพของ The European Foundation for Quality Management :EFQM อ้างถึงใน สุทธนา ฮั่นเกียรติพงษ์ (2552) กล่าวว่า ตัวชี้วัดในรูปแบบ EFQM มี 9 เกณฑ์ แบ่งออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่เป็นตัวกระทำ (Enablers) ในกลุ่มนี้ครอบคลุมสิ่งที่องค์กรได้กระทำ ประกอบด้วย 5 เกณฑ์ คือ ภาวะผู้นำ นโยบายและกลยุทธ์ พนักงานในองค์กร หุ้นส่วนและทรัพยากร และกระบวนการ มีองค์ประกอบสำคัญดังนี้

1. ภาวะผู้นำและเป้าหมายที่มั่นคง (Leadership and Constancy of Purpose) หมายถึง ตัวชี้วัดที่แสดงถึงวิธีการที่กลุ่มผู้บริหารองค์การนำเอาวิธีการปรับปรุงคุณภาพมาใช้ในกระบวนการทำงาน เกณฑ์ย่อยประกอบด้วย วิธีการที่ผู้บริหารพัฒนาพันธกิจ วิสัยทัศน์คุณค่า และจริยธรรม รวมทั้งการเป็นแบบอย่างที่ดีของวัฒนธรรมที่เน้นความเป็นเลิศ วิธีการที่ผู้บริหารเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการสนับสนุน ระบบการบริหารองค์การที่เน้นการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง วิธีการที่ผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์กับลูกค้า หุ้นส่วน และความเป็นตัวแทนของสังคม วิธีการที่ผู้บริหารส่งเสริมให้พนักงานมุ่งเน้นวัฒนธรรมความเป็นเลิศ วิธีการที่บริหารมีส่วนร่วมและเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง

2. บริหารจัดการโดยกระบวนการและข้อเท็จจริง (Management by Processes and Facts) หมายถึง การออกแบบ การจัดการและปรับปรุงกระบวนการเพื่อที่จะสร้างความพึงพอใจและก่อให้เกิดคุณค่าเพิ่มให้กับลูกค้าและผู้มีส่วนได้เสีย เกณฑ์ย่อยประกอบด้วย กระบวนการได้รับการออกแบบและบริหารอย่างมีระบบ กระบวนการที่ถูกปรับปรุงโดยการใช้

นวัตกรรมที่จำเป็นเพื่อที่จะเพิ่มความพึงพอใจและก่อให้เกิดคุณค่าเพิ่มสำหรับลูกค้าและผู้มีส่วนได้เสีย
อื่นๆ ผลิตภัณฑ์และบริการได้รับการออกแบบและพัฒนามาจากความต้องการและความคาดหวังของ
ลูกค้า ผลิตภัณฑ์และบริการได้รับการผลิต ส่งมอบและบริการที่ดี การจัดการและการขยาย
ความสัมพันธ์กับลูกค้า

3. นโยบายและกลยุทธ์ขององค์กร (Policy and Strategy) หมายถึง
ตัวชี้วัดที่แสดงวิธีการที่องค์กรใช้แนวคิดในการปรับปรุงคุณภาพในการกำหนดแนวทาง การสื่อสาร
การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และปรับปรุงนโยบายและกลยุทธ์ เกณฑ์ย่อยได้แก่นโยบายและกลยุทธ์
มาจากการศึกษาถึงสภาพปัจจุบันและความต้องการในอนาคต รวมทั้งความคาดหวังของผู้มีส่วน
เกี่ยวข้อง นโยบายและวิเคราะห์สารสนเทศในการปฏิบัติงาน การวิจัย การเรียนรู้ และสัมพันธ์กับ
กิจกรรมภายนอก นโยบายและกลยุทธ์มีการพัฒนา ทบทวนและปรับให้ทันสมัย นโยบายและกลยุทธ์
ถูกสื่อสารและพัฒนาจากกระบวนการหลักของกรอบแนวคิด

4. การพัฒนาความเป็นหุ้นส่วน (Partnership Development) หมายถึง
ตัวชี้วัดที่แสดงวิธีการที่องค์กรวางแผนและจัดการกับหุ้นส่วนภายนอก คู่ค้า และทรัพยากรภายใน
เพื่อให้สนับสนุนนโยบายและกลยุทธ์ และกระบวนการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความ
สมดุลระหว่างสภาพปัจจุบันและความต้องการในอนาคต รวมทั้งคำนึงถึงชุมชนและสภาพแวดล้อม
ด้วย เกณฑ์ย่อยได้แก่ การจัดการเกี่ยวกับหุ้นส่วนภายนอก การบริหารการเงิน การบริหารอาคาร
สถานที่ อุปกรณ์ และวัสดุ การบริหารเทคโนโลยี การจัดการความรู้และสารสนเทศ

5. การพัฒนาการมีส่วนร่วมของพนักงานในองค์กร (People
Development and Involvement) หมายถึงตัวชี้วัดที่แสดงถึงความรู้ของพนักงานในองค์กร
เกณฑ์ย่อยได้แก่การวัดการรับรู้ ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน

2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารของประเทศสหรัฐอเมริกา

ปัจจัยด้านการบริหารสถานศึกษาประเทศสหรัฐอเมริกาได้ใช้เกณฑ์รางวัลคุณภาพของ Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA เป็นรางวัลคุณภาพการศึกษา โดยมีความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้ง 7 ด้าน อธิบายได้ (สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2545 อ้างถึงใน สนั่น เกษารีย์, 2554) ดังนี้

1. ภาวะผู้นำ หมายถึง การตรวจสอบว่าผู้นำระดับสูงใช้วิธีการในการกำหนดค่านิยม ทิศทางและความคาดหวังในการดำเนินงาน รวมทั้งการแสดงความรับผิดชอบต่อสาธารณะ และการสนับสนุนชุมชน โดยพิจารณาใน 2 ประเด็นหลักคือ

1.1 ภาวะผู้นำขององค์กร หมายถึง วิธีการที่ผู้นำระดับสูงใช้ในการกำหนดทิศทางและทบทวนผลการปฏิบัติงานขององค์กรหรือสถานศึกษา

1.2 ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ หมายถึง วิธีการที่องค์กรหรือสถานศึกษาแสดงความรับผิดชอบต่อสาธารณะและการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

2. การวางแผนเชิงกลยุทธ์ หมายถึง การตรวจสอบถึงกระบวนการในการพัฒนา และการเลือกจุดประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ รวมทั้งวัดความก้าวหน้าด้วยโดยพิจารณาจาก 2 ประเด็นหลัก คือ

2.1 การพัฒนากลยุทธ์ หมายถึง วิธีการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร รวมทั้งระบุความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องและการเพิ่มสมรรถนะในการแข่งขัน

2.2 การปรับใช้กลยุทธ์ หมายถึง วิธีการที่องค์กรแปลงกลยุทธ์สู่แบบปฏิบัติการ รวมทั้งการสรุปตัวบ่งชี้การดำเนินงานในปัจจุบัน และการคาดการณ์ในอนาคต

3. การให้ความสำคัญกับนักเรียนหรือลูกค้าผู้มีส่วนเสียและตลาด หมายถึง การตรวจสอบวิธีการที่องค์กรใช้ในการระบุข้อกำหนด ความคาดหวังและความรับผิดชอบต่อ นักเรียนหรือลูกค้าและตลาด รวมทั้งวิธีการที่ใช้ในการระบุข้อสัมพันธ์และการตอบสนองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนการจัดการบริหาร โดยพิจารณาใน 2 ประเด็นสำคัญ คือ

3.1 ความรู้ด้านความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและตลาด หมายถึง วิธีการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายและการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์เพื่อการจัดการศึกษา

3.2 ความสัมพันธ์และความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง วิธีการที่ใช้ในการสร้างความสัมพันธ์ ความพึงพอใจแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรวมทั้งวิธีการระบุนความพึงพอใจด้วย

4. สารสนเทศและการวิเคราะห์ หมายถึง การตรวจสอบการจัดการสารสนเทศและระบบในการจัดสมรรถนะ (Competency) การดำเนินงานขององค์กรหรือสถานศึกษา รวมทั้งวิธีการที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ โดยพิจารณา 2 ประเด็นสำคัญ คือ

4.1 การจัดและวิเคราะห์การปฏิบัติงาน หมายถึง วิธีการที่ใช้ในการวิเคราะห์ เปรียบเทียบและปรับปรุงการปฏิบัติงาน

4.2 การจัดการสารสนเทศ หมายถึง วิธีการที่ใช้ในการจัดให้มีข้อมูลและสารสนเทศที่มีคุณภาพ และสะดวกต่อการใช้งาน

5. การให้ความสำคัญกับบุคลากรและหน่วยงานย่อย หมายถึง การตรวจสอบวิธีการที่องค์กรใช้ในการจูงใจและทำให้บุคลากรพัฒนาและใช้ศักยภาพเต็มที่ในการทำงาน รวมทั้งวิธีการสร้างเสริม ซึ่งสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเจริญเติบโตของบุคลากรและหน่วยงานย่อย โดยพิจารณาใน 3 ประเด็นสำคัญ คือ

5.1 ระบบงาน หมายถึง วิธีการเกี่ยวกับงาน ค่าตอบแทน ความก้าวหน้า การจูงใจและการทำให้เกิดความสำเร็จที่สูงขึ้นของการปฏิบัติงานของบุคคล

5.2 การศึกษา อบรม การพัฒนาบุคลากรและหน่วยงาน หมายถึง วิธีการศึกษา อบรมที่สนับสนุนให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมทั้งการสร้างความรู้ ทักษะและความสามารถในการทำงาน

5.3 ความเป็นอยู่ที่ดีและความพึงพอใจของบุคลากรและหน่วยงาน หมายถึง วิธีการที่ใช้ในการดูแลสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน ความเป็นอยู่และความพึงพอใจของบุคลากร

6. การบริหารกระบวนการ หมายถึง การตรวจสอบประเด็นสำคัญของการบริหารกระบวนการขององค์กรหรือสถานศึกษาตั้งแต่การออกแบบและการจัดการศึกษาที่เน้นการเรียนรู้และการบริหารนักเรียน และกระบวนการสนับสนุน โดยพิจารณาในทุกกระบวนการและทุกหน่วยงานย่อยโดยพิจารณา ใน 3 ประเด็น คือ

6.1 กระบวนการออกแบบ และการจัดการศึกษา หมายถึงวิธีการจัดกระบวนการหลักในการออกแบบและจัดการศึกษา

6.2 การบริหารนักเรียน หมายถึง วิธีการจัดการที่ใช้ในการบริหารนักเรียนหรือลูกค้า

6.3 กระบวนการสนับสนุน หมายถึง วิธีการจัดการกระบวนการหลักที่สนับสนุนการปฏิบัติงานประจำตามหน้าที่ของหน่วยงานทางการศึกษาและบุคลากรของหน่วยงาน

3. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารของประเทศออสเตรเลีย

ปัจจัยด้านการบริหารสถานศึกษาของประเทศออสเตรเลียได้ใช้เกณฑ์รางวัลคุณภาพของ Australian Business Excellence Award (ABEA) หรืออาจเรียกชื่อเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศไทย ที่เรียกว่า The Gold Award ขึ้น โดยกำหนดกรอบแนวคิดเกณฑ์รางวัลคุณภาพ The Gold Award ปี 2007 มีองค์ประกอบ 7 วัตถุประสงค์ (2542) ดังนี้

1. การมุ่งเน้นลูกค้า (Customer Focus) ประกอบด้วย การกำหนดและควบคุมการตอบสนองความต้องการของลูกค้า มีความรู้และการจัดการเกี่ยวกับความต้องการของลูกค้า มีการแก้ไขข้อร้องเรียนของลูกค้า และความพึงพอใจของลูกค้า
2. ภาวะผู้นำ (Leadership) ประกอบด้วย ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูง ความต้องการและความคาดหวังในเรื่องผลประโยชน์ของสมาชิก และการบริหารจัดการคุณภาพ
3. การมีส่วนร่วมของบุคลากร (Involvement of People) ประกอบด้วย การวางแผนอัตรากำลังคน การมีส่วนร่วมของพนักงาน และการศึกษาและการอบรม
4. การมุ่งเน้นกระบวนการ (Process Approach) ประกอบด้วย ความเข้าใจกระบวนการหลักของธุรกิจ การดูแลรักษาระบบคุณภาพ และการควบคุมคุณภาพ
5. การมุ่งเน้นการจัดการอย่างเป็นระบบ (System Approach to Management) ประกอบด้วย กระบวนการวางแผนกลยุทธ์คุณภาพ การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการคุณภาพ และการบูรณาการกระบวนการธุรกิจเข้ากับโครงสร้างองค์การ

6. นวัตกรรมและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Innovation and Continual Improvement) ประกอบด้วย นวัตกรรม (Innovation) และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continual Improvement)

7. การบริหารโดยมุ่งเน้นข้อเท็จจริง (Factual Approach to Management) ประกอบด้วย การวัดและระบบการติดตามผลการดำเนินงาน และการวัดระบบการติดตามความพึงพอใจของลูกค้า

8. การคงความสัมพันธ์ที่ดีกับคู่ค้าทางธุรกิจ (Mutually Beneficial Supplier Relationships) ประกอบด้วย การใช้ตัวชี้วัดเพื่อวัดศักยภาพของคู่ค้าทางธุรกิจ คุณภาพของสินค้าและบริการ และความต้องการและความคาดหวัง

4. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารของประเทศญี่ปุ่น

ปัจจัยด้านการบริหารสถานศึกษาของประเทศญี่ปุ่นได้ใช้เกณฑ์รางวัลคุณภาพของ Japan Quality Award (JQA) กำหนดขึ้นในปี ค.ศ. 1995 โดยมีองค์ประกอบของกรอบแนวคิด Hui และ Chuan (2002: 63) อ้างถึงใน วีรพจน์ ลือประสิทธิ์สกุล (2542) ดังนี้

1. ภาวะผู้นำ ประกอบด้วย โครงสร้างและระบบภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบต่อสาธารณะและความเป็นพลเมืองดี
2. การแบ่งปันและการใช้ประโยชน์สารสนเทศ ประกอบด้วย การแบ่งปันข้อมูลสารสนเทศ การเปรียบเทียบกับคู่แข่งและสิ่งที่ดีที่สุด และการวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ของสารสนเทศ
3. การพัฒนาและการนำกลยุทธ์ไปใช้ ประกอบด้วย การพัฒนากลยุทธ์และการยืนยันและการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ
4. การพัฒนาทรัพยากรบุคคลและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การให้การศึกษาการอบรมและการพัฒนาตนเองของบุคลากรและความพึงพอใจของบุคลากร
5. การจัดการกระบวนการ ประกอบด้วย กระบวนการจัดการงานพื้นฐาน กระบวนการจัดการสนับสนุนและการปรับปรุงคุณภาพของคู่ค้า

6. ความเข้าใจและการตอบสนองของลูกค้าและตลาด ประกอบด้วย ความเข้าใจเกี่ยวกับลูกค้าและตลาด การจัดการความสัมพันธ์เกี่ยวกับลูกค้า และการตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้า

7. ความพึงพอใจของลูกค้าและการประเมินตลาด ประกอบด้วย ตัวชี้วัดที่แสดงการรับรู้และความพึงพอใจของลูกค้าต่อผลิตภัณฑ์และบริการขององค์กร ความต้องการและความคาดหวังของลูกค้า การจัดการความสัมพันธ์กับลูกค้า กระบวนการเกี่ยวกับความพึงพอใจลูกค้า รวมทั้งการเปรียบเทียบความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อคู่แข่ง

5. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารของประเทศสิงคโปร์

ปัจจัยด้านการบริหารสถานศึกษาประเทศสิงคโปร์ ได้ใช้เกณฑ์รางวัลคุณภาพของ Singapore Quality Award (SQA) มีองค์ประกอบของกรอบแนวคิด (วีรพจน์ ลือประสิทธิ์สกุล, 2542) ดังนี้

1. ภาวะผู้นำและวัฒนธรรมคุณภาพ ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูง 2) วัฒนธรรมคุณภาพ 3) การมีส่วนร่วมในระดับผู้บริหาร และ 4) ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ

2. การใช้สารสนเทศและการวิเคราะห์ 1) ขอบเขตและการจัดการระบบสารสนเทศ 2) การเปรียบเทียบกับคู่แข่งชั้นและสิ่งที่ดี และ 3) การวิเคราะห์การใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การวางแผนกลยุทธ์ ประกอบด้วย 1) กระบวนการวางแผนกลยุทธ์ และ เป้าหมายเชิงคุณภาพและปฏิบัติการ

4. การพัฒนาและการจัดการทรัพยากรบุคคล ประกอบด้วย 1) การวางแผนและการจัดการทรัพยากรบุคคล 2) การมีส่วนร่วมของพนักงาน 3) การให้การศึกษาการอบรมและพัฒนาบุคลากร 4) ความพึงพอใจของพนักงาน และ 5) ผลการดำเนินงานและความตระหนักของพนักงาน

5. การจัดการกระบวนการคุณภาพ ประกอบด้วย 1) การออกแบบและการเผยแพร่คุณภาพสินค้าและบริการ 2) ผลลัพธ์การปฏิบัติงานขององค์กร และ 3) ผลลัพธ์คุณภาพของคู่ค้า

6. การมุ่งเน้นลูกค้าและความพึงพอใจ ประกอบด้วย 1) ความต้องการและความคาดหวังของลูกค้า 2) การจัดการความสัมพันธ์กับลูกค้า 3) กระบวนการเกี่ยวกับความพึงพอใจลูกค้า และ 4) การเปรียบเทียบความพึงพอใจของลูกค้า

กล่าวโดยสรุปสำหรับแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารของต่างประเทศ เป็นเกณฑ์ในการบริหาร โดยเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติแต่ละประเทศต่างๆ ได้นำทฤษฎีบริหารมาใช้ในการบริหารเพื่อสามารถเลือกวิธีการหรือกลยุทธ์ในการทำงาน ที่เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษา และสามารถส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาด้านคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาและนักเรียน

ปัจจัยด้านการบริหารของประเทศไทย

ปัจจัยด้านการบริหารเปรียบเสมือนกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้นำทฤษฎีหลักเกณฑ์การบริหารที่เกี่ยวข้องปัจจัยด้านการบริหารในประเทศไทย ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารของประเทศไทย แนวคิดเกณฑ์การประเมินสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) แนวคิดเกณฑ์การประเมินรางวัลพระราชทาน และแนวคิดเกณฑ์การประเมินรางวัลพระราชทานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้ สามารถสรุปดังรายละเอียดดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารของประเทศไทยตามเกณฑ์รางวัล

คุณภาพ Thailand Quality Award (TQA)

ปัจจัยบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศประเทศไทยได้ใช้เกณฑ์รางวัลคุณภาพของ TOA : Thailand Quality Award (TQA) ปี2553-2554 มีองค์ประกอบ (สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2551) ดังนี้

1. ภาวะผู้นำหรือการนำองค์การ ประกอบด้วย 1) การนำองค์การโดยผู้บริหารระดับสูง ซึ่งมีประเด็นย่อยในการพิจารณา 2 ประเด็น คือวิสัยทัศน์และค่านิยมและการสื่อสารและผลการดำเนินการองค์การ 2) ธรรมภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งมีประเด็น

ย่อยในการพิจารณา 3 ประเด็น คือธรรมาภิบาลขององค์การ พฤติกรรมที่ปฏิบัติตามกฎหมายและจรรยาบรรณและการสนับสนุนของชุมชนที่สำคัญ

2. การวางแผน ประกอบด้วย 1) การจัดทำกลยุทธ์ซึ่งมีประเด็นย่อยในการพิจารณา 2 ประเด็นคือ การจัดทำกลยุทธ์และวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และ 2) การถ่ายทอดกลยุทธ์เพื่อนำไปปฏิบัติ ซึ่งมีประเด็นย่อยในการพิจารณา 2 ประเด็นคือ การจัดทำแผนปฏิบัติการและการถ่ายทอดเพื่อนำไปปฏิบัติและการคาดการณ์ผลการดำเนินการ

3. การมุ่งเน้นลูกค้าและตลาด ประกอบด้วย 1) ความรู้เกี่ยวกับลูกค้าและการตลาด และ 2) ความสัมพันธ์กับลูกค้าและความพึงพอใจของลูกค้า ซึ่งมีประเด็นย่อยในการพิจารณา 2 ประเด็นคือ การสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าและการประเมินความพึงพอใจ

4. การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ประกอบด้วย 1) การวัด การวิเคราะห์และปรับปรุงผลการดำเนินงานขององค์การ และ 2) การจัดการสารสนเทศและความรู้

5. การมุ่งเน้นบุคลากร ประกอบด้วย 1) ความผูกพันของบุคลากรและ 2) สิ่งแวดล้อมของบุคลากร

6. การจัดการกระบวนการ ประกอบด้วย 1) การออกแบบระบบงาน ซึ่งมีประเด็นย่อยในการพิจารณา 3 ประเด็นคือ ความสามารถพิเศษ การออกแบบกระบวนการทำงาน ความพร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน และ 2) การจัดการและปรับปรุงกระบวนการ ซึ่งมีประเด็นย่อยในการพิจารณา 2 ประเด็น คือการจัดการกระบวนการทำงาน และการปรับปรุงกระบวนการทำงาน

2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ.

การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) หมายถึง การทำกิจกรรมหรือการปฏิบัติภารกิจหลักอย่างเป็นระบบตามแบบแผนที่กำหนดไว้ โดยมีการควบคุมคุณภาพ (Quality Control) การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Auditing) และการประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) จนทำให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพ และมาตรฐานของดัชนีชี้วัดระบบและกระบวนการผลิต ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการวางแผน และกระบวนการจัดการของผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาที่จะรับประกันให้สังคมเชื่อมั่นว่า จะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตร และตรงตามความมุ่งหวังของสังคม เนื่องจากพ่อแม่มีสิทธิ์เรียกร้องให้สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาจัดการศึกษาให้แก่อลูกลูกอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อให้ลูกมีความรู้ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่างๆ ได้เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล ตอบสนองต่อความต้องการ ความสนใจ และความถนัดที่แตกต่างกัน และที่สำคัญคือ ทุกคนมีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพที่สังคมต้องการ เป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ต่อไปไม่ว่าพ่อแม่ ผู้ปกครองจะส่งลูกเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาใด จะมีความมั่นใจได้ว่าสถาบันการศึกษามีคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาสูงเท่าเทียมกัน ไม่จำเป็นต้องวิ่งเต้นหรือฝากลูกเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียง ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นระบบที่พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาให้ทัดเทียมกัน ดังนั้น พ่อแม่ ผู้ปกครองจึงยอมไม่ได้ ถ้าลูกเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาแห่งใดแห่งหนึ่งแล้วไม่มีคุณภาพตามมาตรฐานคุณภาพที่กำหนดไว้ในระดับต่างๆ ดังนั้น ผู้ที่รับประกันคุณภาพการศึกษาโดยตรง คือ ผู้บริหารสถาบันการศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เช่น คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับอำเภอ จังหวัด เขตพื้นที่การศึกษา กรมเจ้าสังกัด และกระทรวง ต้องมีการรับผิดชอบเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาร่วมกัน การประกันคุณภาพการศึกษาแบ่งได้ดังนี้

1. การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน (Internal Quality Assurance)

หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาจากภายใน โดยวงจร PDCA (Plan - Do - Check - Act) เป็นการปฏิบัติโดยบุคลากรของสถาบันการศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด ที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถาบันศึกษานั้นๆ

2. การประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก (External Quality Assurance)

หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) หรือบุคคล หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและเป็นการพัฒนาให้มีคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันศึกษานั้นๆ

สำหรับประเทศไทยมีการประเมินคุณภาพการศึกษาโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือเรียกย่อว่า “สมศ.” ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ไว้ดังนี้ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน (2545)

1. ด้านคุณภาพครู/อาจารย์
2. ด้านการบริหารและธรรมาภิบาลของสถานศึกษา
3. ด้านความเสี่ยงกับชุมชนสังคม
4. ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม
5. ด้านอัตลักษณ์/เอกลักษณ์
6. ด้านมาตรการส่งเสริม

3. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารเกณฑ์รางวัลโรงเรียนพระราชทาน

รางวัลโรงเรียนพระราชทาน (สำหรับสถานศึกษา) เป็นโครงการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษาและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน เริ่มก่อตั้งเมื่อ ปี พ.ศ.2506 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชปรารภกับหม่อมหลวงปิ่นมาลากุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ใจความว่า “มีนักเรียนจำนวนมากซึ่งมีความประพฤติดี และมีความมานะพยายามศึกษาเล่าเรียนได้ผลดี รวมทั้งมีโรงเรียนซึ่งจัดการศึกษาดี จนนักเรียนสอบได้ผลดีมากเป็นส่วนรวม นักเรียนและโรงเรียนที่มีคุณสมบัติดังกล่าว สมควรได้รับพระราชทานรางวัล” ทั้งนี้ได้ทรงกำชับว่าหากพิจารณาแล้วได้ผลประการใดทรงมีพระราชประสงค์จะทรงทราบด้วย

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้สนองปรารภมาดำเนินการตั้งแต่ปี 2506 จนถึงปัจจุบันนับเป็นเวลา 45 ปี รางวัลพระราชทานเป็นรางวัลที่มีเกียรติสูงสุดเป็นสิริมงคลแก่ผู้รับ ดังนั้นการดำเนินงานต้องกระทำด้วยความรอบคอบทุกขั้นตอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินและการคัดเลือก คณะกรรมการที่รับผิดชอบการดำเนินงาน และคนอื่นๆกรรมการประเมินจะต้องดำเนินการตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ด้วยความรอบคอบ บริสุทธิ์ ยุติธรรม ยึดหลักวิชาการใช้ความสามารถ และดุลยพินิจในการพิจารณาตัดสินผลอย่างถูกต้องตามหลักการต้องมีใจเป็นกลาง ไม่น้อมเอียงเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เพื่อให้ได้บุคคลเหนือสถานศึกษาที่สมควรได้รับเกียรติอันสูงสุด คือการได้เข้าเฝ้าใกล้ชิดเบื้องพระยุคลบาท เพื่อรับพระราชทานรางวัล (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา , 2550)

การประเมินและคัดเลือกเพื่อรับรางวัลพระราชทานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินด้านปัจจัย กระบวนการ รวม 5 ด้าน รายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ
 - 1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 - 1.2 การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ
 - 1.3 การพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียน
 - 1.4 การผลิต การใช้ การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้
 - 1.5 การจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน
 - 1.6 การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้

2. การบริหารการจัดการ
 - 2.1 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ
 - 2.2 การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา
 - 2.3 การบริหารงบประมาณและการบริหาร
 - 2.4 การบริหารงานอาคารสถานที่
3. ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน
 - 3.1 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนต่อการจัดการศึกษา
 - 3.2 การมีส่วนร่วมของสถานศึกษาต่อการพัฒนาท้องถิ่นและชุมชน
4. บุคลากรและการบริหารงานบุคคล
 - 4.1 คุณลักษณะของผู้บริหาร
 - 4.2 คุณลักษณะของครู
 - 4.3 คุณลักษณะของบุคลากรสนับสนุน
 - 4.4 การบริหารงานบุคลากร
5. ความดีเด่นของสถานศึกษา
 - 5.1 โครงการ/กิจกรรมของสถานศึกษา
 - 5.2 ผลงานจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรมดีเด่น

4. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารเกณฑ์รางวัลพระราชทานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้

รางวัลพระราชทานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้มีหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการประเมิน คัดเลือกโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครูและนักเรียน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ภาคใต้ เพื่อรับรางวัลพระราชทาน อาศัยอำนาจตามข้อ 4 ของระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ว่าด้วยรางวัลพระราชทานแก่โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครูและนักเรียน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ภาคใต้ พ.ศ. 2553 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จึงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการประเมินคัดเลือกโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครูและนักเรียน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ภาคใต้เพื่อรับรางวัลพระราชทานดังต่อไปนี้

ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการประเมินคัดเลือกโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครูและนักเรียน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ภาคใต้ เพื่อรับรางวัลพระราชทาน”

ประกาศนี้ใช้บังคับตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 เป็นต้นไป สำหรับหลักเกณฑ์การคัดเลือกมีการแบ่งตามขนาดโรงเรียน โรงเรียนที่มีสิทธิเข้ารับการประเมินและคัดเลือกเพื่อรับรางวัลพระราชทานต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

1. เป็นโรงเรียนในระบบที่เปิดสอนวิชาอิสลามศึกษาควบคู่วิชาสามัญ ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดกระบี่ จังหวัดชุมพร จังหวัดตรัง จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดนราธิวาสจังหวัดปัตตานี จังหวัดพังงา จังหวัดพัทลุง จังหวัดภูเก็ต จังหวัดยะลา จังหวัดระนอง จังหวัดสงขลา จังหวัดสตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เปิดทำการสอนติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี การศึกษา

2. เป็นโรงเรียนที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หรือมีการพัฒนาในระดับสูง ขึ้นอย่างชัดเจน โดยพิจารณา (สำนักงานการศึกษาเอกชน, 2558)

การประเมินและคัดเลือกเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ได้แก่ โรงเรียนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาที่จัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปัจจุบันทั้งของรัฐและเอกชนที่สามารถจัดการศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพในด้านต่อไปนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2548)

- ด้านที่ 1 คุณภาพนักเรียน
- ด้านที่ 2 การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ
- ด้านที่ 3 การบริหารการจัดการ
- ด้านที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน
- ด้านที่ 5 บุคลากรและการบริหารงานบุคลากร
- ด้านที่ 6 ความดีเด่นของสถานศึกษา

สรุปสำหรับแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา

ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์คุณภาพการศึกษาของต่างประเทศ ประกอบด้วย เกณฑ์รางวัลคุณภาพ European Quality Award (SQA) , เกณฑ์รางวัลคุณภาพ Malcolm Baldrige National Quality Award , เกณฑ์รางวัลคุณภาพของประเทศออสเตรเลีย Australia Quality Award , เกณฑ์รางวัลคุณภาพของประเทศญี่ปุ่น Japan Quality Award (JQA) , เกณฑ์รางวัลคุณภาพของประเทศสิงคโปร์ Singapore Quality Award (SQA) ส่วนกรอบแนวคิดประเทศไทย ประกอบด้วย เกณฑ์คุณภาพการศึกษาของประเทศไทย Thailand Quality Award (TQA) , คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. , คุณภาพการศึกษารางวัลพระราชทาน , รางวัลพระราชทานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้ ซึ่งได้นำกรอบแนวคิดดังกล่าวมาสังเคราะห์ตัวแปร (ดังตารางในภาคผนวก) สามารถสังเคราะห์ได้ 5 ตัวแปร 1) ภาวะผู้นำ 2) การมุ่งเน้นผู้เรียน 3) การมุ่งเน้นบุคลากร 4) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และ 5) การจัดการกระบวนการ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

จากการสังเคราะห์ดังกล่าว พบว่ากรอบแนวคิดด้านปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา สามารถจัดแบ่งออกเป็น 5 ด้านประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำ 2) การมุ่งเน้นผู้เรียน 3) การมุ่งเน้นบุคลากร 4) การวางแผนกลยุทธ์ และ 5) การจัดการกระบวนการ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ด้านภาวะผู้นำ

1.1 ความหมาย

ภาวะผู้นำ (Leadership) หมายถึง พฤติกรรมส่วนตัวของบุคคลคนหนึ่งที่จะชักนำกิจกรรมของกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน (Shared Goal) หรือเป็นความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลระหว่างผู้นำ (Leader) และผู้ตาม (Followers) ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน (Shared Purposes) หรือเป็นความสามารถที่จะสร้างความเชื่อมั่นและให้การสนับสนุนบุคคลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายองค์การ (ริงสรณ์ ประเสริฐศรี, 2544)

ภาวะผู้นำหมายถึง กระบวนการที่มีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นในการชักจูงผู้อื่นให้ร่วมกันทำงานด้วยความเต็มใจและมีความกระตือรือร้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันตามที่กำหนดไว้ (พัฒนา อำท้าว, 2548)

สรุปภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันตามที่กำหนดไว้ สร้างความเชื่อมั่นและให้การสนับสนุนบุคคลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายองค์การ

1.2 ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำ

การบริหารสถานศึกษาสิ่งสำคัญในตัวผู้บริหารต้องมีการแสดงถึงภาวะผู้นำ ซึ่งเกณฑ์ในการประเมินปัจจัยบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาส่วนใหญ่แล้วให้ความสำคัญในด้านของภาวะผู้นำ ประกอบไปด้วย European Quality Award (SQA) กล่าวว่าภาวะผู้นำ (Leadership) หมายถึง ตัวชี้วัดที่แสดงถึงวิธีการที่กลุ่มผู้บริหารองค์การนำเอาวิธีการปรับปรุงคุณภาพมาใช้ในกระบวนการทำงาน เกณฑ์ย่อยประกอบด้วย วิธีการที่ผู้บริหารพัฒนาพันธกิจ วิสัยทัศน์คุณค่า และจริยธรรม รวมทั้งการเป็นแบบอย่างที่ดีของวัฒนธรรมที่ วิธีการที่

ผู้บริหารเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการสนับสนุน ระบบการบริหารองค์การที่เน้นการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง วิธีการที่ผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์กับลูกค้า หุ้นส่วน และความเป็นตัวแทนของสังคม วิธีการที่ผู้บริหารส่งเสริมให้พนักงานมุ่งเน้นวัฒนธรรม วิธีการที่บริหารมีส่วนร่วมและเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ส่วนทางด้าน Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA) ภาวะผู้นำ คือการตรวจสอบว่าผู้นำระดับสูงใช้วิธีการในการกำหนดค่านิยม ทิศทางและความคาดหวังในการดำเนินงาน รวมทั้งการแสดงความรับผิดชอบต่อสาธารณะและการสนับสนุนชุมชน โดยพิจารณาใน 2 ประเด็นหลักคือ ภาวะผู้นำขององค์การ และความรับผิดชอบต่อสาธารณะ มีความสอดคล้องกับ Japan Quality Award (JQA) ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำ ประกอบด้วย โครงสร้างและระบบภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบต่อสาธารณะและความเป็นพลเมืองดี ส่วนประเทศสิงคโปร์ Singapore Quality Award (SQA) ภาวะผู้นำและวัฒนธรรมคุณภาพ ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับสูง 2) วัฒนธรรมคุณภาพ 3) การมีส่วนร่วมในระดับผู้บริหาร และ 4) ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ

เกณฑ์รางวัลคุณภาพด้านปัจจัยบริหารในต่างประเทศมีความสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกฯ (สมศ.) รางวัลพระราชทานระดับประเทศ และรางวัลพระราชทานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ได้ให้ความสำคัญและใช้เกณฑ์การประเมินสถานศึกษาโดยพิจารณา ดังนี้

1. ด้านการบริหารและธรรมาภิบาลของสถานศึกษา
2. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์
3. การกำหนดความต้องการ ความคาดหวัง พันธกิจ ค่านิยม ทิศทางในการดำเนินงานของสถานศึกษา
4. โครงสร้างและระบบภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบต่อสาธารณะและความเป็นพลเมืองดี

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำ สามารถพิจารณาจาก วิธีการของผู้บริหารที่แสดงถึงความเป็นผู้นำในการบริหารสถานศึกษา มีการชี้แจงนโยบายแนวคิดการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีคุณภาพและมีการติดตามผลการดำเนินการโดยนำเอาวิธีการมาปรับปรุงคุณภาพมาใช้ในกระบวนการทำงาน โดยพิจารณาจากการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดความต้องการ ความคาดหวัง พันธกิจ ค่านิยม และทิศทางในการดำเนินงานสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา

2. ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน

2.1 ความหมาย

ปัจจัยด้านการบริหารด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มี 9 หมวด 78 มาตรา โดยเป็น มาตราที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่สำคัญ ได้แก่ มาตรา 22 การเน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด มาตรา 23 การจัดการศึกษาต้องมีการบูรณาการ มาตรา 24 การใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาเป็นแนวทาง ให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ มาตรา 26 การประเมินแนวใหม่ที่หลากหลายในการปฏิรูป การเรียนให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการเรียนรู้ มีวิสัยทัศน์ รู้จัก การตั้งคำถาม เป็นการเรียนรู้ตามสภาพจริง และ มีการประเมินผลตามสภาพจริง ผู้สอนจะต้องให้ ความสำคัญกับผู้เรียน (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2544)

สรุป การมุ่งเน้นผู้เรียน หมายถึง การจัดการโดยมุ่งเน้นผู้เรียนในการจัดการ กระบวนการให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการเรียนรู้ มีวิสัยทัศน์ รู้จักการตั้งคำถาม เป็นการเรียนรู้ตามสภาพจริง

2.2 ตัวบ่งชี้การมุ่งเน้นผู้เรียน

สถานศึกษาจะมีคุณภาพหรือไม่มีคุณภาพขึ้นอยู่กับการบริหารสถานศึกษา โดยเน้นผู้เรียนหลายประเทศต่างให้ความสำคัญกับผู้เรียน ประเทศสิงคโปร์ Singapore Quality Award (SQA) การมุ่งเน้นลูกค้า ประกอบด้วย 1) ความต้องการและความคาดหวังของลูกค้า 2) การ จัดการความสัมพันธ์กับลูกค้า ส่วน Japan Quality Award (JQA) การมุ่งเน้นผู้เรียนหรือความพึง พอใจของผู้เรียน ประกอบด้วย ตัวชี้วัดที่แสดงการรับรู้และความพึงพอใจของลูกค้าต่อผลิตภัณฑ์และ บริการขององค์กร ความต้องการและความคาดหวังของลูกค้า การจัดการความสัมพันธ์กับลูกค้า กระบวนการเกี่ยวกับความพึงพอใจลูกค้า รวมทั้งการเปรียบเทียบความพึงพอใจของลูกค้า

ในส่วนประเทศไทย Thailand Quality Award (TQA) การมุ่งเน้นลูกค้า และตลาด ประกอบด้วย 1) ความรู้เกี่ยวกับลูกค้าและการตลาด และ 2) ความสัมพันธ์กับลูกค้าและ ความพึงพอใจของลูกค้า ซึ่งมีประเด็นย่อยในการพิจารณา 2 ประเด็นคือ การสร้างความสัมพันธ์กับ ลูกค้าและการประเมินความพึงพอใจ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการมุ่งเน้นผู้เรียน สามารถพิจารณาจาก การจัดกระบวนการเรียนรู้สถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ สามารถพิจารณาจากกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีความกระตือรือร้น รู้จักศึกษาหาความรู้แสวงหาคำตอบในการพัฒนาด้านสติปัญญา คิดแก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรู้ และใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา

3. ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร

3.1 ความหมาย

ปัจจัยบริหารการศึกษาด้านการมุ่งเน้นบุคลากร หลายทฤษฎีได้ให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าว ในส่วนเกณฑ์รางวัลคุณภาพของทวีปยุโรป European Quality Award (SQA) กล่าวว่า การพัฒนาการมีส่วนร่วมของพนักงานในองค์กร (People Development and Involvement) หมายถึงตัวชี้วัดที่แสดงถึงความรู้ของพนักงานในองค์กรเกณฑ์ย่อยได้แก่การวัดการรับรู้ ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน ส่งผลไปยังการเรียนรู้วัฒนธรรมและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous Learning Innovation and Improvement) หมายถึง ตัวชี้วัดที่แสดงวิธีการที่องค์กรใช้ศักยภาพของพนักงานเพื่อปรับปรุงกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เกณฑ์ย่อยประกอบด้วย ทรัพยากรบุคคลได้รับการวางแผน การจัดการและปรับปรุง มีการกำหนดสมรรถนะและความรู้ของพนักงาน รวมทั้งการพัฒนา พนักงานมีส่วนเกี่ยวข้องและได้รับมอบอำนาจ พนักงานมีการพูดคุยกัน ทั้งในระดับองค์กรและกลุ่ม มีการมอบรางวัลให้กับพนักงาน การระลึกถึงและการดูแลเอาใจใส่พนักงาน ส่วนทางด้านเกณฑ์รางวัลคุณภาพของ Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA) กล่าวว่า การให้ความสำคัญกับบุคลากรและหน่วยงานย่อย หมายถึง การตรวจสอบวิธีการที่องค์กรใช้ในการจูงใจและทำให้บุคลากรพัฒนาและใช้ศักยภาพเต็มที่ในการทำงานรวมทั้งวิธีการสร้างเสริม ซึ่งสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเจริญเติบโตของบุคลากรและหน่วยงานย่อย โดยพิจารณาใน 3 ประเด็นสำคัญ คือ ระบบงาน การศึกษา อบรม การพัฒนาบุคลากรและหน่วยงาน และความ เป็นอยู่ที่ดีและความพึงพอใจของบุคลากรและหน่วยงาน

ในส่วนของประเทศไทย เกณฑ์รางวัลคุณภาพ Thailand Quality Award (TQA) กล่าวว่า การมุ่งเน้นบุคลากร ประกอบด้วย 1) ความผูกพันของบุคลากรและ 2) สิ่งแวดล้อมของบุคลากร ส่วนเกณฑ์การประเมินรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. และเกณฑ์การประเมินรางวัลพระราชทานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ได้ให้ความสำคัญกับบุคลากรมีการประเมินในส่วนของบุคลากรโดยดูจากผลงานของครูหรือบุคลากรสถานศึกษา

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการมุ่งเน้นบุคลากร สามารถพิจารณาจาก วิธีการที่องค์กรใช้ในการจูงใจและทำให้บุคลากรพัฒนาก่อให้เกิดการใช้ศักยภาพเต็มที่ในการทำงานทั้งวิธีการสร้างเสริม สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเจริญเติบโตของบุคลากรและหน่วยงาน พิจารณาจากระบบงาน การศึกษา อบรม การพัฒนาบุคลากร และความเป็นอยู่ที่ดีและความพึงพอใจของบุคลากรและหน่วยงาน และเป็นวิธีการใช้ศักยภาพของพนักงานเพื่อปรับปรุงกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วยทรัพยากรบุคคลได้รับการวางแผน การจัดการและปรับปรุง มีการมอบรางวัลให้กับพนักงาน การระลึกถึงการดูแลเอาใจใส่พนักงาน

4. ด้านการวางแผนกลยุทธ์

4.1 ความหมาย

แผนกลยุทธ์ หมายถึง เป็นข้อความเกี่ยวกับภารกิจและทิศทางในอนาคต เป้าหมายการทำงานระยะสั้น และระยะยาว ตลอดจนกลยุทธ์ในการทำงาน (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2541)

แผนกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการวางแผนที่คิดค้นทางเลือกที่เหมาะสม เพื่อให้องค์กรอยู่รอดสามารถดำรงอยู่ได้ในขณะมีสภาวะวิกฤต หรือคิดค้นทางเลือกที่มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่สภาพลักษณะใหม่ (วิสัยทัศน์) ที่โดดเด่นหรือดีที่สุด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543)

การวางแผนกลยุทธ์ หมายถึง เป็นแนวทางการบริหารธุรกิจเชิงกลยุทธ์ที่เป็นระบบและมีขั้นตอน และเป็นการวางแผนทั้งในเชิงรุกและเชิงรับไปในตัว เป็นการวางแผนแบบมีทิศทาง แต่ก็มีที่ยืดหยุ่นในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ (สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์, 2544)

สรุป การวางแผนกลยุทธ์ หมายถึง แนวทางการวางแผนกระบวนการ เพื่อให้องค์กรอยู่รอดสามารถดำรงอยู่ หรือคิดค้นทางเลือกที่มีประสิทธิภาพและนำไปสู่ภาพลักษณ์ วิสัยทัศน์ที่โดดเด่น

4.2 ตัวอย่างการวางแผนกลยุทธ์

ในส่วนของเกณฑ์รางวัลคุณภาพมีเกณฑ์ต่างๆได้ให้ความสำคัญ ประกอบด้วยเกณฑ์รางวัลคุณภาพของทวีปยุโรป European Quality Award (SQA) กล่าวว่า นโยบายและกลยุทธ์ขององค์กร (Policy and Strategy) หมายถึงตัวชี้วัดที่แสดงวิธีการที่องค์กรใช้ แนวคิดในการปรับปรุงคุณภาพในการกำหนดแนวทาง การสื่อสาร การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และปรับปรุงนโยบายและกลยุทธ์ เกณฑ์ย่อยได้แก่นโยบายและกลยุทธ์มาจากการศึกษาถึงสภาพปัจจุบัน และความต้องการในอนาคต รวมทั้งความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง นโยบายและวิเคราะห์สารสนเทศในการปฏิบัติงาน การวิจัย การเรียนรู้ และสัมพันธ์กับกิจกรรมภายนอก นโยบายและกลยุทธ์มีการพัฒนา ทบทวนและปรับให้ทันสมัย นโยบายและกลยุทธ์ถูกสื่อสารและพัฒนามาจาก กระบวนการหลักของกรอบแนวคิด ส่วน เกณฑ์รางวัลคุณภาพของประเทศสิงคโปร์ Singapore Quality Award (SQA) กล่าวว่า การวางแผนกลยุทธ์ ประกอบด้วย 1) กระบวนการวางแผนกลยุทธ์ และ 2) เป้าหมายเชิงคุณภาพและปฏิบัติการ สามารถนำไปสู่การพัฒนาและการนำกลยุทธ์ไปใช้ ประกอบด้วย การพัฒนากลยุทธ์และการยืนยันและการนำผลการพัฒนายุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ เกณฑ์รางวัลคุณภาพของประเทศญี่ปุ่น Japan Quality Award (JQA)

ในส่วนเกณฑ์รางวัลคุณภาพของประเทศไทย Thailand Quality Award (TQA) กล่าวว่าในส่วนของการวางแผน ประกอบด้วย 1) การจัดทำกลยุทธ์ซึ่งมีประเด็นย่อยในการพิจารณา 2 ประเด็นคือ การจัดทำกลยุทธ์และวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และ 2) การถ่ายทอดกลยุทธ์ เพื่อนำไปปฏิบัติ ซึ่งมีประเด็นย่อยในการพิจารณา 2 ประเด็นคือ การจัดทำแผนปฏิบัติการและการถ่ายทอดเพื่อนำไปปฏิบัติและการคาดการณ์ผลการดำเนินการ ส่วนทางด้านเกณฑ์การประเมินรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) หรือ สมศ. ได้มีการตรวจสอบในส่วนของ แผนกลยุทธ์โดยดูจากการผลการประเมินสถานศึกษาในแต่ละปี หรืออาจเรียกว่า SAR และอาจมีการ ตรวจสอบการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) หรือ สมศ.

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการวางแผนกลยุทธ์ สามารถพิจารณาจาก วิธีการที่องค์กรนำแนวคิดมาปรับปรุงคุณภาพในการกำหนดแนวทาง การสื่อสาร การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และปรับปรุงนโยบายและกลยุทธ์ ซึ่งการจัดทำกลยุทธ์ประกอบด้วย การจัดทำกลยุทธ์และวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และการถ่ายทอดกลยุทธ์เพื่อนำไปปฏิบัติ โดยพิจารณา การจัดทำแผนปฏิบัติการและการถ่ายทอดเพื่อนำไปปฏิบัติและคาดการณ์ผลการดำเนินการโดยศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการอนาคตรวมทั้งความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

5. ด้านการจัดการกระบวนการ

ปัจจัยด้านการบริหารด้านการจัดกระบวนการ เกณฑ์รางวัลคุณภาพของประเทศญี่ปุ่น Japan Quality Award (JQA) ได้กล่าวถึงการจัดการกระบวนการ ประกอบด้วย กระบวนการจัดการงานพื้นฐาน กระบวนการจัดการสนับสนุนและการปรับปรุงคุณภาพของคู่ค้า มีความสอดคล้องกับเกณฑ์รางวัลคุณภาพของประเทศสิงคโปร์ Singapore Quality Award (SQA) การจัดการกระบวนการคือ การจัดการกระบวนการคุณภาพ ประกอบด้วย 1) การออกแบบและการเผยแพร่คุณภาพสินค้าและบริการ 2) ผลลัพธ์การปฏิบัติงานขององค์กร และ 3) ผลลัพธ์คุณภาพของคู่ค้าในส่วนของ Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA) กล่าวว่าการบริหารกระบวนการ หมายถึง การตรวจสอบประเด็นสำคัญของการบริหารกระบวนการขององค์กรหรือสถานศึกษาตั้งแต่การออกแบบและการจัดการศึกษาที่เน้นการเรียนและการบริหารนักเรียน และกระบวนการสนับสนุน โดยพิจารณาในทุกกระบวนการและทุกหน่วยงานย่อยโดยพิจารณา ใน 3 ประเด็น คือ 1) กระบวนการออกแบบ และการจัดการศึกษา หมายถึงวิธีการจัดกระบวนการหลักในการออกแบบและจัดการศึกษา 2) การบริหารนักเรียน หมายถึง วิธีการจัดการที่ใช้ในการบริหารนักเรียนหรือลูกค้า 3) กระบวนการสนับสนุน หมายถึง วิธีการจัดการกระบวนการหลักที่สนับสนุนการปฏิบัติงานประจำตามหน้าที่ของหน่วยงานทางการศึกษาและบุคลากรของหน่วยงาน

ด้านการจัดการกระบวนการในส่วนของเกณฑ์รางวัลคุณภาพของประเทศไทย Thailand Quality Award (TQA) การจัดการกระบวนการ ประกอบด้วย 1) การออกแบบระบบงาน ซึ่งมีประเด็นย่อยในการพิจารณา 3 ประเด็นคือ ความสามารถพิเศษ การออกแบบกระบวนการทำงาน ความพร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน และ 2) การจัดการและปรับปรุงกระบวนการ ซึ่งมีประเด็นย่อยในการพิจารณา 2 ประเด็น คือการจัดการกระบวนการทำงาน และการปรับปรุง

กระบวนการทำงาน สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) หรือ สมศ.

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการจัดการกระบวนการ สามารถพิจารณาจากการ ออกแบบระบบงานหรือการจัดการกระบวนการทำงาน เป็นวิธีการจัดการกระบวนการหลักในการ ออกแบบและจัดการศึกษา เป็นกระบวนการสนับสนุนจากวิธีการจัดการกระบวนการหลักที่ สนับสนุนการปฏิบัติงานประจำตามหน้าที่ของหน่วยงานทางการศึกษาและบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อกำหนดการจัดการกระบวนการสู่การกำหนดนโยบายสู่การปฏิบัติภายในสถานศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วุฒิชัย เนียมเทศ (2552) ได้ศึกษาวิจัย การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษาของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในโรงเรียน มัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ โดยรวบรวมข้อมูล จากโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่เปิดดำเนินการโครงการ English Program ระหว่างปีการศึกษา 2541-2550 จำนวน 72 โรงเรียน ด้านการสนทนากลุ่ม และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วย โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และ LISREL 8.52

ผลการวิจัยพบว่า 1) ตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา EP มี 4 ตัวแปร คือ 1.1) ด้านทักษะ การใช้ภาษาอังกฤษทั้งด้านการสื่อสารและการแสวงหาความรู้ของนักเรียน EP 1.2) ด้านผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนตามหลักสูตรของนักเรียน EP 1.3) ด้านทักษะการใช้ชีวิตในสังคมและการเรียนรู้ วัฒนธรรมไทยและต่างชาติของนักเรียน EP 1.4) ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน EP

2) ปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการศึกษา EP มี 3 ตัวแปร คือ

2.1) กระบวนการด้านบริหารซึ่งได้แก่ การสร้างเครือข่ายทางการศึกษา การจัดโครงการการบริหาร การกำหนดนโยบายการประกันคุณภาพ การมีส่วนร่วมของชุมชน การพัฒนาบุคลากร และการ ส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน 2.2) สภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งได้แก่ อิทธิพลทางเศรษฐกิจ สภาพสังคม เทคโนโลยี และนโยบายรัฐบาล และ 2.3) ปัจจัยนำเข้าด้านทรัพยากรวัตถุ ซึ่งได้แก่ แหล่งเรียนรู้ หลักสูตร และสื่อการสอน

3) ปัจจัยที่ส่งผลโดยอ้อม ผ่านตัวแปรอื่นๆ 3 ตัวแปร คือ 3.1) สภาพแวดล้อม ภายนอกส่งผลโดยอ้อม ผ่านปัจจัยนำเข้าด้านทรัพยากรวัตถุ ปัจจัยนำเข้าด้านทรัพยากรบุคคลและ กระบวนการด้านการจัดการเรียนการสอน 3.2) ปัจจัยนำเข้าด้านทรัพยากรวัตถุ ส่งผลโดยอ้อม ผ่าน กระบวนการด้านการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยนำเข้าด้านทรัพยากรบุคคล ส่งผลโดยอ้อม ผ่าน กระบวนการด้านบริหาร

สุรชัย ไวยวรรณจิตรและคณะ (2552) ได้ศึกษาวิจัย การนำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการนำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ 2) ศึกษาความสำเร็จและความล้มเหลวของการนำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในช่วง3ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2553-2555) กลุ่มตัวอย่าง คือครูจำนวน 120 คนแบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก - กลาง - ใหญ่ อย่างละ 40 คนผู้บริหารจำนวน 12 คนแบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง-ใหญ่อย่างละ 4 คนและผู้ปกครองจำนวน 60 คนจาก 12 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้โดยคัดเลือกจากโรงเรียนขนาดเล็กขนาดกลางและขนาดใหญ่ (เพื่อความครอบคลุมในการมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน)

ผลการวิจัย

1. สภาพการนำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ปรากฏข้อค้นพบดังนี้
 - ด้านการกำหนดนโยบายและการนโยบายนไปสู่การปฏิบัติ พบว่า ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมานโยบายและแนวทางการแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ถูกผูกไว้กับตัวบุคคล และมักจะเปลี่ยนแปลงตามการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงของบุคคลเหล่านั้น
 - ด้านนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพวิชาการ พบว่า ในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ผู้บริหารมุ่งเน้นที่จะให้มีการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับความพร้อมของโรงเรียนและบุคลากร การจัดการเรียนการสอนผู้บริหารส่วนใหญ่ จะดำเนินตามนโยบายของกระทรวงที่มุ่งเน้นให้เกิดความเสมอภาค นักเรียนทุกคนได้รับความรู้อย่างทั่วถึง แต่ไม่เน้นการจัดการเรียนการสอนที่ตัวบุคคลเพื่อที่จะทำให้มีผลการสอบ ที่สูงขึ้นอย่างเดียว
 - ด้านผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการนำผลการ ทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนค่อนข้างน้อย ไม่ทันได้คิดเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์เนื่องจากภาระงานบริหารที่ต้องผูกคิอยู่ตลอดเวลาว่าจะทำอะไรให้โรงเรียนดำเนินกิจกรรมไปได้ภายใต้สภาวะการณ์ก่อความไม่สงบในพื้นที่มีอย่างตลอดและขาดการนิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

- ด้านความเหลื่อมล้ำระหว่างครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามกับโรงเรียนของรัฐ พบว่า การสนับสนุนส่งเสริมครูในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งจัดการเรียนรู้ในพื้นที่เสี่ยงภัยและสอนนักเรียนสัญชาติไทยเช่นเดียวกันมีความเหลื่อมล้ำกันระหว่างครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามกับครูในโรงเรียนของรัฐ ทั้งในด้านเงินเดือน ค่าตอบแทนการพัฒนาตนเอง สวัสดิการ โดยครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามส่วนใหญ่ได้รับเงินเดือนไม่ตรงตามวุฒิ ไม่ได้รับเงินวิทยฐานะและเงินค่าเสี่ยงภัยเหมือนกับครูโรงเรียนของรัฐ

- ด้านครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม พบว่า ครูผู้สอนยังไม่ปรับวิธีการจัดการเรียนรู้ของตนเองให้สอดคล้องกับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ไม่เข้าใจหลักสูตร ยังคงยึดรูปแบบในการจัดการเรียนรู้แบบเดิมๆใช้ตำราเดิมๆครูผู้สอนมีภาระการทำงานอื่นๆมาก ทำให้มีเวลาเตรียมการจัดการเรียนรู้และทำการสอนในห้องเรียนน้อยลง รวมทั้งจำนวนครูมีน้อย บางครั้งและบางช่วงเวลา คุณวุฒิของครูผู้สอนไม่ตรงตามการสอนครูไม่ครบตามกลุ่มสาระ

- โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางหลายแห่งที่ผู้เรียนมีคะแนนการสอบ O-NET ต่ำ พบว่ามีจำนวนครูไม่เพียงพอในบางกลุ่มสาระ ผู้บริหารต้องแก้โดยการนำครูในกลุ่มสาระอื่นไปสอนในกลุ่มสาระที่ครูขาด ทำให้คุณวุฒิของครูไม่ตรงตามสาระ การสอน ส่งผลถึงคุณภาพการสอนของครู ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนไม่ดีขึ้น และการก่อความไม่สงบในพื้นที่ที่ยังคงส่งผลให้ครูได้สอนบ้างไม่ได้สอนบ้าง ทำให้คุณภาพการสอนลดลง นักเรียนได้รับประสบการณ์ไม่เต็มตามศักยภาพเท่าที่ควรจะเป็น นอกจากนี้การส่งต่อ และใช้ข้อมูลนักเรียนรายบุคคลเพื่อพัฒนาคุณภาพ นักเรียนยังไม่ต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาไม่ตรงกับความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียน ครูบางส่วนไม่เห็นความสำคัญของการสอบระดับชาติ O-NET

- ด้านผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนได้เรียนไม่เต็มที่อันเนื่องจากสถานการณ์ในพื้นที่ประกอบกับผู้เรียนขาดประสบการณ์ในการทำข้อสอบตามแนวของ สทศ. ไม่เข้าใจวิธีระบายนคำตอบและคำชี้แจงในกระดาษคำตอบ ทำให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจในการทำข้อสอบ ผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 หรือแม้แต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยังให้ความสำคัญต่อการสอบน้อย

- ด้านผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะยากจน บางส่วนไปประกอบอาชีพที่มาเลเซีย ปล่อยให้เด็กเรียนอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย หรือญาติ ทำให้ขาดการดูแลเอาใจใส่ด้านความประพฤติ ด้านการเรียน ขาดความอบอุ่นในครอบครัว ผู้ปกครองละเลยการอบรมพฤติกรรมนักเรียนมีบ้างที่ผู้ปกครองบางส่วนให้การดูแลเอาใจใส่ต่อลูกเป็นอย่างดีในการเรียน ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้จะมีน้อยแต่ก็จะสื่อให้เห็นเลยว่าผู้ปกครองที่เอาใจใส่ดูแลเรื่องเรียนของลูก จะทำให้ลูกมีผลการเรียนที่ดีกว่านักเรียนคนอื่นๆ

- ด้านชุมชน พบว่า สภาพแวดล้อมชุมชนและโรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่นอกตัวเมืองจะมีการแข่งขันทางด้านวิชาการ และความกระตือรือร้น ความเอาใจใส่ ในการเรียนน้อย และยิ่งกว่านั้นชุมชนไม่เข้าใจ และไม่ให้ความสำคัญในการทดสอบระดับชาติ องค์กรชุมชนไม่ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ที่สำคัญความไม่เข้าใจตรงกันของภาครัฐกับชุมชนและสถาบันการศึกษาเอกชนใน

- ด้านแบบทดสอบระดับชาติ พบว่า แบบทดสอบของ สทศ. ระดับความยากของข้อสอบ พบว่ามีความคิดเห็นที่หลากหลาย โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ายาก มีความยากง่ายแตกต่างกันไป วิชาที่นักเรียนส่วนใหญ่คิดว่ายากมากคือ วิชาภาษาอังกฤษ และวิชาคณิตศาสตร์ รวมถึงข้อสอบที่ออกแนวคิดวิเคราะห์

2. ความสำเร็จและความล้มเหลวของการนำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในช่วง3ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2553-2555)

ข้อค้นพบในการศึกษาวิจัยปัจจัยที่เป็นสาเหตุของความล้มเหลวในการนำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2553-2555) ทั้งนี้ปัจจัยความล้มเหลวที่ยังคงเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาผู้เรียน ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า ปัจจัยที่จะมีส่วนเกี่ยวพัน หนุนเสริมให้การจัดการศึกษาในพื้นที่โดยเฉพาะการนำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนจะต้องคำนึงประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. การมีเป้าหมายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561)
 - ยุทธศาสตร์1: ให้คนไทยและการศึกษาไทยมีคุณภาพ ได้มาตรฐานสากล
 - ตัวบ่งชี้ที่ 1.1ผลสัมฤทธิ์ทาง ทางการเรียนในวิชาหลักจากการทดสอบทางการศึกษาระดับ ชั้นพื้นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่า ร้อยละ50
2. นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (หนังสือ3 ก.พ.53)
 - 2.1 ใช้เป็นส่วนหนึ่งในการคัดเลือกเข้าเรียนต่อชั้น ม.1และ ม.4 ในโรงเรียนที่มีการแข่งขันสูง
 - 2.2 ให้ครูผู้สอนนำไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน
3. ประกันคุณภาพการศึกษา (พรบ. การศึกษาแห่งชาติ)
 - 3.1 ประกันคุณภาพภายใน
 - 3.2 ประเมินคุณภาพภายนอก
4. ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน และการบริหาร
5. ให้เป็นส่วนหนึ่งในการคัดเลือกเข้าศึกษาในระดับสูงขึ้น

6. ลดความเหลื่อมล้ำด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมีเป้าหมายการดำเนินงานติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องผ่านการรับรองของสมศ. 100 %

7. ร่วมกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ไม่ว่าจะเป็น กระทรวงศึกษาธิการ ศอ.บต. สช. หรือแม้กระทั่งสำนักงานการศึกษาธิการภาคที่ 12 ที่เป็นผู้รับลูกส่งต่อนโยบายโดยตรงมาจากกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนานโยบายทางการศึกษาในพื้นที่

8. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามซึ่งผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ตกเป็นเหยื่อของเหตุการณ์การก่อความไม่สงบในพื้นที่อยู่ตลอดเวลา

9. คุณภาพของผู้บริหาร ครู ผู้เรียน และผู้ปกครองและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่ต้องตระหนักร่วมกัน

10. การจัดการศึกษาที่สอดคล้องและสนองต่อบริบทวิถีวัฒนธรรมท้องถิ่น

11. การดำเนินการนโยบายการจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ผ่านองค์กรผู้นำทางศาสนาและการศึกษาของชุมชน เพื่อลดแรงเสียดทานในการยอมรับจากภาครัฐในความหวังดีหลายนโยบายซึ่งไม่เข้าใจตรงกันระหว่างพื้นที่กับหน่วยงานภาครัฐในระดับนโยบายที่ลงมายังพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

สุวรรณ ศรีบุรพาภิรมย์ (2543) ศึกษาการบริหารโรงเรียนเอกชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน พบว่า สภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนตามโครงการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา มีดังนี้ 1) ด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน มีการกำหนดปรัชญาและเป้าหมายเป็นนโยบายในการพัฒนาโรงเรียนที่เน้นผลที่เกิดกับผู้เรียน ปัญหาคือ บุคลากรในโรงเรียนยังไม่เข้าใจและไม่สามารถอธิบายความหมายของปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียนได้ตรงกัน 2) ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน มีการจัดทำแผนการสอนรายกลุ่มประสบการณ์อย่างครบถ้วน มีความสอดคล้องกับเนื้อหาหลักสูตร ปัญหาคือครูยังไม่เข้าใจไม่ชัดเจนในเรื่องของการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน 3) ด้านบุคลากร ผู้บริหารเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและวิสัยทัศน์กว้างไกล ปัญหาคือ การสรรหาบุคลากรได้ไม่ตรงกับสายงานที่ต้องการเพราะขาดแคลนในบางสาขาวิชา 4) ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน มีอาคารเรียนอาคารประกอบเพียงพออยู่ในสภาพที่ใช้การได้และเป็นปัจจุบัน บริเวณร่มรื่น สะอาด สวยงาม ปัญหาคือ หนังสือในห้องสมุดของโรงเรียนไม่ได้รับการคัดเลือกและจัดทำให้ตรงตามความต้องการของอาจารย์ผู้สอน 5) ด้านการจัดการ การบริหารมีแผนปรับปรุงโรงเรียน/ธรรมนูญโรงเรียน ปัญหาคือ การใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศยังไม่ครอบคลุมและเป็นปัจจุบัน 6) ปัจจัยด้านกิจการนักเรียน มีการยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ประพฤติดีและทำคุณประโยชน์ให้แก่โรงเรียนและชุมชน ปัญหาคือ ทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่จำเป็นไม่เพียงพอ และ 7) ด้านสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน มีผลสัมฤทธิ์ผลด้านการอนุรักษ์และเสริมสร้างแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรมและศาสนา ปัญหาคือ ความเป็นผู้มีนิสัย “ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน” ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และ วิจัยเชิงปริมาณ (Quality Research) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนการวิจัย

1. ศึกษาระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน
 - 1.1 สังเคราะห์ทฤษฎีจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านคุณภาพการศึกษาและยืนยันเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ จากการสัมภาษณ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ
 - 1.2 วิเคราะห์แบบสอบถามด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ด้านคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. ศึกษาระดับปัจจัยด้านการบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน
 - 2.1 สังเคราะห์ทฤษฎีจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านปัจจัยด้านการบริหารและยืนยันเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ จากการสัมภาษณ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ
 - 2.2 วิเคราะห์จากแบบสอบถาม ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ระดับปัจจัยด้านการบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารกับคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
4. ศึกษาตัวแปรพยากรณ์ที่ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1. วิจัยเชิงคุณภาพ (การสัมภาษณ์)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 6 คน โดยเลือกเจาะจงผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

2. วิจัยเชิงปริมาณ (แบบสอบถาม)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 157 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 113 โรงเรียน โดยมีวิธีการดังนี้

2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรยามาเน่ (Yamane, 1960 อ้างถึงใน พิสนุ พงศ์ศรี, 2549) และได้กำหนดให้คลาดเคลื่อนจากการสุ่มที่ยอมรับได้ (Sampling Error) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนกลุ่มประชากรทั้งหมด

e แทน ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ (.05)

แทนค่า

$$n = \frac{157}{1 + 157 (0.05)^2}$$

$$n = 112.75$$

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จะใช้ขนาดประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 113 โรงเรียน

2.2 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างแล้วใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยเทียบสัดส่วนจากประชากรในแต่ละจังหวัดของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างกระจายในแต่ละจังหวัด ดังแสดงไว้ในตาราง 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจังหวัดของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

จังหวัด	ประชากร (โรงเรียน)	กลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน)
ยะลา	41	30
ปัตตานี	65	47
นราธิวาส	51	36
รวม	157	113

จากตารางดังกล่าว ได้กลุ่มตัวอย่างรวม 113 โรงเรียน โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม

2.3 เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละจังหวัดที่ตั้งครบตามจำนวนแล้ว จึงทำวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้านวิธีการจับฉลากรายชื่อโรงเรียนตามจังหวัดของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จนครบตามจำนวนที่ต้องการแบบไม่ใส่กลับ

2.4 เลือกตัวแทนโรงเรียนละ 6 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน หัวหน้าวิชาการศาสนา จำนวน 1 คน และหัวหน้าวิชาการสามัญ จำนวน 1 คน ครูผู้สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 คน นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 คน และผู้ปกครอง จำนวน 1 คน รวมจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 678 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยเชิงคุณภาพ

1. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi – structured interview protocol) ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด แต่เน้นการเจาะลึกของการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
2. อุปกรณ์บันทึกเสียง โดยใช้สมาร์ตโฟน จำนวน 2 เครื่อง เพื่อบันทึกเสียงในการสัมภาษณ์

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ แบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา
 - 1.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา แบ่งออกเป็นแบบสอบถาม

เป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน

1. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน	จำนวน	12	ข้อ
2. ด้านทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	จำนวน	10	ข้อ
3. ด้านทักษะการจัดการและการทำงาน	จำนวน	10	ข้อ

มีข้อคำถามจำนวน 32 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ กำหนดค่าคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามเกณฑ์การวัดของลิเคิร์ต (Likert) โดยให้ผู้ตอบพิจารณาข้อความในแต่ละข้อว่าอยู่ในระดับใด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543)

- 5 หมายถึง คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหาร แบ่งออกเป็น
แบบสอบถามเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย
ตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดย
กรอกเกรดเฉลี่ยสะสม 2 ปีการศึกษาในช่วงระดับชั้น ม.4 - ม.5 วิชาสามัญและศาสนา ของนักเรียน
กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating
Scale) 5 ระดับ กำหนดค่าคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามเกณฑ์การวัดของลิเคิร์ต (Likert) โดย
ให้ผู้ตอบพิจารณาข้อความในแต่ละข้อว่าอยู่ในระดับใด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนเทียบกับสัดส่วน
คะแนนตามระดับผลการเรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้

- 5 หมายถึง คะแนน 80 ขึ้นไปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง คะแนน 70-79 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง คะแนน 60-69 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง คะแนน 50-59 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึงคะแนน ต่ำกว่า 50ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหาร
จำนวน 36 ข้อ มี 5 ด้าน

1. ด้านภาวะผู้นำ	จำนวน	7	ข้อ
2. ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน	จำนวน	7	ข้อ
3. ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร	จำนวน	8	ข้อ
4. ด้านการวางแผนกลยุทธ์	จำนวน	8	ข้อ
5. ด้านการจัดการกระบวนการ	จำนวน	6	ข้อ

มีข้อคำถามจำนวน 36 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ กำหนดค่าคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามเกณฑ์การวัดของลิเคิร์ต (Likert) โดยให้ผู้ตอบพิจารณาข้อความในแต่ละข้อว่าอยู่ในระดับใด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง การบริหารของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การบริหารของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การบริหารของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การบริหารของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การบริหารของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ศึกษาเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อสังเคราะห์ตัวแปรในบทนำและตัวบ่งชี้ในการวิจัย
2. ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อยืนยันหรือเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ที่ได้จากการสังเคราะห์และให้ครอบคลุมเนื้อหาภายใต้ตัวแปรปัจจัยด้านการบริหารและตัวแปรคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้จากการตรวจสอบ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง
4. นำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเพื่อยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร / ตัวบ่งชี้
5. นำตัวแปรจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้จากการสัมภาษณ์มาสร้างแบบสอบถาม

เครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณ

เมื่อมีการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้จากการสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินสร้างแบบสอบถามปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษารูปแบบวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร และงานวิจัยต่างๆ แล้วนำมาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาภายใต้ปัจจัยบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

2. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และให้คำแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. จากนั้นนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อคำถามมาวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 ท่าน ตามวิธีการของ (Rovinelli and Hambleton 1977 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2543: 60-62) โดยกำหนดคะแนนจากการพิจารณา ดังนี้

+ 1 = แน่ใจว่าข้อคำถามตรงกับขอบข่ายในประเด็นหลักของเนื้อหา

0 = ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามตรงกับขอบข่ายในประเด็นหลักของเนื้อหา

- 1 = แน่ใจว่าข้อคำถามไม่ตรงกับขอบข่ายในประเด็นหลักของเนื้อหา

5. แบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง จากการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ค่า IC ควรมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 117) พบว่าทุกข้อ มีค่าตั้งแต่ 0.6-1.0

6. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปทดลองใช้ (Try Out) กับ ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าวิชาการศาสนา หัวหน้าวิชาการสามัญ ครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และผู้ปกครอง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน

7. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่ผ่านการทดลองใช้แล้วมาตรวจให้คะแนน และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach (1990: 204 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) มากกว่า 0.6 ถือได้ว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความเชื่อมั่น (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) พบว่าค่าที่ได้ เท่ากับ .908

8. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

1. ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 6 โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน

2. ผู้วิจัยส่งแบบสัมภาษณ์พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อนัดหมายการสัมภาษณ์และเตรียมตัวในการตอบแบบสัมภาษณ์

3. ผู้วิจัยสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้เวลาประมาณ 1.00 – 1.30 ชั่วโมงต่อคน และผู้วิจัยใช้วิธีสัมภาษณ์โดยตรงกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ณ สถานศึกษาของผู้ให้ข้อมูลสำคัญหรือสถานที่อื่นๆ ตามความเหมาะสม ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. แนะนำตัวเองต่อผู้ให้สัมภาษณ์
2. สร้างบรรยากาศในการสนทนาทักทายด้วยอัธยาศัยที่ดี
3. บอกวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์
4. ขออนุญาตจดบันทึก และบันทึกเสียงผู้ให้สัมภาษณ์
5. ใช้คำถามที่เตรียมไว้ล่วงหน้าเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์
6. จดบันทึกข้อมูลตามความเป็นจริงและจดเฉพาะใจความสำคัญ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และดำเนินการติดตามเก็บแบบสอบถามไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง โดยใช้โทรศัพท์ติดตาม โดยเว้นระยะห่างจากเวลาที่ส่งแบบสอบถาม เป็นเวลาครั้งละ 2 สัปดาห์ขึ้นไป โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี แนบไปพร้อมกับแบบสอบถาม และจดหมายแนะนำตัวจากผู้วิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากโรงเรียนที่กำหนดเป็นกลุ่มประชากร
2. นำส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังโรงเรียนที่ได้กำหนดเป็นกลุ่มประชากร เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากโรงเรียนที่กำหนดเป็นกลุ่มประชากรขนาดใหญ่ โดยนำซองสีน้ำตาลพร้อมเจ้าหน้าที่ส่งกลับยังผู้วิจัยและติดแสตมป์ สอดไว้ในซองรวมกับแบบสอบถามด้วย และหลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยติดตามการตอบกลับโดยโทรศัพท์ติดตามแบบสอบถามกลับคืนจากโรงเรียนที่เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่าง และหลังจากนั้นอีก 1 สัปดาห์ จะดำเนินการติดตามอีกครั้งทางโทรศัพท์ หลังจากได้รับการตอบกลับแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการส่งไปรษณีย์เพื่อตอบขอบคุณในความร่วมมือตอบแบบสอบถามกลับไปยังฝ่ายบริหารของโรงเรียนที่เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่างอีกครั้ง
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับ ทำการลงรหัส (Coding) เพื่อเตรียมสำหรับใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการใช้สถิติวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำมาประมวลเป็นข้อสรุป และจัดลำดับความสำคัญของประเด็นต่างๆ เพื่อนำไปใช้พิจารณาประกอบการอภิปรายผลที่สนับสนุนวิธีการบริหารจัดการและคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยผู้วิจัยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ถอดเทปสัมภาษณ์ คำต่อคำจากบทสัมภาษณ์ในการยืนยันตัวแปร แล้วบันทึกบทสัมภาษณ์ในไฟล์เอกสาร
2. ตรวจสอบบทสัมภาษณ์ พิจารณาความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อมูล
3. วิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ เพื่อสรุปตัวแปรและเพิ่มเติมตัวแปรจากผู้บริหารที่ทำการสัมภาษณ์
4. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการยืนยันตัวแปรและเพิ่มเติมสร้างแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยเชิงปริมาณ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านการบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายชื่อและรายด้าน และบรรยายประกอบตารางเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ ในการแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543)

- 4.51 - 5.00 หมายถึง ปัจจัยด้านการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายถึง ปัจจัยด้านการบริหารอยู่ในระดับมาก
- 2.51 - 3.50 หมายถึง ปัจจัยด้านการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 - 2.50 หมายถึง ปัจจัยด้านการบริหารอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 - 1.50 หมายถึง ปัจจัยด้านการบริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายชื่อและรายด้าน และบรรยายประกอบตารางเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ ในการแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543) ดังนี้

- 4.51 - 5.00 หมายถึง คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายถึง คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก
- 2.51 - 3.50 หมายถึง คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 - 2.50 หมายถึง คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 - 1.50 หมายถึง คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเกณฑ์การแปลผลความสัมพันธ์ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (ผ่องศรี วาณิชยศุภวงศ์, 2546 อ้างถึงใน พงษ์รัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์.80 ขึ้นไป หมายถึงมีความสัมพันธ์กันสูง
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์.60 - .79 หมายถึงมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์.40 - .59 หมายถึงมีความสัมพันธ์กันปานกลาง
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์.20 - .39 หมายถึงมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำกว่า .20 หมายถึงมีความสัมพันธ์กันต่ำ

4. ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (กัลยา วาณิชยบัญชา, 2555) ดังนี้

1. ตรวจสอบการแจกแจงของกลุ่มประชากร (Normality) ด้วยวิธีการทดสอบ One Simple Kolomogorov- smirnov Test พบว่ามีค่า Z มีค่ามากกว่านัยสำคัญที่ .05 แสดงว่าข้อมูลมีการแจกแจงปกติเป็นไปตามข้อตกลง

2. ตรวจสอบความเป็น Linearity ดูความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรงของตัวแปร ตรวจสอบจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ r_{xy} พบว่าตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

3. ตรวจสอบตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันเอง

(Multicollinearity) (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2553: 370) พิจารณาจากค่า Variance Inflation Factor (VIF) ซึ่งต้องมีค่าไม่เกิน 10 พบว่า ค่า VIF สูงสุดที่ได้มีค่าเท่ากับ 2.023 และพิจารณาค่า Tolerance ซึ่งต้องมีค่าอยู่ระหว่าง $0 < 1$ พบว่า ค่า Tolerance มีค่าน้อยที่สุดคือ .494 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันเอง

3.1 กราฟ Normal Prob. Plot มีการแจกแจงแบบปกติ มีการเรียงตัวใกล้เคียงเส้นตรงเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

3.2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0 โดยพิจารณาจากค่า Residual มีค่าเฉลี่ยความคาดเคลื่อน (Residual) เท่ากับ .000 ซึ่งใกล้เคียงกับหรือเท่ากับศูนย์ เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

3.3 มีความแปรปรวนคงที่ โดยพิจารณาจากกราฟ Scatterplot ความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระกัน (Autocorrelation) พิจารณาค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.889 ซึ่งต้องมีค่าไม่เกิน 2 สรุปได้ว่าความคาดเคลื่อนเป็นอิสระกัน เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

5. จากข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น ผู้วิจัยจึงดำเนินการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณต่อไป

6. สร้างสมการพยากรณ์โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นบันได (Stepwise Method) เพื่อพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามโดย
ใช้สูตร (ผ่องศรี วาณิชยศุภวงศ์, 2546 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) ดังนี้

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

IC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา
 \sum แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – Coefficient) ของ Cronbach (1990, อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 125-126) ดังนี้

$$\alpha_k = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum Si^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α_k แทน ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 $\sum Si^2$ แทน ผลรวมค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 s_t^2 แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ
 k แทน จำนวนข้อในแบบสอบถาม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2543: 102) ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n}$$

เมื่อ	\bar{x}	แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน
	$\sum x$	แทน ผลรวมของคะแนน
	n	แทน ขนาดของตัวอย่าง

2. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2543: 103) ดังนี้

$$SD. = \sqrt{\frac{\sum x^2 - (\sum X)^2}{n-1}}$$

เมื่อ	SD	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	$\sum x$	แทน ผลรวมของคะแนน
	$\sum x^2$	แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวที่ยกกำลังสอง
	n	แทน จำนวนผู้ตอบ

3. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2543: 156) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร x กับ ตัวแปร y
-------	----------	--

N	หมายถึง จำนวนคนหรือจำนวนคู่ของข้อมูล
ΣX	หมายถึง ผลรวมของคะแนนตัวแปร x
ΣY	หมายถึง ผลรวมของคะแนนตัวแปร y
ΣX^2	หมายถึง ผลรวมของกำลังสองของคะแนนตัวแปร x
ΣY^2	หมายถึง ผลรวมของกำลังสองของคะแนนตัวแปร y
ΣXY	หมายถึง ผลรวมของผลคูณของคะแนนตัวแปร x กับคะแนน ของตัวแปร y

4. การทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ใช้การทดลองค่าที (t -test) โดยใช้สูตรดังนี้ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2547)

$$t = \frac{r\sqrt{N-2}}{\sqrt{1-r^2}}$$

เมื่อ t แทน ค่าของการแจกแจงแบบที (t -Distribution)

r แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

5. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation Coefficient) โดยใช้สูตรดังนี้ (ผ่องศรี วาณิชยกุลวงศ์, 2546) ดังนี้

$$R_{12\dots k.y} = \beta_1 r_{y1} + \beta_2 r_{y2} + \beta_3 r_{y3} + \dots + \beta_k r_{yk}$$

เมื่อ $R_{12\dots k.y}$ แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรเกณฑ์ (y) กับตัวแปรพยากรณ์ (1), (2), (3), ..., (k)

6. แบบทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2547) ดังนี้

$$F = \left(\frac{R^2}{1-R^2} \right) \left(\frac{N-K-1}{K} \right)$$

เมื่อ F แทน การแจกแจงของค่า F
 R แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
 N แทน จำนวนสิ่งที่ศึกษา
 K แทน จำนวนตัวพยากรณ์

7. สร้างสมการถดถอยเพื่อพยากรณ์ตัวแปรตามโดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise Method) (บุญชม ศรีสะอาด, 2547) ดังนี้

รูปแบบของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$y' = a + b_1x_1 + b_2x_2 + \dots + b_kx_k$$

เมื่อ y' แทน คะแนนพยากรณ์ของตัวเกณฑ์ (ตัวแปรตาม)
 a แทน ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
 b_1, b_2, \dots, b_k แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ตัวที่ 1 ถึงตัวที่ K
 x_1, x_2, \dots, x_k แทน ค่าของตัวแปรอิสระตัวที่ 1 ถึง k ตามลำดับ
 k แทน จำนวนตัวพยากรณ์ (ตัวแปรอิสระ)

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = \beta_1 Z_1 + \beta_2 Z_2 + \beta_3 Z_3 + \dots + \beta_k Z_k$$

เมื่อ \hat{Z}	แทน	คะแนนพยากรณ์ตัวแปรเกณฑ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
$\beta_1, \beta_2, \beta_3, \dots, \beta_k$	แทน	สัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐานของตัวพยากรณ์ตัวที่ 1 ถึงตัวที่ k ตามลำดับ
$Z_1, Z_2, Z_3, \dots, Z_k$	แทน	คะแนนมาตรฐานของตัวพยากรณ์ตัวที่ 1 ถึง ตัว ที่ k ตามลำดับ
k	แทน	จำนวนตัวพยากรณ์

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน
 - 1.1 สังเคราะห์ทฤษฎีจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านคุณภาพการศึกษาและยืนยันเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ จากการสัมภาษณ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ
 - 1.2 วิเคราะห์แบบสอบถามด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. ศึกษาระดับปัจจัยด้านการบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน
 - 2.1 สังเคราะห์ทฤษฎีจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านปัจจัยด้านการบริหารและยืนยันเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ จากการสัมภาษณ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ
 - 2.2 วิเคราะห์จากแบบสอบถาม ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ระดับปัจจัยด้านการบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
4. ศึกษาตัวแปรพยากรณ์ที่ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

เพื่อให้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความสะดวกและมีความเข้าใจมากขึ้น ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์แทนตัวแปรและสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	หมายถึง	จำนวนกลุ่มประชากร
\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
a	หมายถึง	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
b	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์รูปของคะแนนดิบ
β	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน
S.E	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อนของสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์มาตรฐาน
S.E _{EST}	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนาย
R^2	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์จากสหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2_{change}	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ที่เปลี่ยนไปจากเดิมเมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ที่ละตัว
t	หมายถึง	ค่าที่ได้จากการทดสอบนัยสำคัญ
F	หมายถึง	ค่าที่ได้จากการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
\hat{Y}	หมายถึง	คะแนนพยากรณ์ของตัวเกณฑ์(ตัวแปรตาม) ในรูปคะแนนดิบที่ได้จากสมการพยากรณ์
\hat{Z}_y	หมายถึง	คะแนนพยากรณ์ของตัวเกณฑ์(ตัวแปรตาม) ในรูปของคะแนนมาตรฐาน ที่ได้จากสมการพยากรณ์

ตัวแปรอิสระ

X	แทน	ด้านปัจจัยบริหาร
X ₁	แทน	ภาวะผู้นำ
X ₂	แทน	การมุ่งเน้นผู้เรียน
X ₃	แทน	การมุ่งเน้นบุคลากร
X ₄	แทน	การวางแผนกลยุทธ์
X ₅	แทน	การจัดการกระบวนการ

ตัวแปรตาม

Y	แทน	คุณภาพการศึกษา
Y ₁	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
Y ₂	แทน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
Y ₃	แทน	ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
Y ₄	แทน	ทักษะการจัดการและการทำงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1. ศีกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถสรุปดังนี้

1.1 ผลจากการสังเคราะห์ทฤษฎีจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านคุณภาพการศึกษาและยืนยันเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ จากการสัมภาษณ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร /ตัวบ่งชี้ สามารถสรุปได้ ดังนี้

ผลจากการสังเคราะห์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ผลการเรียนในภาพรวมที่เกิดกับผู้เรียนในรายวิชาสามัญ ตามหลักสูตร จำนวน 8 กลุ่มสาระ ประกอบด้วยวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ สุขศึกษา ศิลปะศึกษา การงานอาชีพและเทคโนโลยี และสังคมศึกษา

ส่วนผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แต่ควรเพิ่มเติมในส่วนของตัวบ่งชี้ หลักสูตรอิสลามศึกษาประกอบด้วย 8 กลุ่มวิชา ได้แก่ อัล-กุรอาน (ท่องทำตามที่โรงเรียนกำหนดในแต่ละช่วงชั้น), อัล-หะดีษ (คำพูด การกระทำ การยอมรับ และคุณลักษณะ ตลอดจนชีวประวัติของท่านนบีมุฮัมมัด (ศ.ล.)), อัล-อากี้ดะฮ์ (หลักศรัทธา), อัล-ฟิกฮ. (ศาสนบัญญัติ), วัตตารีค (ศาสนประวัติ), อัล-อัคลาเก (จริยธรรม), ภาษาอาหรับ, และภาษามลายู/ภาษาอาหรับเสริม นักเรียนส่วนใหญ่จะสำเร็จการศึกษาในระดับชั้น 10 แต่ก็มีบางส่วนสำเร็จการศึกษาต่ำกว่าชั้น 10

“...ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรกำหนด รายวิชาสามัญและวิทยาศาสตร์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสามารถวัดได้จากเกรดเฉลี่ย และควรมีเพิ่มเติมตัวบ่งชี้ของรายวิชาศาสนา 8 กลุ่มสาระ...”
(ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 1)

“...โรงเรียนเอกชนมีระบบการจัดการเรียนการสอนรายวิชาสามัญและศาสนา ซึ่งช่วงเช้าจะเรียนในรายวิชาศาสนา ส่วนช่วงบ่ายเรียนในรายวิชาสามัญ วันหนึ่งจะเรียน 10 วิชาด้วยกัน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 2)

“...ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นใบเบิกทาง สำหรับนักเรียน ทุกคนมีสิทธิเลือกและเดินตามความถนัดของตัวเองด้านศาสนาหรือด้านสามัญ...”
(ผู้ทรงคุณวุฒิ โรงเรียนที่ 5)

สรุป ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ในภาพรวมที่เกิดกับ ผู้เรียนในรายวิชาสามัญและวิทยาศาสตร์ ตามหลักสูตรกำหนด ประกอบด้วย 8 กลุ่มสาระ ได้แก่ คณิตศาสตร์, วิทยาศาสตร์, ภาษาไทย, ภาษาอังกฤษ, สุขศึกษา, ศิลปศึกษา, การงานอาชีพและเทคโนโลยี, และสังคมศึกษา ส่วนหลักสูตรอิสลามศึกษา ประกอบด้วย 8 กลุ่มสาระ ได้แก่ อัล-หะดีษ, อัล-อากีดะฮ์ (หลักศรัทธา), อัล-ฟิถฮ์ (ศาสนบัญญัติ), อัลตารีค (ศาสนประวัติ), อัล-อัคลาภ (จริยธรรม), ภาษาอาหรับ, และภาษามลายู/ภาษาอาหรับเสริม

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร / ตัวบ่งชี้ สามารถสรุปได้ ดังนี้

ผลจากการสังเคราะห์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คุณลักษณะที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ประกอบด้วย ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์, ความซื่อสัตย์สุจริต, ความมีวินัย, ความใฝ่เรียนรู้, การอยู่อย่างพอเพียง, ความมุ่งมั่นในการทำงาน, รักความเป็นไทย และ มีจิตสาธารณะ

ส่วนผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แต่ควรเพิ่มเติมในส่วนของ / ตัวบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรอิสลามศึกษา ประกอบด้วย รักการอ่าน-การอ่าน, รักการละหมาด, รักความสะอาด, มีมารยาทแบบอิสลาม, และมีความรับผิดชอบ

“...คุณลักษณะอันพึงประสงค์โรงเรียนมีการประเมินตามหลักสูตรกระทรวงกำหนด สามัญและศาสนา และจะมีเพิ่มเติมในส่วนโรงเรียนที่ กำหนดเอง เช่น การเซ็ลละหมาด ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 1)

“...โรงเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ใน ส่วนของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามกระทรวงกำหนดทั้งหลักสูตรสามัญแล ศาสนา และจะเน้นหลักปฏิบัติและหลักศรัทธา เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและสามารถ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 3)

“...โรงเรียนจะเน้นคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติเป็น พลเมืองที่ดีตามที่กระทรวงหรือหลักสูตรกำหนด ส่วนทางด้านหลักปฏิบัติ 5 ประการและหลักศรัทธา 6 ประการ โรงเรียนเน้นให้นักเรียนเข้าใจและสามารถ ปฏิบัติใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง เพราะเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องปฏิบัติของคน ที่นับถือศาสนาอิสลาม...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 6)

สรุป คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน หมายถึง คุณลักษณะที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามที่หลักสูตรกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนสามัญและอิสลามศึกษา ประกอบด้วย 8 คุณลักษณะ ได้แก่ ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์, ความซื่อสัตย์สุจริต, ความมีวินัย, ความใฝ่เรียนรู้, การอยู่อย่างพอเพียง, ความมุ่งมั่นในการทำงาน, รักความเป็นไทย และ มีจิตสาธารณะ ส่วนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอิสลามศึกษา ประกอบด้วย 5 คุณลักษณะ ได้แก่ รักการอ่าน-การอ่าน, รักการละหมาด, รักความสะอาด, มีมารยาทแบบอิสลาม, และมีความรับผิดชอบ ที่สำคัญด้านหลักปฏิบัติ 5 ประการ และหลักศรัทธา 6 ประการ เมื่อสำเร็จการศึกษานักเรียนสามารถนำไปใช้ปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง

3. ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ สามารถสรุปได้ ดังนี้

ผลจากการสังเคราะห์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนโดยมีทักษะการแสวงหาเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความสามารถในการสื่อสาร มีความสามารถในการคิด มีความสามารถในการแก้ปัญหา และมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต มีปัญญารู้คิด ทันทต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

ส่วนผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แต่ก็มีส่วนที่ต้องเพิ่มเติมตัวบ่งชี้ ได้แก่ การลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เรียนรู้การเป็นอยู่ในสังคม มีความเป็นผู้ภาวะนำ และรู้จักการใช้ชีวิตในแต่ละวัน

“...โรงเรียนมีการส่งเสริมนักเรียนให้มีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองส่งเสริมทั้งในโรงเรียน และนอกสถานที่เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ซึ่งการแสวงหาความรู้เป็นการบ่งบอกถึงความขยัน หมั่นเพียร ใฝ่รู้ และเป็นการพัฒนาที่ก่อให้เกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองที่นอกเหนือจากห้องเรียน โดยเรียนรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ส่งผลให้เด็กมีความกระตือรือร้นในการค้นหาคำตอบมีสติรู้ทัน มีปัญญารู้คิด ทันทต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา...”
(ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่3)

“...ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง คิดเอง และสามารถวางแผน ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยทางโรงเรียนมีการอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนและขึ้นอยู่กับความถนัดนักเรียน เช่น ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 2)

ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง หมายถึง การแสวงหาความรู้โดยวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนมีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ มีความสนใจด้านใดด้านหนึ่งหรือมากกว่าที่จะพัฒนาตนเอง ก่อให้เกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองที่นอกเหนือจากห้องเรียน โดยเรียนรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และมีความกระตือรือร้นในการค้นหาคำตอบมีสติรู้ทัน มีปัญญา รู้คิด ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

4. ทักษะการจัดการและการทำงาน

ทักษะการจัดการและการทำงานที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้อง และจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ สามารถสรุปได้ ดังนี้

ผลจากการสังเคราะห์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ทักษะการจัดการระบบการทำงานของนักเรียนเกิดจากการเรียนรู้การคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติ สมเหตุผล และสามารถแบ่งเวลาในการทำงาน การจัดการเรียนด้วยตัวเองสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ นำทรัพยากร ข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แต่ก็มีส่วนที่ต้องเพิ่มเติมตัวบ่งชี้ ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างเป็นระบบ แก้ปัญหาอย่างมีสติ สมเหตุ สมผล แบ่งเวลาในการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และสามารถจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

“...โรงเรียนมีการส่งเสริม สอนนักเรียนคิดเองในการจัดการและการทำงาน โดยเฉพาะสถานนักเรียนต้องมีการวางแผนระบบการทำงานตลอดระยะเวลาปฏิบัติ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 1)

“...เราไม่จำเป็นต้องวางแผนให้เด็กอยู่ในกรอบ แต่เราควรอยู่ห่างๆและดูพฤติกรรม
ด้านของเด็กนักเรียน และชี้แนะแนวทางที่ดีให้เด็กรู้จักคิดเอง มีสติแก้ปัญหา
อย่างเป็นระบบ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 4)

สรุป ทักษะการจัดการและการทำงาน หมายถึง ทักษะการทำงานที่เกิด
ขึ้นกับผู้เรียน มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีมีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างเป็นระบบ แก้ปัญหา
อย่างมีสติ สมเหตุสมผล สามารถแบ่งเวลาในการทำงาน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ นำ
ทรัพยากร ข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

1.2 วิเคราะห์แบบสอบถามด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$)
ด้านคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
สรุปดังนี้

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่ง วุฒิ-
การศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	245	36.14
2. หญิง	433	63.86
รวม	678	100
วุฒิการศึกษา		
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	178	26.25
2. ปริญญาตรี	495	73.01
3. ปริญญาโท	4	0.60
4. ปริญญาเอก	1	0.14
รวม	678	100

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน
สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยผู้ตอบแบบสอบถามชาย คิดเป็นร้อยละ 36.14 ส่วนผู้หญิง คิดเป็น
ร้อยละ 63.86 ส่วนวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 26.25 ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ
73.01ปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 0.60 ปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 0.14

ผลวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน
สามจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยภาพรวมและรายด้าน ดังตาราง 3-8

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอน
ศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	คุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณภาพ
1.	ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.72	.470	มาก
2.	ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน	4.12	.241	มาก
3.	ด้านทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	3.89	.319	มาก
4.	ด้านทักษะการจัดการและการทำงาน	3.85	.294	มาก
	รวม	3.90	.240	มาก

จากตาราง 3 พบว่า คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน
สามจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่
ในระดับคุณภาพมาก โดยด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาด้าน
ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านทักษะการจัดการและการทำงาน และด้านผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
1.	คณิตศาสตร์	3.09	1.233	ปานกลาง
2.	วิทยาศาสตร์	3.49	1.141	ปานกลาง
3.	ภาษาไทย	3.73	.880	มาก
4.	ภาษาอังกฤษ	3.37	1.092	ปานกลาง
5.	สุขศึกษา	4.50	.774	มาก
6.	ศิลปะ	4.32	.867	มาก
7.	การงานอาชีพ	4.20	.770	มาก
8.	สังคม	4.16	.771	มาก
9.	อัลกุรอาน	3.55	.746	มาก
10.	อัลฮาดิษ	3.42	.855	ปานกลาง
11.	อัลอากีดะห์	3.72	.771	มาก
12.	ศาสนบัญญัติ	3.82	.791	มาก
13.	อัลตาริ๊ด	3.63	.863	มาก
14.	อักลลัส	3.85	1.064	มาก
15.	ภาษาอาหรับ	3.26	.983	ปานกลาง
16.	ภาษามลายู	3.45	.928	ปานกลาง
รวม		3.72	.470	มาก

จากตาราง 4 พบว่าค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายวิชาสุขศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนรายวิชาคณิตศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
1.	นักเรียนเป็นผู้ที่มีความรักชาติ จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์	4.43	.382	มาก
2.	นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาอย่างเคร่งครัด	4.58	.370	มากที่สุด
3.	นักเรียนเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ให้ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นจริง	4.20	.434	มาก
4.	นักเรียนเป็นผู้ที่ไม่เอาสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ไม่ลักขโมย ไม่หาผลประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง ไม่คดโกง	4.31	.392	มาก
5.	นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎระเบียบของครอบครัว โรงเรียนและสังคม	4.13	.477	มาก
6.	นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติตนในกิจวัตรประจำวันโดยไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น ตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบในด้านการเรียน	4.03	.464	มาก
7.	นักเรียนเป็นผู้ที่มีความตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ	3.88	.386	มาก
8.	นักเรียนเป็นผู้ที่ใช้ทรัพย์สินของตนเองและของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่า รวมทั้งใช้เวลาอย่างเหมาะสม	3.96	.434	มาก
9.	นักเรียนเป็นผู้วางแผนการเรียนการทำงานบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบมีเหตุผล	3.92	.419	มาก

ข้อ	ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
10	นักเรียนเป็นผู้ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ อดทนไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค ปรับปรุงพัฒนาการทำงานตนเอง	3.93	.392	มาก
11	นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย ใช้ภาษาไทย เลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง	3.97	.475	มาก
12	นักเรียนเป็นผู้ช่วยเหลือผู้อื่น อาสาทำงานให้ด้วยความเต็มใจ ไม่หวังผลตอบแทน	4.13	.483	มาก
รวม		4.12	.241	มาก

จากตาราง 5 พบว่าค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติตามหลักของ ศาสนาอย่างเคร่งครัดมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนนักเรียนเป็นผู้ที่มีความตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองโดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณภาพ
1.	นักเรียนเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้และคิดค้นคว้าด้วยตัวเอง	3.88	.494	มาก
2.	นักเรียนเป็นผู้ที่สามารถแสดงความรักต่อสิ่งที่ตัวเองชอบ กล้าคิด กล้าพูดและกล้าแสดงออก	3.79	.480	มาก
3.	นักเรียนเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้และมีทักษะในการคิดแก้ปัญหาได้	3.82	.398	มาก
4.	นักเรียนเป็นผู้ใฝ่รู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	3.81	.490	มาก
5.	นักเรียนเป็นผู้ที่รักการอ่าน สามารถใช้ห้องสมุดเป็นสถานที่หาข้อมูล	3.80	.396	มาก
6.	นักเรียนเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา	3.83	.411	มาก
7.	นักเรียนเป็นผู้ที่มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี	3.98	.311	มาก
8.	นักเรียนเป็นผู้ที่มีทักษะในการแสวงหาความรู้จากสื่อและสถานที่	4.05	.442	มาก
9.	นักเรียนเป็นผู้ที่สามารถหาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ตามความสนใจ แสวงหานักเรียน	4.00	.420	มาก
10.	นักเรียนเป็นผู้ที่สามารถคิดค้นสิ่งที่สนใจแล้วนำไปนำเสนอให้กับเพื่อน หรือครูได้	3.94	.449	มาก
รวม		3.89	.319	มาก

จากตาราง 6 พบว่าค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านทักษะการ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ พบว่า นักเรียนเป็นผู้ที่มีทักษะในการแสวงหาความรู้จากสื่อและสถานที่ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วน นักเรียนเป็นผู้ที่สามารถแสดงความรักต่อสิ่งที่ตัวเองชอบ กล้าคิด กล้าพูดและกล้าแสดงออกและ นักเรียนเป็นผู้ที่รักการอ่าน สามารถใช้ห้องสมุดเป็นสถานที่หาข้อมูล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอน ศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านทักษะการจัดการและการทำงาน โดย ภาพรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านทักษะการจัดการและการทำงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณภาพ
1.	นักเรียนเป็นผู้ที่มีทักษะกระบวนการ การคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์	3.74	.478	มาก
2.	นักเรียนเป็นผู้ที่จัดการ วางแผนการทำงานด้วยตนเอง	3.84	.416	มาก
3.	นักเรียนเป็นผู้ที่มีผลัดในการเรียนรู้ สามารถ แยกแยะสิ่งดี ไม่ดี	3.95	.366	มาก
4.	นักเรียนเป็นผู้ที่สามารถทำงานบรรลุผลสำเร็จใน เวลาอันรวดเร็วและมีความผิดพลาดน้อย	3.71	.471	มาก
5.	นักเรียนเป็นผู้ที่มีความสามารถพิเศษหลายด้าน	3.78	.437	มาก
6.	นักเรียนเป็นผู้ที่มีศักยภาพ เป็นคนเก่ง คนดี และมี ความสุข	4.01	.392	มาก
7.	นักเรียนเป็นผู้ที่มีความสามารถพัฒนาบุคลิกที่ภาพดี ขึ้น สามารถปรับตัว มีความเชื่อมั่นในตัวเอง	3.82	.396	มาก
8.	นักเรียนเป็นผู้ที่มีความกล้าแสดงออก	3.88	.461	มาก
9.	นักเรียนเป็นผู้ที่สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียนและนำเสนอด้วยวิธีต่างๆ	3.81	.447	มาก

ข้อ	ด้านทักษะการจัดการและการทำงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณภาพ
10	นักเรียนเป็นผู้ที่สามารถจัดการวางแผนการทำงาน ใช้เทคโนโลยีในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ	3.96	.495	มาก
รวม		3.85	.294	มาก

จากตาราง 7 พบว่าระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านทักษะการจัดการและการทำงาน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยข้อนักเรียนเป็นผู้ที่มีศักยภาพ เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนนักเรียนเป็นผู้ที่สามารถทำงานบรรลุผลสำเร็จในเวลาอันรวดเร็วและมีความผิดพลาดน้อย มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

2. ศึกษาระดับปัจจัยด้านการบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถสรุปดังนี้

2.1 ผลการจากสังเคราะห์ทฤษฎีจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านปัจจัยด้านการบริหารและยืนยันเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ จากการสัมภาษณ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปดังนี้

1. ภาวะผู้นำ

ภาวะที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร /ตัวบ่งชี้ สามารถสรุปได้ ดังนี้

ผลจากการสังเคราะห์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วิธีการของผู้บริหารที่แสดงถึงความเป็นผู้นำในการบริหารสถานศึกษา มีการชี้แจงนโยบายแนวคิดการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีคุณภาพและมีการติดตามผลการดำเนินการโดยนำเอาวิธีการมาปรับปรุงคุณภาพมาใช้ในกระบวนการทำงาน โดยพิจารณาจากการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดความต้องการ ความคาดหวัง พันธกิจ ค่านิยม และทิศทางในการดำเนินงานของสถานศึกษา

ส่วนผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

“...ภาวะผู้นำ เป็นการแสดงถึงการกระทำ โดยเฉพาะการพูดเป็นสิ่งสำคัญ พูดแล้วต้องทำเด็ดขาดในบางเรื่องแต่ไม่ใช่เสมอไป...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 5)

“...ภาวะผู้นำ เป็นการแสดงถึงความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดชี้แจง นโยบาย บอกรวิสัยทัศน์ กำหนดพันธกิจ เป็นต้น มีการติดตามดำเนินงาน การปฏิบัติเพื่อสามารถปรับปรุงแล้วนำมาใช้...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 3)

“...หลายคนคิดว่าผู้หญิงอ่อนแอไม่สามารถเป็นผู้นำได้ แต่เชื่อไหมเมื่อไรที่เราสามารถผ่าน ความอ่อนแอ คำตู่ถูก ผู้หญิงบริหารได้ดีกว่าผู้ชายด้วยซ้ำ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 2)

สรุปภาวะผู้นำ หมายถึง วิธีการในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในการกำหนดนโยบาย แผนปฏิบัติงาน แผนกลยุทธ์ กำหนดวิสัยทัศน์ ความต้องการ ความคาดหวัง พันธกิจ ค่านิยม และทิศทางในการดำเนินงานของสถานศึกษา มีการติดตามแผนการดำเนินงานและปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ

2. การมุ่งเน้นผู้เรียน

การมุ่งเน้นผู้เรียน ที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้อง และจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร /ตัวบ่งชี้ สามารถสรุป ดังนี้

ผลจากการสังเคราะห์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การจัดกระบวนการเรียนรู้สถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ สามารถพิจารณาจากกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีความกระตือรือร้น รู้จักศึกษาหาความรู้แสวงหาคำตอบในการพัฒนาด้านสติปัญญา คิดแก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรู้ และใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา

ส่วนผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

“...โรงเรียนเปรียบเสมือนบ้านเป็นสถานที่ที่ต้องดูแลนักเรียนให้อยู่ในหนทางที่ดี” การส่งเสริม ในนักเรียน พยายามให้เด็กมีกิจกรรมที่หลากหลาย มีการปฏิบัติและสอน ทฤษฎี ให้กับเด็กนักเรียน เพื่อกระตุ้นให้เด็กนักเรียนรักการเรียน รักการอ่าน..”
(ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 4)

“...เด็กเปรียบเสมือนแก้วน้ำที่ว่างเปล่า เราในฐานะผู้บริหารหรือครูควรเติมเต็ม ความรู้อยู่ตลอดเวลา โรงเรียนมีการติดตามประเมินเด็กนักเรียนอยู่ตลอดเวลา...”
(ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 3)

สรุปการมุ่งเน้นผู้เรียน หมายถึง การจัดกระบวนการของสถานศึกษาเพื่อเน้นผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยมีกิจกรรมการสอนที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนรักสถานศึกษาของตนเอง มีความกระตือรือร้น รู้จักศึกษาหาความรู้แสวงหาคำตอบในการพัฒนาด้าน สติปัญญา คิดแก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรู้ และใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา

3. การมุ่งเน้นบุคลากร

การมุ่งเน้นบุคลากร ที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้อง และจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร /ตัวบ่งชี้ สามารถสรุป ดังนี้

ผลจากการสังเคราะห์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วิธีการที่องค์กรใช้ในการจูงใจและทำให้บุคลากรพัฒนาก่อให้เกิดการใช้ศักยภาพเต็มที่ในการทำงานทั้งวิธีการสร้างเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเจริญเติบโตของบุคลากรและหน่วยงาน พิจารณาจาก ระบบงาน การศึกษา อบรม การพัฒนาบุคลากร ความเป็นอยู่ที่ดี ความพึงพอใจของบุคลากรและหน่วยงาน และเป็นวิธีการใช้ศักยภาพของพนักงานเพื่อปรับปรุงกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วยทรัพยากรบุคคลได้รับการวางแผน การจัดการและปรับปรุง มีการมอบรางวัลให้กับพนักงาน การระลึกถึงการดูแลเอาใจใส่พนักงาน

ส่วนผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร /ตัวบ่งชี้ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

“...บุคลากรโรงเรียนเป็นผู้ที่มีความรู้ ซึ่งแต่ละคนมีความรู้ ความสามารถที่แตกต่างกัน เราในฐานะผู้บริหารควรจัดการ วางระบบการทำงานให้ตรงกับความถนัดของแต่ละคน ในฐานะผู้บริหารควรจัดการ วางระบบการทำงานให้ตรงกับความสามารถของแต่ละคน และมีการส่งเสริมการทำงานในแต่ละฝ่าย...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 2)

“...การทำงานถ้าเรามัวแต่ทำให้คนอื่นชอบเรา งานเราจะไม่สำเร็จ เชื่อใจและให้เขาลงมือปฏิบัติงานให้เต็มที่เราน่าในฐานะผู้บริหารควรอยู่ห่างๆคอยติดตามอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 6)

“...สถานศึกษามีการสร้างแรงจูงใจให้กับครูอย่างต่อเนื่อง ครูสามารถพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา อบรมอย่างต่อเนื่องตามความถนัดของตนเอง และมีการติดตามจากหัวหน้า ฝ่ายเพื่อสามารถแก้ปัญหาได้อย่างตรงจุดและมีการประเมินการปฏิบัติการสอนครูทุกเดือน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 5)

สรุปการมุ่งเน้นบุคลากร หมายถึง การจัดกระบวนการของสถานศึกษา เพื่อเน้นบุคลากรสถานศึกษา มีการกำหนดชี้แจงภาระงาน การวางแผน และการจัดการเพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง มีการเสริมสร้างพัฒนาศักยภาพของบุคลากรภายในสถานศึกษามีการอบรมพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา สร้างความร่วมมือ ความพึงพอใจหรือแรงจูงใจสำหรับบุคลากร

4. การวางแผนกลยุทธ์

การวางแผนกลยุทธ์ ที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร /ตัวบ่งชี้ สามารถสรุปได้ ดังนี้

ผลจากการสังเคราะห์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วิธีการที่องค์การนำแนวคิดมาปรับปรุงคุณภาพในการกำหนดแนวทาง การสื่อสาร การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และปรับปรุงนโยบายและกลยุทธ์ ซึ่งการจัดทำกลยุทธ์ประกอบด้วย การจัดทำกลยุทธ์และวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และการถ่ายทอดกลยุทธ์เพื่อนำไปปฏิบัติ โดยพิจารณา การจัดทำแผนปฏิบัติการและการถ่ายทอดเพื่อนำไปปฏิบัติและคาดการณ์ผลการดำเนินการโดยศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการอนาคตรวมทั้งความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ส่วนผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

“...การวางแผนมีการวางแผนปีต่อปี โดยสรุปการทำงานทุกๆเดือนและสรุปอีกที่ตอนปิด เทอม ปลายเดือนมีนาคม และมีการวางแผนงานใหม่ในเดือนเมษายน ปิด เทอม ปลายเดือนมีนาคม และมีการวางแผนงานใหม่ในเดือนเมษายน ซึ่งการวางแผนมีการวางระบบงานในแต่ละฝ่ายใหม่ทุกปี เพื่อสามารถกำหนดทิศทางการทำงานได้ถูกต้อง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 3)

“... เป็นการวางแผนการปฏิบัติตลอดทั้งปี และ 4 ปีครั้ง โดยมีหัวหน้าฝ่ายแต่ละฝ่าย
ต้องกำหนดหรือวางแผนกลยุทธ์ของฝ่ายตัวเองและเสนอผู้บริหาร...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 1)

สรุปการวางแผนกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการทำงานภายในสถานศึกษา
มีการจัดทำแผนแม่บทกลยุทธ์ ในการกำหนดทิศทางการทำงานภายในสถานศึกษา นำสู่การปฏิบัติ
ติดตาม ปรับปรุง และคาดการณ์ผลการดำเนินการโดยศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการอนาคต
รวมทั้งความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

5. การจัดการกระบวนการ

การจัดการกระบวนการที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่
เกี่ยวข้อง และจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร /ตัวบ่งชี้ สามารถสรุปได้ ดังนี้

ผลจากการสังเคราะห์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การออกแบบ
ระบบงานหรือการจัดการกระบวนการทำงาน เป็นวิธีการจัดการกระบวนการหลักในการออกแบบและ
จัดการศึกษา เป็นกระบวนการสนับสนุนจากวิธีการจัดการกระบวนการหลักที่สนับสนุนการ
ปฏิบัติงานประจำตามหน้าที่ของหน่วยงานทางการศึกษาและบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อ
กำหนดการจัดการกระบวนการสู่การกำหนดนโยบายสู่การปฏิบัติภายในสถานศึกษา

ส่วนผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร /ตัวบ่งชี้ ผู้ทรงคุณวุฒิมี
ความเห็นสอดคล้องจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

“...การจัดการกระบวนการทำงานของโรงเรียนมีระบบการทำงานโดยแบ่งฝ่าย
ออกเป็น 4 ฝ่าย ประกอบด้วย ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ฝ่ายบริหารงบประมาณ
ฝ่ายวิชาการและฝ่ายบุคคล แต่ละฝ่ายมีระบบการทำงานที่แตกต่างกัน ผู้บริหารมี
หน้าที่ในการ ส่งเสริมและกำหนดทิศทางการทำงานภายในสถานศึกษา และ
ติดตาม ประเมินผล ซึ่งการจัดการกระบวนการมีการจัดการตั้งแต่ในส่วนระบบ
โรงเรียน อาคารสถานที่ การทำงานของครู และการรับนักเรียนใหม่ ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่5)

สรุปการจัดการกระบวนการ หมายถึง การออกแบบกระบวนการทำงาน และการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา มีจัดการกระบวนการโดยการเน้นผู้เรียนและบุคลากร เพื่อกำหนดการจัดการกระบวนการสู่การกำหนดนโยบายสู่การปฏิบัติภายในสถานศึกษา

2.2 วิเคราะห์จากแบบสอบถาม ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) ด้านระดับปัจจัยด้านการบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้ข้อค้นพบเป็นภาพรวมและรายด้านปรากฏผล ดังตาราง 8-13

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	ปัจจัยด้านการบริหาร	\bar{X}	$S.D.$	ระดับการบริหาร
1.	ภาวะผู้นำ	4.20	.275	มาก
2.	การมุ่งเน้นผู้เรียน	3.91	.391	มาก
3.	การมุ่งเน้นบุคลากร	3.85	.401	มาก
4.	การวางแผนกลยุทธ์	3.87	.324	มาก
5.	การจัดการกระบวนการ	3.96	.399	มาก
	รวม	3.96	.279	มาก

จากตาราง 8 พบว่าการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านภาวะผู้นำ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา การจัดการกระบวนการ การมุ่งเน้นผู้เรียน การวางแผนกลยุทธ์ และด้านการมุ่งเน้นบุคลากรมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผล ดังนี้

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านภาวะผู้นำ โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านภาวะผู้นำ	\bar{X}	S.D.	ระดับบริหาร
1.	ผู้บริหารมีการกำหนดชี้แจงนโยบายกับครู บุคลากร โรงเรียนทราบเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพ	4.28	.412	มาก
2.	ผู้บริหารมีการชี้แจงอธิบายวิสัยทัศน์และค่านิยมที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา	4.15	.410	มาก
3.	ผู้บริหารมีความคาดหวังและกำหนดทิศทางในการดำเนินงาน เพื่อยกระดับสถานศึกษาให้มีคุณภาพ	4.24	.380	มาก
4.	ผู้บริหารมีการกำหนดทิศทางในการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างชัดเจน	4.47	.306	มาก
5.	ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าประสงค์สอดคล้องกับการพัฒนาระดับสถานศึกษา	4.20	.447	มาก
6.	ผู้บริหารมีการติดตามผลการดำเนินการตามแผนเชิงกลยุทธ์ที่ถูกต้องและเหมาะสม	4.11	.572	มาก
7.	ผู้บริหารมีการดำเนินงานปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	3.96	.609	มาก
รวม		4.20	.275	มาก

จากตาราง 9 พบว่าระดับการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อผู้บริหารมีการกำหนดทิศทางในการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างชัดเจนมีเฉลี่ยสูงกว่าสูงที่สุด ส่วนข้อผู้บริหารมีการดำเนินงานปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อ	การมุ่งเน้นผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับบริหาร
1.	ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	4.05	.449	มาก
2.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมกิจกรรมให้ผู้เรียนรักสถานศึกษาของตนเอง และมีความกระตือรือร้นในการเรียน	3.94	.578	มาก
3.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้แสวงหาคำตอบ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	3.85	.618	มาก
4.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนาด้านสติปัญญา ได้แก่ สามารถรวบยอด คิดแก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความรู้	3.93	.641	มาก
5.	ผู้บริหารมีการส่งเสริม พัฒนากิจกรรมด้านการเรียนรู้ รักการอ่าน	3.99	.522	มาก
6.	ผู้บริหารมีการกำหนดกระบวนการประเมินผลพัฒนาความก้าวหน้าของนักเรียนทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	3.86	.493	มาก
7.	ผู้บริหารมีการนำผลการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมบริบทของผู้เรียน	3.76	.556	มาก
รวม		3.91	.391	มาก

จากตาราง 10 พบว่าระดับค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการบริหาร การศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการมุ่งเน้น ผู้เรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายกิจกรรมการเรียนการสอนที่ หลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนผู้บริหารมีการนำผล การประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ตามความเหมาะสม บริบทของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร โดยภาพรวม และรายข้อ

ข้อ	ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร	\bar{X}	S.D.	ระดับ บริหาร
1.	ผู้บริหารมีการกำหนดภาระงานหรือมอบหมายงานให้กับครู บุคลากรตามความรู้ความสามารถ	3.89	.586	มาก
2.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมรักษาสภาพแวดล้อมในการทำงาน บรรยากาศที่เกื้อหนุนการทำงานของครูและบุคลากร	3.92	.537	มาก
3.	ผู้บริหารเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์การในการทำงาน สร้างแรงจูงใจเพื่อสร้างความร่วมมือและนำไปสู่ผลการดำเนินงานที่ดี	3.77	.565	มาก
4.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพครู บุคลากร โรงเรียน โดยจัดอบรมภายในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา	3.91	.591	มาก
5.	ผู้บริหารมีการกำหนดระบบการพัฒนาความรู้ ความสามารถโดยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้รับการอบรม เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	3.95	.587	มาก
6.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมสร้างแรงจูงใจโดยให้ค่าตอบแทน ยกย่องชมเชย รางวัลและสิ่งจูงใจ	3.73	.728	มาก

ข้อ	ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร	\bar{X}	S.D.	ระดับ บริหาร
7	ผู้บริหารมีการส่งเสริมสร้างแรงจูงใจให้กับครู บุคลากรสถานศึกษา	3.73	.700	มาก
8	ผู้บริหารมีการประเมินติดตามการปฏิบัติของครูและ บุคลากร อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	3.86	.606	มาก
รวม		3.85	.401	มาก

จากตาราง 11 พบว่าระดับการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อผู้บริหารมีการกำหนดระบบการพัฒนาความรู้ ความสามารถ โดยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนข้อผู้บริหารมีการส่งเสริมสร้างแรงจูงใจโดยให้ค่าตอบแทน ยกย่อง ชมเชย รางวัลและสิ่งจูงใจ และผู้บริหารมีการส่งเสริมสร้างแรงจูงใจให้กับครู บุคลากรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชน
สอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ โดยภาพรวม
และรายข้อ

ข้อ	ด้านการวางแผนกลยุทธ์	\bar{X}	S.D.	ระดับ บริหาร
1.	ผู้บริหารมีการจัดทำแผนกลยุทธ์และวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และการถ่ายทอดกลยุทธ์เพื่อนำไปปฏิบัติ	3.81	.625	มาก
2.	ผู้บริหารมีการจัดทำแผนปฏิบัติงานร่วมกับครู เพื่อสามารถนำไปปฏิบัติบรรลุตามวัตถุประสงค์	3.84	.609	มาก
3.	ผู้บริหารมีการกำหนดวิธีการและขั้นตอนสำคัญในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ เช่น ความสำเร็จเปรียบเชิงกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน	3.90	.660	มาก
4.	ผู้บริหารมีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนเชิงกลยุทธ์ที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อพัฒนา ปรับปรุง การปฏิบัติงานสม่ำเสมอ	3.81	.677	มาก
5.	ผู้บริหารนำแผนกลยุทธ์มาใช้ในปฏิบัติการเพื่อต้องการพัฒนาระดับสถานศึกษาให้มีคุณภาพ	3.78	.596	มาก
6.	ผู้บริหารมีการปรับปรุงแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติการ โดยศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการอนาคต รวมทั้งความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	3.92	.544	มาก
7.	ผู้บริหารมีการจัดระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศใช้ในการบริหารจัดการได้อย่างเพียงพอและเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และปรับปรุงนโยบาย	4.00	.547	มาก
8.	ผู้บริหารมีการคาดการณ์ผลการดำเนินงานของแต่ละฝ่าย โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายและผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พร้อมทั้งปรับปรุงให้ดีขึ้น	4.67	3.94	มากที่สุด
รวม		4.67	3.87	มาก

จากตาราง 12 พบว่าระดับการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อผู้บริหารมีการคาดการณ์ผลการดำเนินงานของแต่ละฝ่าย โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายและผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พร้อมทั้งปรับปรุงให้ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนข้อผู้บริหารนำแผนกลยุทธ์มาใช้ในปฏิบัติการเพื่อต้องการพัฒนาระดับสถานศึกษาให้มีคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการจัดการกระบวนการ โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการจัดการกระบวนการ	\bar{X}	S.D.	ระดับบริหาร
1.	ผู้บริหารมีการวางระบบการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาตามความเหมาะสม	4.02	.572	มาก
2.	ผู้บริหารมีกระบวนการจัดการศึกษาด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ที่หลากหลาย	4.01	.493	มาก
3.	ผู้บริหารมีกระบวนการวางรูปแบบหลักสูตรที่เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมอย่างเหมาะสม	4.08	.529	มาก
4.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	3.91	.592	มาก
5.	ผู้บริหารมีการจัดการกระบวนการทำงานของครูและบุคลากรตามความเหมาะสมและแบ่งหน้าที่การปฏิบัติงานประจำและครูประจำชั้น	3.85	.590	มาก
6.	ผู้บริหารมีกระบวนการติดตามผลการดำเนินงานของครู บุคลากรภายในสถานศึกษาเป็นระยะๆ เช่น ผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครู บุคลากร และการติดตามผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน	3.91	.598	มาก
รวม		3.96	.399	มาก

จากตาราง 13 พบว่าระดับระดับการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการจัดการกระบวนการ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยข้อผู้บริหารมีการวางระบบการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาตามความเหมาะสม กับความต้องการของนักเรียน โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนผู้บริหารมีการจัดการกระบวนการทำงานของครูและบุคลากรตามความเหมาะสมและแบ่งหน้าที่การปฏิบัติงานประจำและครูประจำชั้น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

Prince of Songkla University
Pattani Campus

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารการศึกษาที่ส่งผลต่อ
คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
ปรากฏผลดังตารางที่ 14

ตาราง 14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (r) ปัจจัยด้านการบริหารการศึกษาที่ส่งผลต่อ
คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y
X ₁	1					.025
X ₂	.711 **	1				.229 *
X ₃	.554 **	.559 **	1			.007
X ₄	.511 **	.429 **	.413 **	1		-.032
X ₅	.468 **	.414 **	.456 **	.584 **	1	.030
X	.025	.229 *	.007	-.032	.030	.072

** P < .01 * P < .05

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่า ปัจจัยด้านการบริหารมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับค่อนข้างต่ำ กับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารการศึกษามีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำกับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ -.032 ถึง .229 และในด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด รองลงมาด้านการจัดการกระบวนการมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูงกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .030

4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Coefficient) เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์ปัจจัยด้านการบริหาร การที่ส่งผลต่อศึกษาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัด ชายแดนภาคใต้ ปรากฏผลดังตารางที่ 15 – 16

ตาราง 15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) และการทดสอบ นัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยค่า F ของปัจจัยด้านการบริหารการศึกษาที่ ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดน ภาคใต้

ตัวแปร	R	R^2	Adjusted R^2	SE _b	F	Sig
(X ₂)	.229	.052	.044	.23450	6.143	.015
(X ₂), (X ₁)	.301	.091	.074	.23077	5.479	.005

จากตาราง 16 แสดงด้านการบริหารการศึกษา ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน (X₂) และ ด้านภาวะผู้นำ (X₁) ที่รวมพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในสามจังหวัดชายแดน ภาคใต้

โดยตัวพยากรณ์ที่เข้าเป็นอันดับแรกคือ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน (X₂) มีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .229 มีค่าประสิทธิภาพการพยากรณ์เท่ากับ .044 หรือร้อยละ 4.4 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์ด้านภาวะผู้นำ (X₁) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .301 มีค่าประสิทธิภาพการพยากรณ์เท่ากับ .074 หรือร้อยละ 7.4 อย่างไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ ซึ่งมีความสัมพันธ์การพยากรณ์สูงสุด

แสดงให้เห็นว่า การบริหารการศึกษา ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน (X₂) และด้าน ภาวะผู้นำ ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .301 มีค่า ประสิทธิภาพการพยากรณ์เท่ากับ .074 หรือร้อยละ 7.4 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์การหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) และในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เพื่อสร้างสมการถดถอยปัจจัยด้านการบริหาร การศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสาม จังหวัดชายแดนภาคใต้ ค่าความคลาดเคลื่อน (SE) และค่าคงที่ของสมการในรูป คะแนนดิบ (a)

ตัวแปร	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน	t	Sig
	B	Std.Error	β		
Constant (a)	3.890	.335		11.626	.000
(X ₂)	.262	.079	.427	3.298	.001
(X ₁)	-.242	.113	-.278	-2.148	.034
R = .301, R ² = .091, Adjusted R ² = .074, SE _e = .23077, F = 5.479					

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า เมื่อนำด้านการบริหารการศึกษาไปหา ความสัมพันธ์ เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ โดยการนำคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในสาม จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นตัวแปรตาม ตัวแปรพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของการถดถอย ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (B) และคะแนนมาตรฐาน (β) ดีที่สุด ได้แก่ ด้านการมุ่งเน้น ผู้เรียน (X₂) และด้านภาวะผู้นำ (X₁) ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในสามจังหวัด ชายแดนภาคใต้ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อนำปัจจัยดังกล่าวซึ่งเป็นตัวพยากรณ์ไปสร้างสมการ สามารถสร้างสมการ ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 3.890 + .262 X_2 + -.242X_1$$

$$\begin{aligned} \text{ด้านคุณภาพ} &= 3.890 (\text{ค่าคงที่}) + .262 X_2 (\text{ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน}) \\ &+ -.242X_1 (\text{ด้านภาวะผู้นำ}) \end{aligned}$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = .427X_2 + -.278X_1$$

ด้านคุณภาพ = $427X_2$ (ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน) + $-.278X_1$ (ด้านภาวะผู้นำ)

โดยมี

ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์พหุคูณ (R) = .301

ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์การพยากรณ์ (R Square) = .091

ค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ที่ปรับตัว (Adjusted R Square) = .074

ค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error) = .23077

จะเห็นได้ว่า เมื่อนำตัวแปรพยากรณ์ 2 ด้าน เข้าสู่สมการพยากรณ์ โดยที่มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ในตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (B) เท่ากับ .262 และ -.242 มีค่าสัมประสิทธิ์ของรูปคะแนนมาตรฐาน (β) .427 และ -.278 มีค่าคงที่ของสมการในรูปคะแนนดิบ (a) เท่ากับ .3.890 เท่ากับค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R Square) เท่ากับ .091 และค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .074 ค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error) = .23077

แสดงว่า ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและ ด้านภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษา เรื่อง ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในบทนี้จะสรุปวัตถุประสงค์ สมมติฐาน ขอบเขตการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือการวิจัย วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับต่อไปนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. ศึกษาระดับปัจจัยด้านการบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
4. เพื่อหาตัวแปรพยากรณ์ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยด้านการบริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความสัมพันธ์ทางบวก
2. ปัจจัยด้านการบริหารอย่างน้อยหนึ่งด้านที่เป็นตัวพยากรณ์คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 157 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 113 โรงเรียน ซึ่งได้มาโดยสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Stratified Random Sampling) โดยใช้เกณฑ์การแบ่งตัวแทนโรงเรียนละ 6 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าวิชาการศาสนา และหัวหน้าวิชาการสามัญ ครูประจำชั้นในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และผู้ปกครองรวมจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 678 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยเชิงคุณภาพ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview protocol) ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด แต่เน้นการเจาะลึกของการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
2. เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยวิจัยเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ แบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้
 - 2.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามเกณฑ์การวัดของลิเคิร์ท (Likert) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .815
 - 2.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับด้านการบริหาร ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามเกณฑ์การวัดของลิเคิร์ท (Likert) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .908.

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การเก็บข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีประสบการณ์ในการบริหารตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
2. การเก็บข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณ ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยจากผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ถึงผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง พร้อมแนบซองปิดแสตมป์และจำหน่ายซองถึงผู้วิจัยไว้แล้ว
4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืน ซึ่งได้จำนวน 687 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม โดยเลือกเฉพาะฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำผลการตอบแบบสอบถามไปจัดทำและวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อประมวลผล ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์

2. วิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและรายข้อ และบรรยายประกอบตารางเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543)

ระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

4.51 - 5.00 หมายถึง คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระดับด้านการบริหารของโรงเรียนเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

4.51 - 5.00 หมายถึง การบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง การบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง การบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง การบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง การบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. หาค่าความสัมพันธ์โดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สำหรับเกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์.80 ขึ้นไป หมายถึงมีความสัมพันธ์กันสูง
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์.60 - .79 หมายถึงมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์.40 - .59 หมายถึงมีความสัมพันธ์กันปานกลาง
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์.20 - .39 หมายถึงมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำกว่า .20 หมายถึงมีความสัมพันธ์กันต่ำ

4. ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2555) ดังนี้

1. ตรวจสอบการแจกแจงของกลุ่มประชากร (Normality) ด้วยวิธีการทดสอบ One Simple Kolomogorov- smirnov Test พบว่ามีค่า Z มีค่ามากกว่านัยสำคัญที่ .05 แสดงว่าข้อมูลมีการแจกแจงปกติเป็นไปตามข้อตกลง

2. ตรวจสอบความเป็น Linearity ดูความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรงของตัวแปร ตรวจสอบจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ rxy พบว่าตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

3. ตรวจสอบตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2553) พิจารณาจากค่า Variance Inflation Factor (VIF) ซึ่งต้องมีค่าไม่เกิน 10 พบว่า ค่า VIF สูงสุดที่ได้มีค่าเท่ากับ 2.023 และพิจารณาค่า Tolerance ซึ่งต้องมีค่าอยู่ระหว่าง $0 < 1$ พบว่า ค่า Tolerance มีค่าน้อยที่สุดคือ .494 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันเอง

4. ตรวจสอบความแปรปรวนของความคาดเคลื่อนทุกค่า การสังเกตที่เกิดขึ้นจากการพยากรณ์ (Homoscedasticity)

4.1 กราฟ Normal Prob. Plot มีการแจกแจงแบบปกติ มีการเรียงตัวใกล้เส้นตรงเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

4.2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0 โดยพิจารณาจากค่า Residual มีค่าเฉลี่ยความคาดเคลื่อน (Residual) เท่ากับ .000 ซึ่งใกล้เคียงกับหรือเท่ากับศูนย์ เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

4.3 มีความแปรปรวนคงที่ โดยพิจารณาจากกราฟ Scatterplot ความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระกัน (Autocorrelation) พิจารณาค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.889 ซึ่งต้องมีค่าไม่เกิน 2 สรุปได้ว่าความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระกัน เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

5. วิเคราะห์ตัวแปรพยากรณ์ของปัจจัยด้านการบริหาร ที่เป็นตัวทำนายคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยวิธีสร้างสมการพยากรณ์โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นบันได (Stepwise Method) ในรูปสมการพยากรณ์คะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน

Prince of Songkla University
Pattani Campus

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถสรุป ดังนี้

1. คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับคุณภาพมาก โดยด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผล ดังนี้

1.1 คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายวิชาสุขศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนรายวิชาคณิตศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.2 คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาอย่างเคร่งครัด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนนักเรียนเป็นผู้ที่มีความตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.3 คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ พบว่า นักเรียนเป็นผู้ที่มีทักษะในการแสวงหาความรู้จากสื่อและสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนนักเรียนเป็นผู้ที่สามารถแสดงความรักต่อสิ่งที่ตัวเองชอบ กล้าคิด กล้าพูดและกล้าแสดงออกและนักเรียนเป็นผู้ที่รักการอ่าน สามารถใช้ห้องสมุดเป็นสถานที่หาข้อมูล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

1.4 คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านทักษะการจัดการและการทำงาน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยข้อนักเรียนเป็นผู้ที่มีศักยภาพ เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนนักเรียนเป็นผู้ที่สามารถทำงานบรรลุผลสำเร็จในเวลาอันรวดเร็วและมีความผิดพลาดน้อย มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. การบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านภาวะผู้นำ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านการมุ่งเน้นบุคลากรมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผล ดังนี้

2.1 การบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านภาวะผู้นำ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อผู้บริหารมีการกำหนดทิศทางในการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างชัดเจนเฉลี่ยสูงกว่าสูงสุด ส่วนข้อผู้บริหารมีการดำเนินงานปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2.2 การบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนผู้บริหารมีการนำผลการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมบริบทของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2.3 การบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อผู้บริหารมีการกำหนดระบบการพัฒนาความรู้ ความสามารถโดยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนข้อผู้บริหารมีการส่งเสริมสร้างแรงจูงใจโดยให้ค่าตอบแทน ยกย่องชมเชย รางวัลและสิ่งจูงใจ และผู้บริหารมีการส่งเสริมสร้างแรงจูงใจให้กับครู บุคลากรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2.4 การบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อผู้บริหารมีการคาดการณ์ผลการดำเนินงานของแต่ละฝ่าย โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายและผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พร้อมทั้งปรับปรุงให้ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนข้อผู้บริหารมีการจัดทำแผนกลยุทธ์และวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และการถ่ายทอดกลยุทธ์เพื่อนำไปปฏิบัติ และผู้บริหารมีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนเชิงกลยุทธ์ที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าที่สุด

2.5 การบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการจัดการกระบวนการ อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อผู้บริหารมีการวางระบบการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาตามความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนผู้บริหารมีการจัดการกระบวนการทำงานของครูและบุคลากรตามความเหมาะสมและแบ่งหน้าที่การปฏิบัติงานประจำและครูประจำชั้น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3. การบริหารการศึกษามีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำกับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ -.032 ถึง .229 และในด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด รองลงมาด้านการจัดการกระบวนการมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูงกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .030

4. ตัวพยากรณ์ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน และด้านภาวะผู้นำ ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 7.4 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการณในรูปแบบของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ} \quad \hat{Y} = 3.890 + .262 X_2 + -.242 X_1$$

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน} \quad \hat{Z}_y = .427 X_2 + -.278 X_1$$

อภิปรายผล

การอภิปรายผลวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และ สมมติฐานดังนี้

1. คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดน ภาคใต้

คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดน ภาคใต้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้เรียนรองลงมา ด้านทักษะการจัดการและการทำงาน ด้านทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัย พระอำนาจ อตถกานโม (น้อยนิล) (2554) ได้ทำวิจัย การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนศึกษา สงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้เนื่องคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัด ชายแดนภาคใต้พบว่า ทางโรงเรียนให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ถือว่า มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนให้ดีขึ้น

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจากทางโรงเรียนได้เน้นหรือให้ความสำคัญกับนักเรียนให้ เป็นผู้ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาอย่างเคร่งครัด นักเรียนเป็นผู้ที่มีความรักชาติ จงรักภักดีต่อ พระมหากษัตริย์ และนักเรียนเป็นผู้ที่ไม่เอาสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมา เป็นของตน ไม่ลักขโมย ไม่ หาผลประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง ไม่คดโกง เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ให้ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นจริง ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดน ภาคใต้เน้นรูปแบบการสอนโดยให้ผู้เรียนสามารถแสดงออกถึงความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามหลัก ศาสนาและการเป็นพลเมืองดีของชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และที่สำคัญเป็นผู้ที่ประพฤติตรงตามความเป็นจริงทั้งทางกาย วาจา ใจ และยึดหลักความจริง ความถูกต้องในการดำเนินชีวิตประจำวัน มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด สอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรอิสลามศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีการกำหนด คุณลักษณะที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับรัฐบาลได้กำหนดนโยบายกระบวนการเรียนรู้ใหม่เพื่อให้ สอดคล้องหรือเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน มาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม 2545 ได้ระบุเป้าหมายการศึกษามุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย จิตใจสติปัญญา ความรู้คู่คุณธรรมมีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

ส่วนคุณภาพการศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ พบว่าอยู่ในระดับมาก แต่มีคะแนนค่าเฉลี่ย น้อยกว่าด้านอื่นๆ ถือได้ว่าทางโรงเรียนให้ความสำคัญด้านผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนด้านรายวิชาสามัญ และรายวิชาศาสนา เมื่อพิจารณาพบว่านักเรียนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ความสนใจหรือถนัด ในรายวิชาสุขศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพ และสังคม มากกว่าถนัดในรายวิชาเกี่ยวกับภาษาและ ตัวเลข ซึ่งวิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งรัฐบาลได้ตระหนักเพื่อให้ผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กล่าวคือ สถานศึกษามีหน้าที่ให้การศึกษาและจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับหรือระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน โดยมีเป้าหมายในการเสริมสร้างพัฒนาการให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ทั้ง ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาสถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการทั้งทางการศึกษาและสังคม ที่สามารถจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับประโยชน์สูงสุดและบรรลุตามความมุ่งหมายและ หลักการจัดการศึกษาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่สามจังหวัด ชายแดนภาคใต้ในยุคแห่งความเปลี่ยนแปลงดังเช่นปัจจุบัน จึงต้องคำนึงถึงสถานะทางการแข่งขัน อย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้และด้วยธรรมชาติการ

2. ปัจจัยด้านการบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ปัจจัยด้านการบริหารการศึกษาของโรงเรียนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านภาวะผู้นำ รองลงมา การจัดการกระบวนการ การมุ่งเน้นผู้เรียน และการมุ่งเน้นบุคลากร มีค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ความสนใจด้านภาวะผู้นำ สอดคล้องกับงานวิจัย นายวัฒน์ชัย เนสะและ (2554) ได้ทำการวิจัย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามทัศนะของบุคลากรโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามทัศนะของบุคลากรโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัย อังกาบ เจริญฤทธิ์ (2548) ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา : ศึกษากรณีระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา

ทั้งนี้เนื่องจากการที่ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้ความสนใจเรื่องภาวะผู้นำ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้บริหารมีการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างชัดเจน และผู้บริหารมีการกำหนดชี้แจงนโยบายกับครูบุคลากรโรงเรียนเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นการแสดงถึงความต้องการในการบริหารสถานศึกษาโดยการกำหนดชี้แจงนโยบายต่างๆให้กับคุณครูหรือบุคลากรโรงเรียนรับทราบ ซึ่งสอดคล้องกับ สรินทรรัตน์ มุสิกการยกุล (2548 : 15) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึงบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้ากลุ่มหรือในองค์กรนั้นหรือไม่ได้รับการแต่งตั้งก็ตาม แต่เป็นผู้มีอิทธิพลเหนือกว่าคนอื่น มีบทบาทในการนำกลุ่มไปสู่จุดหมายที่วางไว้ เป็นผู้ที่ประสานงานอันเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของกลุ่มเพื่อส่งเสริมให้มีการเปลี่ยนแปลง การสรรหาของกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพสนับสนุน และส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มให้ดำเนินไปด้วยดี ซึ่งผู้ปกครองให้ความหวังให้สถานศึกษาเป็นที่เรียนรู้เพื่อนำประสบการณ์ไปต่อยอดให้ดีขึ้น ส่วน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549) ได้กำหนดมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการบริหาร โดยมีองค์ประกอบสำคัญดังนี้ การใช้แผนเป็นเครื่องมือปฏิบัติงาน การพัฒนาบุคลากร การสนับสนุน การเรียนการสอน การประสานงานกับทุกฝ่าย และการประเมินผลการปฏิบัติงาน และที่สำคัญกระบวนการบริหารการศึกษานั้นเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญ ไม่ใช่สิ่งที่มองเห็นรูปร่างเป็นรูปธรรมแต่การบริหารการศึกษาเป็นสิ่งที่มีความละเอียดอ่อนและต้องปรับให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ดังนั้น การบริหารการศึกษาจึงต้องอาศัยความเข้าใจและแนวความคิดที่ลึกซึ้งมาดำเนินการและมีความจำเป็นที่ผู้บริหารการศึกษา

จะต้องศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้จึงจะสามารถดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งกระบวนการบริหารจำเป็นต้องศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียน มีการวางแผนมาจากการวิเคราะห์องค์การ(SWOT) โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย มีการดำเนินงานตามแผน การประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการมีการสรุปผลการปฏิบัติงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลและนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานต่อไป

การมุ่งเน้นบุคลากรถือได้ว่ามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดจากทุกด้าน แต่อยู่ในระดับมาก ซึ่งทางผู้บริหารให้ความสำคัญด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้บริหารมีการกำหนดระบบการพัฒนาความรู้ ความสามารถโดยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ผู้บริหารมีการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพครูบุคลากรโรงเรียน โดยจัดอบรมภายในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา และผู้บริหารมีการส่งเสริมรักษาสภาพแวดล้อมในการทำงาน บรรยากาศที่เกื้อหนุนการทำงานของครูและบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอเชิงนโยบายการผลิตและการพัฒนาครู (มนตรี จุฬาวัดนทล, 2543)ที่กำหนดนโยบายการบำรุงรักษา และพัฒนาครูเพื่อคุณภาพครูและความเป็นวิชาชีพชั้นสูงซึ่งมีมาตรการให้ปรับเปลี่ยนนโยบายการพัฒนาครูโดยการฝึกอบรมสัมมนาอย่างเดียวน เป็นการส่งเสริมให้ครูได้เข้าอบรมสัมมนาทุกปี มีการศึกษาต่อและการจัดงบประมาณสนับสนุนให้ครูได้พัฒนางานประจำของตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีการยกระดับคุณภาพของครูเพื่อปฏิรูปการศึกษาโดยการจัดตั้งสถาบันพัฒนาครูและผู้บริหารประจำการเป็นองค์การมหาชนเป็นนิติบุคคล และผลการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผนการปฏิรูปการผลิตและการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาซึ่งได้ข้อเสนอเชิงนโยบายเกี่ยวกับ การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มุ่ง ยกระดับการพัฒนาคุณภาพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาประจำการให้มีคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพชั้นสูงโดยจัดให้มีการพัฒนาอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องอย่างเป็นระบบโดยกำหนดยุทธศาสตร์หลัก คือ ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาและยุทธศาสตร์รอง คือ ยุทธศาสตร์ปฏิรูประบบและกระบวนการพัฒนาซึ่งต้องเร่งปฏิรูประบบและกระบวนการพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพโดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ (พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์, 2546)

3. ความสัมพันธ์ปัจจัยด้านการบริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในด้านปัจจัยด้านการบริหารมีความสัมพันธ์ทางบวก ส่วนของปัจจัยด้านการบริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งตรงกับสมมติฐานของการวิจัย สอดคล้องกับ ศิราภรณ์ ช่วยบำรุง (2546) ศึกษาวิจัย ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกระบวนการบริหาร ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยแต่ละปัจจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยด้านการบริหารมีความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำโดยด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนที่มีค่ามากกว่าผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจะมีความสำคัญในด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนเพื่อให้เด็กมีคุณภาพ โดยเฉพาะด้านกำหนดนโยบายกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมกิจกรรมให้ผู้เรียนรักสถานศึกษาของตนเอง และมีความกระตือรือร้นในการเรียน พัฒนากิจกรรมด้านการเรียนรู้ รักการอ่าน

ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มี 9 หมวด 78 มาตรา โดยเป็น มาตราที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่สำคัญ ได้แก่ มาตรา 22 การเน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด มาตรา 23 การจัดการศึกษาต้องมีการบูรณาการ มาตรา 24 การใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาเป็นแนวทาง ให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ มาตรา 26 การประเมินแนวใหม่ที่หลากหลายในการปฏิรูป การเรียนให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการเรียนรู้ มีวิสัยคิด รู้จักการตั้งคำถาม เป็นการเรียนรู้ตามสภาพจริง และ มีการประเมินผลตามสภาพจริง ผู้สอนจะต้องให้ความสำคัญกับผู้เรียน (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2544)

4. เพื่อหาตัวแปรพยากรณ์ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีตัวแปร 2 ด้าน แสดงผลออกมา ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์คือ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน (X_2) และ ด้านภาวะผู้นำ (X_1) แสดงว่าการบริหารการศึกษา ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน (X_2) และด้านภาวะผู้นำ (X_1) ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .301 มีค่าประสิทธิภาพพยากรณ์เท่ากับ .074 หรือร้อยละ 7.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ,มีความสอดคล้อง ประวิตา มีเปี่ยมสมบูรณ์ ศึกษาวิจัย ปัจจัยที่ส่งผลต่อมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนด้าน ผู้ปกครอง ด้านบริหาร ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านนักเรียน สามารถร่วมกันพยากรณ์มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนโดยรวมได้ร้อยละ 44.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.1 ปัจจัยด้านการบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตัวแปรด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน ซึ่งเป็นตัวพยากรณ์ที่เข้าสมการเป็นอันดับแรกและเป็นตัวแปรที่ดีที่สุด ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สุนันท์ แดงประไพ (2555) ศึกษาวิจัย การศึกษาแนวทางการยกระดับการประกันคุณภาพภายในตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร พบว่า แนวทางการประกันคุณภาพภายในตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน สถานศึกษามีวิธีดำเนินการดังนี้ 1.จัดการหลักสูตรและบริหารส่งเสริมการเรียนที่เน้นผู้เรียน 2.รับฟังความคิดเห็น ข้อร้องเรียนและการตอบสนองข้อร้องเรียน 3.ศึกษาความต้องการและความคาดหวังของผู้เรียนและผู้ได้ส่วนเสีย 4.สำรวจความพึงพอใจเพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงการให้บริการทางการศึกษา 5.วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนเพื่อสร้างวัฒนธรรมที่เน้นผู้เรียน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจากการบริหารสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ความสำคัญในด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ ซึ่งผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมกิจกรรมให้ผู้เรียนรักสถานศึกษา และมีความกระตือรือร้นในการเรียนเพื่อสามารถพัฒนาด้านสติปัญญา ได้แก่ สามารถรวยยอด คิดแก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความรู้ และที่สำคัญเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ รุ่ง แก้วแดง (2546) ได้กล่าวว่า ถ้าต้องการให้การศึกษามีคุณภาพดี ต้องสร้างความเข้มแข็งที่สถานศึกษา ให้สามารถเป็นหน่วยรองรับการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ สถานศึกษาเป็นสถาบันที่ผูกพันกับชุมชนมาหลายชั่วคน ประชาชนผูกพันกับโรงเรียนและมีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงกับการศึกษาที่โรงเรียนจัดให้

4.2 ปัจจัยด้านการบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตัวแปรด้านภาวะผู้นำ ซึ่งเป็นตัวพยากรณ์ที่เข้าสมการเป็นอันดับสองหรือสุดท้าย ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำในการบริหารเพื่อแสดงถึงจุดยืนในการกำหนดทิศทางหรือแสดงถึงความต้องการในการบริหารสถานศึกษา และสามารถแสดงถึงความเป็นภาวะผู้นำต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2548 : 367) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้วยคำว่าภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ ได้กล่าวถึงเบอร์น (Burns) เป็นบุคคลแรกที่นำมโนทัศน์เกี่ยวกับภาวะผู้นำเปลี่ยนสภาพในผลงานวิจัย เรื่องผู้นำทางการเมืองของตนโดยเบอร์นอธิบายภาวะผู้นำเปลี่ยนสภาพว่า “เป็นกระบวนการที่ทั้งผู้นำ และผู้ตามต่างช่วยระดับคุณธรรม และแรงจูงใจของกันและกันให้สูงขึ้น” ผู้นำดังกล่าวจะหาวิธีการยกระดับจิตใจของผู้ตามด้วยการดึงดูดความสนใจมาสู่อุดมการณ์และค่านิยมทางศีลธรรมที่ดีงาม ซึ่งสามารถเปรียบเทียบกับผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเพื่อสามารถแสดงถึงภาวะผู้นำในการบริหารสถานศึกษา

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจากสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญด้านภาวะผู้นำ เนื่องจากการแสดงถึงความเป็นผู้นำในการกำหนดทิศทาง ซึ่งสอดคล้องกล่าวว่า โรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลามสามารถสร้างดุลยภาพในมิติทางเศรษฐกิจได้ด้วยการสร้างความสามารถในการ แข่งขันบนพื้นฐานทรัพยากรและความสามารถที่โรงเรียนมี ในฐานะที่เป็นองค์กรเอกชนที่ต้องบริหาร สถานศึกษาให้อยู่รอด สามารถพึ่งตนเองได้อย่างมั่นคง แม้ว่าจะต้องใช้ทุนทางการศึกษาในรูปแบบที่ หลากหลายอย่างมหาศาล ทั้งคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการซึ่งเงินอุดหนุนรายหัวนักเรียนที่รัฐ จัดให้เฉพาะจัดการศึกษาสามัญศึกษาจึงไม่เพียงพอต่อการบริหารงานของโรงเรียนเอกชนสอน ศาสนาอิสลาม ที่มีทั้งด้านสามัญศึกษาและอิสลามศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จึงจำเป็นต้องผสมผสานแนวคิดทางการบริหารการศึกษาและการบริหารองค์กรเอกชน เพื่อให้สามารถบริหาร สถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่กระทรวงศึกษาธิการมุ่งเพิ่ม ความสามารถในการแข่งขันของการศึกษาเอกชน เพราะต้องการให้โรงเรียนเอกชนมีการบริหารงาน เหมือนบริษัทเอกชน และยกระดับโรงเรียนเอกชนชั้นนำ ให้มีรูปแบบการบริหารงานและคุณภาพใน ระดับเดียวกับโรงเรียนนานาชาติ (รุ่ง แก้วแดง, 2548)

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้ดังนี้

1. ผู้บริหารควรพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน โดยเฉพาะในรายวิชาคณิตศาสตร์ ส่วนด้านทักษะการจัดการและการทำงาน ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ควรส่งเสริมนักเรียนเป็นผู้ที่มีความตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน แสวงหา ศึกษา ค้นคว้าเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ สามารถแสดงความรักต่อสิ่งที่ตัวเองชอบ กล้าคิด กล้าพูดและกล้าแสดงออกและนักเรียนเป็นผู้ที่รักการอ่าน สามารถใช้ห้องสมุดเป็นสถานที่หาข้อมูล

2. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญด้านการมุ่งเน้นบุคลากร เนื่องจากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ด้านนี้มีค่าเฉลี่ยระดับที่ต่ำที่สุดเพื่อก่อให้เกิดความชื่นชม เคารพนับถือและสามารถพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากขึ้น โดยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ผู้บริหารมีการคาดการณ์ผลการดำเนินงานของแต่ละฝ่าย และผู้บริหารมีการวางระบบการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาตามความเหมาะสม เนื่องจากผลการวิจัยชี้ให้เห็นความต้องการบุคลากรภายในสถานศึกษา

3. ผู้บริหารควรส่งเสริมด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์เนื่องจากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์มีความสัมพันธ์กันทางลบในระดับค่อนข้างต่ำ กับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะด้านผู้บริหารนำแผนกลยุทธ์มาใช้ในปฏิบัติการเพื่อต้องการพัฒนาระดับสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

4. ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ และด้านการจัดการกระบวนการให้มากยิ่งขึ้น โดยผู้บริหารมีการส่งเสริมสร้างแรงจูงใจให้กับครูบุคลากรสถานศึกษา ผู้บริหารนำแผนกลยุทธ์มาใช้ในปฏิบัติการเพื่อต้องการพัฒนาระดับสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และ ผู้บริหารมีการจัดการกระบวนการทำงานของครูและบุคลากรตามความเหมาะสมและแบ่งหน้าที่การปฏิบัติงานประจำและครูประจำชั้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
เอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เจาะลึกเพิ่มมากขึ้น

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

_____. (2549). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ.

2549. (ออนไลน์) สืบค้นจาก

<http://www.mua.go.th/users/hecommission/doc/law/ministry%20law/1->

1%20standard.pdf [วันที่ 3 สิงหาคม 2558].

กฤษฎี อุทัยรัตน์. (2544). *ระเบียบข้อบังคับการบริหารทรัพยากรบุคคล*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:

เอช อาร์ เซ็นเตอร์.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2555). *การใช้โปรแกรม SPSS for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล*.

(พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กิติมา ปรีดีดีลล. (2529). *ทฤษฎีการบริหารองค์การ*. กรุงเทพฯ: ชนะการพิมพ์.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543). *ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ส.เอเชีย เพรส.

เกษตรชัย และหิม. (2542). *ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือกองค์ประกอบด้านจิตพิสัย*

องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวิทยาลัยอิสลาม

ศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต,

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี).

เกษศิริ กมล. (2556). การวิเคราะห์การบริหารโรงเรียนเอกชนที่มีความเป็นเลิศในประเทศไทยตามเกณฑ์มาตรฐานรางวัลคุณภาพแห่งชาติมีลคอร์ดม บอดดริจ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

คณะกรรมการประเมินแห่งชาติ. (2543). การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ สปช. กรุงเทพฯ : การศาสนา.

จรัส อติวิทยากรณ์. (2553). หลักการและทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. สงขลา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ชามาภัท สิริธำนาย. (2556). เอกสารประกอบการสัมมนาการจัดการการศึกษา เรื่อง “การจัดการการศึกษาในประชาคม อาเซียน : รากฐานของการพัฒนา” การจัดการการศึกษาของสาธารณรัฐสิงคโปร์. (คณะนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551). การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 5). ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานวิทยบริการ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ทิตนา แคมมณี. (2545). ศาสตร์การสอน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ประชุม รอดประเสริฐ. (2545). นโยบายและการวางแผน หลักการและทฤษฎีชลบุรี. ภาควิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

ประทีน วิเศษสุวรรณ. (2545). ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่สัมพันธ์กับประสิทธิผล ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร).

ปรัชญา เวสารัชช. (2545). หลักการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.

ปราณี กองจินดา. (2549). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และทักษะการคิดเลขในใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบซิปปาโดยใช้แบบฝึกหัดที่เน้นทักษะ การคิดเลขในใจกับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้คู่มือครู. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา).

ผ่องศรี วาณิชยศุภางค์. (2546). เอกสารคำสอนระเบียบวิธีการวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4).

ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีการศึกษา สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พจนา ทรัพย์สมาน. (2550). การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนแสวงหาและค้นพบความรู้ด้วยตนเอง.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระอำนาจ อตถกามา (น้อยนิล). (2554). การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี. (หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษบัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย).

พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์. (2546). รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผนการปฏิรูปการผลิต

และการพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 8).

กรุงเทพฯ: เจริญผล.

พะยอม วงศ์สารศรี. (2537). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: คณะวิชาวิทยาการจัดการ
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

พัฒนา อำท้าว. (2548) . “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอหนองเรือสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ”, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต,
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น).

พันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์. (2540). *การพัฒนากระบวนการบริหารงานสถาบันอุดมศึกษาตามแนวความคิดการ
บริหารงานแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์การ : กรณีศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

พิสนุ พงศ์ศรี. (2549). *วิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: เทียมฟ้าการพิมพ์.

ไพรวลัย พิทักษ์สาถิ. (2553).ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน .
วารสารวิชาการ, 13(1).

ภิรมย์ โชติแดง.(2543). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติเขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

มนตรี จุฬาวัดนทล. (2543). *รายงานการวิจัยเอกสาร เรื่อง นโยบายการผลิตและการพัฒนาครู*.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

รัชต์วรรณ กาญจนปัญญาคม. (2548). *การจัดการองค์ความรู้*. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูร์

รื่นจิตต์ ตรีนุรักษ์. (2545). การบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศในจังหวัดนครปฐม. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

รุ่ง แก้วแดง. (2548). ปฏิรูปการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : มติชน.

รุ่ง แก้วแดง. (2546). โรงเรียนนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด.

วรภัทร์ ภูเจริญ. (2542). แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา. สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ: กรุงเทพฯ.

วัฒนชัย เนสะและ. (2554) .ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามทัศนะของบุคลากรโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล.(ปริญญาวิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี).

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2543). กระบวนทัศน์ใหม่ในการพัฒนาหลักสูตร. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.

วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2551). พัฒนาการของนโยบายคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ.(วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).

วิทยา บุญสม . (2521). การบริหารงานโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิโรจน์ สารรัตน์. (2542). การบริหาร หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ์

วีรพจน์ ลือประสิทธิ์สกุล. (2542). *TQM Living Handbook ภาคสาม คู่มือตรวจวินิจฉัยคุณภาพของระบบบริหาร บันไดก้าวแรกสู่บริษัทชั้นนำระดับโลก*. กรุงเทพฯ: บริษัท ปีฟัวร์ แอนด์ ทีคิวเอ็ม คอนซัลแทนท์ จำกัด.

วุฒิชัย เนียมเทศ. (2552). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2541). *การบริหารการตลาดยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: บริษัท อีระฟิล์ม และ ไฮเท็กซ์ จำกัด.

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ .(2545). *เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติเพื่อองค์กรที่เป็นเลิศ*. กรุงเทพฯ.

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งประเทศไทย. (2551). *การจัดการความรู้*. (ออนไลน์) สืบค้นจาก <http://www.ftpe.or.th> [วันที่ 3 สิงหาคม 2558].

สนั่น เกชากร. (2554). *แนวคิด หลักการ วิธีการปฏิบัติ ประโยชน์ที่ได้รับจาก KAIZEN*. (ออนไลน์) สืบค้นจาก <http://kaizenjapan.blogspot.com/2011/03/kaizen.html> [วันที่ 10 สิงหาคม 2558].

สมเกียรติ ขอบผล. (2535). *การศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศญี่ปุ่น*. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ.

สมชาย ฤคภาสน์วิวัฒน์. (2544). *การบริหารเชิงกลยุทธ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: อมรินทร์.

สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. (2542). *มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

สรินทร์รัตน์ มุสิกการยกุล. (2548). *ความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาชั้น
พื้นฐานตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2.(ปริญญา
นิพนธ์วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา).*

สวัสดิ์ อุดมโกชน. (2541). *แนวทางดำเนินการเพื่อการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐาน
คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศาสนา.*

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการ
ประกันคุณภาพภายใน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.*

_____. (2553). *แผนการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้น ป.4 - 5 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น
พื้นฐาน 2551 : เอกสารอัดสำเนา*

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2554). *รวมกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ
โรงเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงาน*

_____. (2547). *ร่างพระราชบัญญัติการศึกษา เอกชน. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท. (เอกสารอัดสำเนา)*

_____. 2558). *แผนกลยุทธ์ศาสตร์ส่งเสริมการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2556-2560 . กรุงเทพฯ:
สกสค. ลาดพร้าว*

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2549). *คู่มือการ
ประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัทจุดทอง จำกัด.*

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.(2548 ก.). *รายงานการวิจัยการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้น
พื้นฐานตามทัศนะของผู้สอน.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).*

_____. (2548 ข.). รายงานการวิจัยโครงการวิจัยเชิงทดลองกระบวนการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
แบบอิงมาตรฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์(ร.ส.พ.)

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์คุรุสภา ในช่วง
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554). กรุงเทพฯ: เอกสาร
อัดสำเนา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ พ.ศ. 2548-
2551. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สุนิสา เศษชะพานิช. (2548). การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน เกี่ยวกับ
ความเป็นเลิศด้านการศึกษา. (ม.ป.ท).

สุทธนา อันเกียรติพงษ์. (2553) . การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการที่เป็นเลิศของ
โรงเรียนอนุบาล. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

สุพล วังสินธ์. (2537). การพัฒนาองค์การในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สारพัฒนาลักษณ์.

สุภลักษณ์ เศษชะพานิช. (2545). การนำเสนอรูปแบบการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จในโรงเรียน
เอกชนประเภทสามัญศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต,
สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).

สุรัชย์ ไวยวรรณจิตร, มูฮำหมัดราฟีย์ มะแก็ง, มุสลิม รอกา และซารี ลาเต๊ะ. (2557). การนำผล
การทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 ไปใช้ในการ
พัฒนาคุณภาพผู้เรียน:กรณีศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่จังหวัดชายแดน
ภาคใต้. ทุนอุดหนุนการทำวิจัยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน),
กรุงเทพฯ.

สุวรรณ ศรีบุรพาภิรมย์. (2543). *การบริหารโรงเรียนเอกชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพ การศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2552). *สภาพการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.

เสาวนีย์ จิตต์หมวด. (2531). *กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยมุสลิม*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.

อ้อมใจ วงษ์มณฑา. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*. (ออนไลน์). สืบค้นจาก <http://kb.psu.ac.th2psukb/handle/2010/7012>. [วันที่ 10 สิงหาคม 2558].

อังกาบ เจริญฤทธิ์. (2548). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา:กรณีศึกษสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ยะลา เขต 1 อำเภอเมืองยะลา*. วิทยานิพนธ์,สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

อัญชลี ประกายเกียรติ. (2552). *การพัฒนากระบวนการบริหารคุณภาพเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (วิทยานิพนธ์ดุขฎิบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

อิบรอฮีม ชุกกรี. (2541). *ประวัติศาสตร์อาณาจักรมลายูปัตตานี*. แปลจาก Sejarah Krejaan Malayu Patani. โดยหะสัน มะหามะซาคี เจ๊ะหะ และดลมนรร์น บากา. ปัตตานี : โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทธรัฐเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อุไรพรรณ เจนวนิชยานนท์. (2537). *การพัฒนาดัชนีสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

Prince of Songkhla University
Pattani Campus
ภาคผนวก

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ก

หนังสือราชการ

ที่ ศธ ๐๕๒๑.๒.๐๗๐๒/ว๓๑๕

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี ๙๔๐๐๑

๔ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สัมภาษณ์)

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวบาริษา มะแซ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิจัยเรื่อง “ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วุฒิชัย เนียมเทศ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์จะทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยการสัมภาษณ์ เพื่อยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร ซึ่งพิจารณาว่าท่านเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวข้องกับงานวิจัยโดยตรงจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดกรุณาให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์ครั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เรชา ชูสุวรรณ)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร ๐-๗๓๓๑-๓๙๒๘ ต่อ ๑๖๒๔

โทรสาร ๐-๗๓๓๔-๘๓๒๒

ที่ ศธ ๐๕๒๑.๒.๐๗๐๒/ว๓๑๗

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี ๙๔๐๐๑

๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๖ ชุด

ด้วย นางสาวบาร์นา มะแซ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิจัยเรื่อง “ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วุฒิชัย เนียมเทศ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์จะทำการขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัยจากผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการสามัญ หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการศาสนา ครู นักเรียนกำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ และผู้ปกครอง จำนวน ๖ ท่าน จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และจะ นำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เรชา ชูสุวรรณ)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร ๐-๗๓๓๑-๓๙๒๘ ต่อ ๑๖๒๔

โทรสาร ๐-๗๓๓๔-๘๓๒๒

ที่ ศธ ๐๕๒๑.๒.๐๗๐๒/ว๓๑๙

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี ๙๔๐๐๑

๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๖ ชุด

ด้วย นางสาววารินา มะแซ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิจัยเรื่อง “ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วุฒิชัย เนียมเทศ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์จะทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างของสถานศึกษาในสถาบันของท่าน ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการสามัญ หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการศาสนา ครู นักเรียนกำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ และผู้ปกครองจำนวน ๖ ท่าน จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดกรุณาอนุญาตให้ความร่วมมือในการกรอกข้อมูลในแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ เพื่อนำข้อมูลที่ไปใช้เพื่อการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีร หลุทัยธนาสันต์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา ปฏิบัติการแทน
หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร ๐-๗๓๓๑-๓๙๒๘ ต่อ ๑๖๒๔

โทรสาร ๐-๗๓๓๔-๘๓๒๒

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เอกสารประกอบการสัมมนา
ประเด็นคุณภาพการศึกษาและการบริหาร
เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยหัวข้อ “ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้”

นางสาวบาร์นา มะแซ
ผู้วิจัย

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสัมมนายืนยันและเพิ่มเติมตัวแปรสำหรับการวิจัย
ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

**การสัมภาษณ์ยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร
ด้านคุณภาพการศึกษาและปัจจัยด้านการบริหาร**

หัวข้อเรื่อง : ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา
อิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

หลักการและเหตุผล

การสัมภาษณ์ยืนยันและเพิ่มเติมเป็นการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพแบบเจาะจงเลือกกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อสอบถามเรื่องเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นการศึกษาข้อมูลเชิงลึกหลังจากที่ผู้วิจัยได้ข้อสรุปจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปรจะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือ ความเป็นไปได้ของตัวแปรและเป็นการยืนยันตัวแปรด้านข้อมูลข้อสนเทศที่หายไปเพื่อให้ได้รายละเอียดของประเด็นที่เกี่ยวข้องมากที่สุด

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ได้ข้อมูลการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปรด้านคุณภาพการศึกษาและปัจจัยด้านการบริหาร

ข้อคำถามในการสัมภาษณ์

หัวข้อเรื่อง คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

คุณภาพการศึกษา หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังจากได้รับการศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และทักษะการจัดการและการทำงาน

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.1 ท่านคิดว่าคุณภาพการศึกษา **มี/ควรมี** ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรทั่วไปหรือไม่ เพียงใด.....

1.2 ท่านคิดว่าคุณภาพการศึกษา **จำเป็น/ไม่จำเป็น** ต้องผ่านเกณฑ์ทุกรายวิชาและท่านมีวิธีแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์หรือไม่ เพียงใด.....

1.3 ท่านคิดว่าคุณภาพการศึกษาด้านรายวิชาศาสนา **มี/ควรมี** ผลต่อการจบของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือไม่เพียงใด.....

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.1 ท่านคิดว่าคุณภาพการศึกษานักเรียน **มี/ควรมี** คุณลักษณะที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนตาม 8 คุณลักษณะอันพึงประสงค์หรือไม่ เพียงใด.....

2.2 ท่านคิดว่าคุณภาพการศึกษานักเรียน **มี/ควรมี** ทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และคิดสร้างสรรค์หรือไม่ เพียงใด.....

3. ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

3.1 ท่านคิดว่าคุณภาพการศึกษา **มี/ควรมี** ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองหรือไม่ เพียงใด.....

3.2 ท่านคิดว่าคุณภาพการศึกษา **มี/ควรมี** ทักษะใช้เทคโนโลยี และมีทักษะในการแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ อย่างหลากหลายหรือไม่ เพียงใด.....

3.3 ท่านคิดว่าคุณภาพการศึกษา **มี/ควรมี** ทักษะชีวิต การตัดสินใจ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสร้างสัมพันธภาพ การตระหนักรู้ในตน และการจัดการกับความเครียดหรืออารมณ์ต่างๆ หรือไม่ เพียงใด.....

3.4 ท่านคิดว่าคุณภาพการศึกษา **มี/ควรมี** ทักษะความสามารถในการสื่อสาร และทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาหรือไม่ เพียงใด.....

4. ทักษะการจัดการและการทำงาน

4.1 ท่านคิดว่า **มี/ควรมี** ทักษะการจัดการและการทำงานหรือไม่.....

4.2 ท่านคิดว่า **มี/ควรมี** ทักษะการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการเรียนและด้านกิจกรรมต่างๆ คิดอย่างเป็นระบบหรือไม่ เพียงใด.....

4.3 ท่านคิดว่า **มี/ควรมี** ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักหน้าที่ของตนเอง มีทักษะการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิด มีคุณธรรมในการทำงานร่วมกับผู้อื่นหรือไม่ เพียงใด.....

หัวข้อเรื่อง ปัจจัยด้านการบริหารของโรงเรียนเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ปัจจัยด้านการบริหาร หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยมีผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบาย แผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ภาวะผู้นำ การมุ่งเน้นผู้เรียน การมุ่งเน้นบุคลากร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และการจัดการกระบวนการ

1. ภาวะผู้นำ

- 1.1 ท่านคิดว่าการบริหาร **มี/ควรมี** ภาวะผู้นำของผู้บริหารมากน้อยหรือไม่ เพียงใด.....
- 1.2 ท่านคิดว่าการบริหาร **มี/ควรมี** ความเป็นภาวะผู้นำในการกำหนดนโยบาย แผนปฏิบัติงาน แผนกลยุทธ์ให้ครูหรือบุคลากรภายในสถานศึกษาทราบหรือไม่ เพียงใด.....
- 1.3 ท่านคิดว่าการบริหาร **มี/ควรมี** ความเป็นภาวะผู้นำในกำหนดวิสัยทัศน์ ความต้องการ ความคาดหวัง พันธกิจ ค่านิยม และทิศทางในการดำเนินงานของสถานศึกษาหรือไม่ เพียงใด.....
- 1.4 ท่านคิดว่าการบริหาร **มี/ควรมี** ความเป็นภาวะผู้นำในการติดตามแผนการดำเนินงาน และปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอหรือไม่ เพียงใด.....

2. การมุ่งเน้นผู้เรียน

- 2.1 ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษา **มี/ควรมี** การมุ่งเน้นผู้เรียนของผู้บริหารมากน้อยหรือไม่ เพียงใด.....
- 2.2 ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษา **มี/ควรมี** การมุ่งเน้นผู้เรียนให้มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและสามารถลงมือปฏิบัติได้หรือไม่ เพียงใด.....
- 2.3 ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษา **มี/ควรมี** การมุ่งเน้นผู้เรียนรักสถานศึกษาของตนเอง มีความกระตือรือร้นแสวงหาความรู้ตลอดเวลาหรือไม่ เพียงใด.....
- 2.4 ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษา **มี/ควรมี** การมุ่งเน้นผู้เรียนในการพัฒนาตนเอง ด้านสติปัญญา คิดแก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรู้ และใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลาหรือไม่ เพียงใด.....

3. การมุ่งเน้นบุคลากร

- 3.1 ท่านคิดว่าการบริหาร **มี/ควรมี** การมุ่งเน้นบุคลากร ของผู้บริหารมากน้อยหรือไม่ เพียงใด.....
- 3.2 ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษา **มี/ควรมี** การมุ่งเน้นบุคลากรมีการกำหนดชี้แจงภาระงาน การวางแผน และการจัดการเพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องหรือไม่ เพียงใด.....

3.3 ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษา **มี/ควรมี** การมุ่งเน้นบุคลากรโดยการเสริมสร้างพัฒนาศักยภาพของบุคลากรภายในสถานศึกษามีการอบรมพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาหรือไม่ เพียงใด.....

3.4 ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษา **มี/ควรมี** การมุ่งเน้นบุคลากรสร้างความร่วมมือ ความพึงพอใจหรือแรงจูงใจสำหรับบุคลากรหรือไม่ เพียงใด.....

4. การวางแผนเชิงกลยุทธ์

4.1 ท่านคิดว่าการบริหาร **มี/ควรมี** การวางแผนเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหารมากน้อยหรือไม่ เพียงใด

4.2 ท่านคิดว่าการบริหาร **มี/ควรมี** การวางแผนเชิงกลยุทธ์โดยจัดทำแผนแม่บทกลยุทธ์ ในการกำหนดทิศทางการทำงานภายในสถานศึกษา นำสู่การปฏิบัติ ติดตาม ปรับปรุง และคาดการณ์ ผลการดำเนินงานหรือไม่ เพียงใด.....

4.3 ท่านคิดว่าการบริหาร **มี/ควรมี** การวางแผนเชิงกลยุทธ์โดยศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการอนาคตรวมทั้งความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนหรือไม่ เพียงใด.....

5. การจัดการกระบวนการ

5.1 ท่านคิดว่าการบริหาร **มี/ควรมี** การจัดการกระบวนการ ของผู้บริหารมากน้อยหรือไม่ เพียงใด.....

5.2 ท่านคิดว่าการบริหาร **มี/ควรมี** การจัดการกระบวนการจัดวางระบบการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาหรือไม่ เพียงใด.....

5.3 ท่านคิดว่าการบริหาร **มี/ควรมี** การจัดการกระบวนการติดตามประสิทธิภาพและประสิทธิผลของครูและนักเรียนภายในสถานศึกษาหรือไม่ เพียงใด.....

ขอบคุณค่ะ

แบบสอบถามประเด็นการวิจัย

เรื่อง การบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามเกี่ยวกับการบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน หัวหน้าวิชาการสามัญ 1 คน หัวหน้าวิชาการศาสนา 1 คน รวมผู้ตอบแบบสอบถาม 3 คน

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยให้หัวหน้าวิชาการดูเกรดเฉลี่ยสะสมรายวิชาสามัญของนักเรียน ปีการศึกษา 2558 ของนักเรียนกำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

3. ข้อมูลที่ได้จากท่าน ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์และสรุปผลในลักษณะโดยรวม จึงไม่มีผลกระทบต่อท่านหรือต่อโรงเรียนของท่านแต่อย่างใด และข้อมูลที่ท่านตอบ แบบสอบถามครั้งนี้จะเก็บรักษาไว้เป็นความลับและผู้วิจัยนำผลไปใช้เฉพาะการวิจัยในครั้งนี้อย่างแน่นอน

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางสาววารินา มะแซ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความหรือตัวเลือกที่ตรงกับตัวท่าน

1. เพศ

ชาย หญิง

2. ระดับตำแหน่ง

ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการศาสนา
 หัวหน้าฝ่ายวิชาการสามัญ อื่นๆ (ระบุ).....

3. ประสบการณ์ทำงานที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน

1-5 ปี 6-10 ปี
 11-15 ปี มากกว่า 16 ปี

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 ระดับปริญญาโท ระดับปริญญาเอก

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์
ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ที่ตรงกับระดับคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ซึ่งมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง คะแนน 80 ขึ้นไปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง คะแนน 70-79 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง คะแนน 60-69 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง คะแนน 50-59 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึงคะแนน ต่ำกว่า 50ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ด้านที่ 1 แบบสอบถามด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยให้หัวหน้าวิชาการดูเกรดเฉลี่ย
สะสมรายวิชาสามัญและศาสนา ปีการศึกษา 2558 ของนักเรียนกำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่

6

ข้อ	คุณภาพการศึกษา (ด้านผลสัมฤทธิ์)	คะแนนเฉลี่ย รวม คิดเป็น %	ระดับคุณภาพ				
			5	4	3	2	1
1	วิชาคณิตศาสตร์						
2	วิชาวิทยาศาสตร์						
3	วิชาภาษาไทย						
4	วิชาภาษาต่างประเทศ						
5	วิชาสุขศึกษา						
6	วิชาศิลปะศึกษา						
7	วิชาการงานและเทคโนโลยี						
8	วิชาสังคมศึกษา						
9	อัล-กุรอาน						

10	อัล-หะดีษ						
11	อัล-อากีต๊ะฮ หลักศรัทธา						
12	อัล-ฟิฮฮ. ศาสนบัญญัติ						
13	อัตตารีต (ศาสนประวัติ)						
14	อัล-อักลาค (จริยธรรม)						
15	ภาษาอาหรับ						
16	ภาษามลายู/ภาษาอาหรับ เสริม						

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตอนที่ 3

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ที่ตรงกับระดับการบริหารที่สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด
โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังนี้

ระดับการบริหาร

5 หมายถึง การบริหารของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การบริหารของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การบริหารของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การบริหารของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การบริหารของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามตอนที่ 2

ข้อ	การบริหาร	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
0	ผู้บริหารต้องการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ		✓			

คำอธิบาย

แบบสอบถามข้อที่ 0 แสดงว่า ผู้บริหารต้องการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ
อยู่ในระดับมาก

ข้อ	การบริหาร ด้านภาวะผู้นำ	ระดับการบริหาร				
		5	4	3	2	1
1	ผู้บริหารมีการกำหนดชี้แจงนโยบายกับครู บุคลากร โรงเรียนรับทราบเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการ สถานศึกษาให้มีคุณภาพ					
2	ผู้บริหารมีการชี้แจงอธิบายวิสัยทัศน์และค่านิยมที่พึง ประสงค์ของสถานศึกษา					
3	ผู้บริหารมีความคาดหวังและกำหนดทิศทางในการ ดำเนินงาน เพื่อยกระดับสถานศึกษาให้มีคุณภาพ					
4	ผู้บริหารมีการกำหนดทิศทางในการดำเนินงานของ สถานศึกษาอย่างชัดเจน					
5	ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าประสงค์สอดคล้องกับการ พัฒนายกระดับสถานศึกษา					
6	ผู้บริหารมีการติดตามผลการดำเนินการตามแผนเชิงกลยุทธ์ ที่ถูกต้องและเหมาะสม					
7	ผู้บริหารมีการดำเนินงานปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่าง สม่ำเสมอ					
ข้อ	การบริหาร ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน	ระดับการบริหาร				
		5	4	3	2	1
8	ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายกิจกรรมการเรียนการสอนที่ หลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					
9	ผู้บริหารมีการส่งเสริมกิจกรรมให้ผู้เรียนรักสถานศึกษาของ ตนเอง และมีความกระตือรือร้นในการเรียน					
10	ผู้บริหารมีการส่งเสริมกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง					
11	ผู้บริหารมีการส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนาด้านสติปัญญา ได้แก่ สามารถรวบยอด คิดแก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความรู้					
12	ผู้บริหารมีการส่งเสริม พัฒนากิจกรรมด้านการเรียนรู้ รัก การอ่าน					

ข้อ	การบริหาร ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน	ระดับการบริหาร				
		5	4	3	2	1
13	ผู้บริหารมีการกำหนดกระบวนการประเมินผลพัฒนา ความก้าวหน้าของนักเรียนทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและ ไม่เป็นทางการ					
14	ผู้บริหารมีการนำผลการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน มาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ตามความเหมาะสม บริบทของผู้เรียน					
ข้อ	การบริหาร ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร	ระดับการบริหาร				
		5	4	3	2	1
15	ผู้บริหารมีการกำหนดภาระงานหรือมอบหมายงานให้กับครู บุคลากรตามความรู้ความสามารถ					
16	ผู้บริหารมีการส่งเสริมรักษาสภาพแวดล้อมในการทำงาน บรรยากาศที่เกื้อหนุนการทำงานของครูและบุคลากร					
17	ผู้บริหารเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์การในการทำงาน สร้าง แรงจูงใจเพื่อสร้างความร่วมมือและนำไปสู่ผลการ ดำเนินงานที่ดี					
18	ผู้บริหารมีการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพครู บุคลากรโรงเรียน โดยจัด อบรมภายในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา					
19	ผู้บริหารมีการกำหนดระบบการพัฒนาความรู้ ความสามารถโดยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้รับการอบรม เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอและ ต่อเนื่อง					
20	ผู้บริหารมีการส่งเสริมสร้างแรงจูงใจโดยให้ค่าตอบแทน ยก ย่องชมเชย รางวัลและสิ่งจูงใจ					
21	ผู้บริหารมีการส่งเสริมสร้างแรงจูงใจให้กับครู บุคลากร สถานศึกษา					
22	ผู้บริหารมีการประเมินติดตามการปฏิบัติของครูและ บุคลากร อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ					

ข้อ	การบริหาร ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์	ระดับการบริหาร				
		5	4	3	2	1
23	ผู้บริหารมีการจัดทำแผนกลยุทธ์และวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และการถ่ายทอดกลยุทธ์เพื่อนำไปปฏิบัติ					
24	ผู้บริหารมีการจัดทำแผนปฏิบัติงานร่วมกับครู เพื่อสามารถนำไปปฏิบัติบรรลุตามวัตถุประสงค์					
25	ผู้บริหารมีการกำหนดวิธีการและขั้นตอนสำคัญในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ เช่น ความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน					
26	ผู้บริหารมีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนเชิงกลยุทธ์ ที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อพัฒนา ปรับปรุงการปฏิบัติงานสม่ำเสมอ					
27	ผู้บริหารนำแผนกลยุทธ์มาใช้ในปฏิบัติการเพื่อต้องการพัฒนาระดับสถานศึกษาให้มีคุณภาพ					
28	ผู้บริหารมีการปรับปรุงแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติการ โดยศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการอนาคตรวมทั้งความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง					
29	ผู้บริหารมีการจัดระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศ ใช้ในการบริหารจัดการได้อย่างเพียงพอและเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และปรับปรุงนโยบาย					
30	ผู้บริหารมีการคาดการณ์ผลการดำเนินงานของแต่ละฝ่าย โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายและผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พร้อมทั้งปรับปรุงให้ดีขึ้น					
ข้อ	การบริหาร ด้านการจัดการกระบวนการ	ระดับการบริหาร				
		5	4	3	2	1
31	ผู้บริหารมีการวางระบบการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาตามความเหมาะสม					
32	ผู้บริหารมีกระบวนการจัดการศึกษาด้านหลักสูตร การเรียนการสอน ที่หลากหลาย					
33	ผู้บริหารมีการวางแผนรูปแบบหลักสูตรที่เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนคำนึงถึงสภาพแวดล้อมอย่างเหมาะสม					

ข้อ	การบริหาร ด้านการจัดการกระบวนการ	ระดับการบริหาร				
		5	4	3	2	1
34	ผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง					
35	ผู้บริหารมีการจัดการกระบวนการทำงานของครูและบุคลากรตามความเหมาะสมและแบ่งหน้าที่การปฏิบัติงานประจำและครูประจำชั้น					
36	ผู้บริหารมีกระบวนการติดตามผลการดำเนินงานของครูบุคลากรภายในสถานศึกษาเป็นระยะๆ เช่น ผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครู บุคลากร และการติดตามผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน					

ขอบคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

แบบสอบถามประเด็นการวิจัย

เรื่อง คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

คำชี้แจง

4. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ครูสอนระดับ ม.6 จำนวน 1 คน นักเรียนระดับ ม.6 จำนวน 1 คน และผู้ปกครอง จำนวน 1 คน รวมผู้ตอบแบบสอบถามโรงเรียนละ 3 คน

5. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ด้านทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และด้านทักษะการจัดการและการทำงาน ของโรงเรียนเอกชนสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

6. ข้อมูลที่ได้จากท่าน ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์และสรุปผลในลักษณะโดยรวม จึงไม่มีผลกระทบต่อท่านหรือต่อโรงเรียนของท่านแต่อย่างใด และข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามครั้งนี้จะเก็บรักษาไว้เป็นความลับและผู้วิจัยนำผลไปใช้เฉพาะการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางสาววารินา มะแซ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความหรือตัวเลือกที่ตรงกับตัวท่าน

1. เพศ

ชาย หญิง

2. ระดับตำแหน่ง

ครู ผู้ปกครอง
 นักเรียน อื่นๆ (ระบุ)

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

มัธยมปลาย (ม.6) ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี
 ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ระดับปริญญาโท

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ที่ตรงกับระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ที่สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังนี้

5 หมายถึง คุณภาพของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง คุณภาพของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง คุณภาพของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง คุณภาพของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง คุณภาพของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามที่ 3

ข้อ	คุณภาพการศึกษา	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
0	นักเรียนเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต		✓			

คำอธิบาย

แบบสอบถามข้อที่ 0 แสดงว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในระดับดี

ข้อ	คุณภาพการศึกษา ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
1	นักเรียนเป็นผู้ที่มีความรักชาติ จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์					
2	นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาอย่างเคร่งครัด รักการอ่าน-อัลกุรอาน รักการละหมาด					
3	นักเรียนเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ให้ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นจริง					
4	นักเรียนเป็นผู้ที่ไม่เอาสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ไม่ลักขโมย ไม่หาผลประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง ไม่คดโกง					
5	นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎระเบียบของครอบครัว โรงเรียนและสังคม					
6	นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติตนในกิจวัตรประจำวันโดยไม่ละเมียดสีทิวผู้อื่น ตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบในด้านการเรียน มีมารยาทในแบบอิสลาม					
7	นักเรียนเป็นผู้ที่มีความตั้งใจเพียรพยายามในการเรียนแสวงหา ศึกษา ค้นคว้าเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ					
8	นักเรียนเป็นผู้ที่ใช้ทรัพย์สินของตนเองและของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่า รวมทั้งใช้เวลาอย่างเหมาะสม					
9	นักเรียนเป็นผู้วางแผนการเรียนการทำงานบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบมีเหตุผล					
10	นักเรียนเป็นผู้ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ อดทนไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค ปรับปรุงพัฒนาการทำงานตนเอง					
11	นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมไทย ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง					
12	นักเรียนเป็นผู้ช่วยเหลือผู้อื่น อาสาทำงานให้ด้วยความเต็มใจ ไม่หวังผลตอบแทน					

ข้อ	คุณภาพการศึกษา ด้านทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
13	นักเรียนเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้และคิดค้นคว้าด้วยตัวเอง					
14	นักเรียนเป็นผู้ที่สามารถแสดงความรักต่อสิ่งที่ตัวเองชอบ กล้าคิด กล้าพูดและกล้าแสดงออก					
15	นักเรียนเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้และมีทักษะในการคิด แก้ปัญหาได้					
16	นักเรียนเป็นผู้ใฝ่รู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ					
17	นักเรียนเป็นผู้ที่รักการอ่าน สามารถใช้ห้องสมุดเป็น สถานที่หาข้อมูลและอ่านหนังสือ					
18	นักเรียนเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานทันต่อ เหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา					
19	นักเรียนเป็นผู้ที่มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี					
20	นักเรียนเป็นผู้ที่มีทักษะในการแสวงหาความรู้จากสื่อและ สถานที่					
21	นักเรียนเป็นผู้ที่สามารถหาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา ตามความสนใจแสวงหานักเรียน					
22	นักเรียนเป็นผู้ที่สามารถคิดค้นสิ่งที่สนใจแล้วนำไปเสนอ ให้กับเพื่อน หรือครูได้					
ข้อ	คุณภาพการศึกษา ด้านทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
23	นักเรียนเป็นผู้ที่มีทักษะกระบวนการ การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์					
24	นักเรียนเป็นผู้ที่จัดการ วางแผนการทำงานด้วยตนเอง					
25	นักเรียนเป็นผู้ที่มีฉลาดในการเรียนรู้ สามารถแยกแยะสิ่งดี ไม่ดี					
26	นักเรียนเป็นผู้ที่สามารถทำงานบรรลุผลสำเร็จในเวลา อันรวดเร็วและมีความผิดพลาดน้อย					
27	นักเรียนเป็นผู้ที่มีความสามารถพิเศษหลายด้าน					
28	นักเรียนเป็นผู้ที่มีศักยภาพ เป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุข					
29	นักเรียนเป็นผู้ที่มีความสามารถพัฒนาบุคลิกที่ภาพดีขึ้น สามารถปรับตัว มีความเชื่อมั่นในตัวเอง					

ข้อ	คุณภาพการศึกษา ด้านทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
30	นักเรียนเป็นผู้ที่มีความกล้าแสดงออก					
31	นักเรียนเป็นผู้ที่สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียนและนำเสนอด้วยวิธีต่างๆ					
32	นักเรียนเป็นผู้ที่สามารถจัดการวางแผนการทำงาน ใช้เทคโนโลยีในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ					

ขอบคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ค
คุณภาพเครื่องมือ

คุณภาพของเครื่องมือ

ค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามด้านคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

คุณภาพ	ข้อที่	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม		แปรผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	$\sum x$	lc	
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน									
	1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	4	1	1	1	1	0	4	0.6	ใช้ได้
	5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	6	1	1	1	1	0	4	0.6	ใช้ได้
	7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	10	1	1	0	0	1	3	0.6	ใช้ได้
	11	1	1	0	1	-1	3	0.6	ใช้ได้
	12	1	1	0	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง									
	13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	14	1	1	0	0	1	3	0.6	ใช้ได้
	15	1	1	0	0	1	3	0.6	ใช้ได้
	16	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
	17	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
	18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	19	1	1	0	0	1	3	0.6	ใช้ได้
	20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	21	1	1	0	0	1	3	0.6	ใช้ได้
	22	1	1	1	0	0	3	0.6	ใช้ได้

คุณภาพ	ข้อที่	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม		แปลผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	$\sum x$	lc	
ด้านทักษะการจัดการและการทำงาน									
	23	1	1	0	0	1	3	0.6	ใช้ได้
	24	1	1	-1	1	1	1	0.6	ใช้ได้
	25	1	1	0	0	1	3	0.6	ใช้ได้
	26	1	1	0	0	1	3	0.6	ใช้ได้
	27	1	1	0	1	0	2	0.6	ใช้ได้
	28	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	29	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
	30	1	1	0	0	1	3	0.6	ใช้ได้
	31	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	32	1	1	0	0	1	3	0.6	ใช้ได้

Prince of Songkhro
Pattani Campus

ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

การบริหาร	ข้อที่	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม		แปรรผล
		คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	$\sum x$	lc	
ด้านภาวะผู้นำ									
	1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	2	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
	3	1	1	0	0	1	3	0.6	ใช้ได้
	4	1	1	0	0	1	3	0.6	ใช้ได้
	5	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
	6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	7	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน									
	8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	9	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
	10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	11	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
	12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร									
	15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	19	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
	20	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
	21	1	1	1	1	-1	4	0.8	ใช้ได้
	22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์									
	23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

	24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	26	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	27	1	1	0	1	0	3	0.6	ใช้ได้
	28	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	29	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	30	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
ด้านการจัดการกระบวนการ									
	31	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	32	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
	33	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	34	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	35	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	36	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

Prince of Songkhro University
Pattani Campus

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามงานวิจัย เรื่อง ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีดังนี้

คุณภาพการศึกษา	ค่าความเชื่อมั่น
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน	.792
ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	.652
ทักษะการจัดการและการทำงาน	.815
ค่าความเชื่อมั่นด้านคุณภาพการศึกษา	.817
ปัจจัยด้านการบริหาร	ค่าความเชื่อมั่น
ภาวะผู้นำ	.886
การมุ่งเน้นผู้เรียน	.950
การมุ่งเน้นบุคลากร	.950
การวางแผนกลยุทธ์	.911
การจัดการกระบวนการ	.945
ค่าความเชื่อมั่นปัจจัยด้านการบริหาร	.957
ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ	.908

ภาคผนวก ง

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเครื่องมือ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดร.อับดุลเลาะ อาบูบากา
ผู้จัดการโรงเรียนสมบูรณศาสตร์
2. นางสาวอัสมะ บายา
หัวหน้าวิชาการโรงเรียนสมบูรณศาสตร์
3. นางสาวนัสรียะ มะสาและ
ครูโรงเรียนเตรียมศึกษาวิทยา
4. นายอดิพันธ์ สามะ
ผู้อำนวยการโรงเรียนรุ่งอรุณพัฒนา
5. นางสาวฮาดีละห์ สต่อพา
หัวหน้าวิชาการโรงเรียนรุ่งอรุณพัฒนา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก จ

การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น

และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

1. การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น ก่อนการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)
 - 1.1 ตรวจสอบการแจกแจงของกลุ่มประชากร (Normality) ด้วยวิธีการทดสอบ One Sample Kolomogorov-Smirnor Test

One-Sample Kolmogorov-Smirnov Test

	ภาวะผู้นำ	การมุ่งเน้น ผู้เรียน	การมุ่งเน้น บุคลากร	การวางแผน กลยุทธ์	การจัดการ กระบวนการ	คุณภาพ การศึกษา
N	113	113	113	113	113	113
Normal Parameters ^a						
Mean	4.2022	3.9123	3.8453	3.8749	3.9625	3.8963
Std. Deviation	.27530	.39104	.40119	.32368	.39947	.23982
Most Extreme Differences						
Absolute	.117	.105	.127	.059	.094	.108
Positive	.052	.071	.067	.050	.048	.048
Negative	-.117	-.105	-.127	-.059	-.094	-.108
Kolmogorov-Smirnov Z	1.242	1.114	1.348	.630	1.003	1.147
Asymp. Sig. (2-tailed)	.092	.167	.053	.822	.266	.144
Exact Sig. (2-tailed)	.084	.156	.048	.800	.250	.134
Point Probability	.000	.000	.000	.000	.000	.000

a. Test distribution is Normal.

พบว่าค่า Z มีค่ามากกว่านัยสำคัญที่ .05 แสดงว่าข้อมูลมีการแจกแจงปกติเป็นไปตามข้อตกลง

1.2 ตรวจสอบความเป็น Linearity ดูความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรงของตัวแปร ตรวจสอบโดยดูจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ r_{xy} พบว่าตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

Correlations

	X1	X2	X3	X4	X5	Y
X1 Pearson Correlation	1	.711**	.554**	.511**	.468**	.025
Sig. (2-tailed)		.000	.000	.000	.000	.789
N	113	113	113	113	113	113
X2 Pearson Correlation	.711**	1	.559**	.429**	.414**	.229*
Sig. (2-tailed)	.000		.000	.000	.000	.015
N	113	113	113	113	113	113
X3 Pearson Correlation	.554**	.559**	1	.413**	.456**	.007
Sig. (2-tailed)	.000	.000		.000	.000	.941
N	113	113	113	113	113	113
X4 Pearson Correlation	.511**	.429**	.413**	1	.584**	-.032
Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000		.000	.738
N	113	113	113	113	113	113
X5 Pearson Correlation	.468**	.414**	.456**	.584**	1	.030
Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000		.756
N	113	113	113	113	113	113
X Pearson Correlation	.025	.229*	.007	-.032	.030	1
Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000	.000	
N	113	113	113	113	113	113

1.3 ตรวจสอบตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity)

Coefficients^a

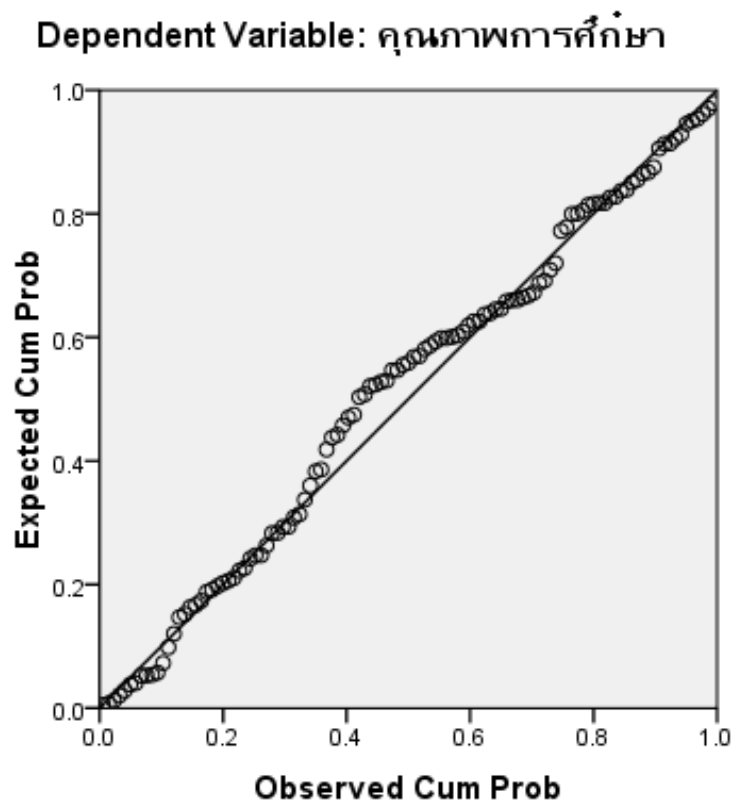
Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1 (Constant)	3.347	.223		15.023	.000		
การมุ่งเน้นผู้เรียน	.140	.057	.229	2.478	.015	1.000	1.000
2 (Constant)	3.890	.335		11.626	.000		
การมุ่งเน้นผู้เรียน	.262	.079	.427	3.298	.001	.494	2.023
ภาวะผู้นำ	-.242	.113	-.278	-2.148	.034	.494	2.023

a. Dependent Variable: คุณภาพการศึกษา

พิจารณาจากค่า Variance Inflation Factor (VIF) ซึ่งต้องมีค่าไม่เกิน 10 พบว่า ค่า VIF สูงสุดที่ได้มีค่าเท่ากับ 2.023 และพิจารณาค่า Tolerance ซึ่งต้องมีค่าอยู่ระหว่าง $0 < 1$ พบว่า ค่า Tolerance มีค่าน้อยที่สุดคือ .494 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันเอง

1.4 ตรวจสอบความแปรปรวนของความคาดเคลื่อนทุกค่า การสังเกตที่เกิดจากการพยากรณ์
(Homoscedasticity)

1.4.1 กราฟ Normal Prob. Plot มีการแจกแจงแบบปกติ มีการเรียงตัวใกล้เคียงเส้นตรงเป็นไปตามจ้อยตกลงเบื้องต้น

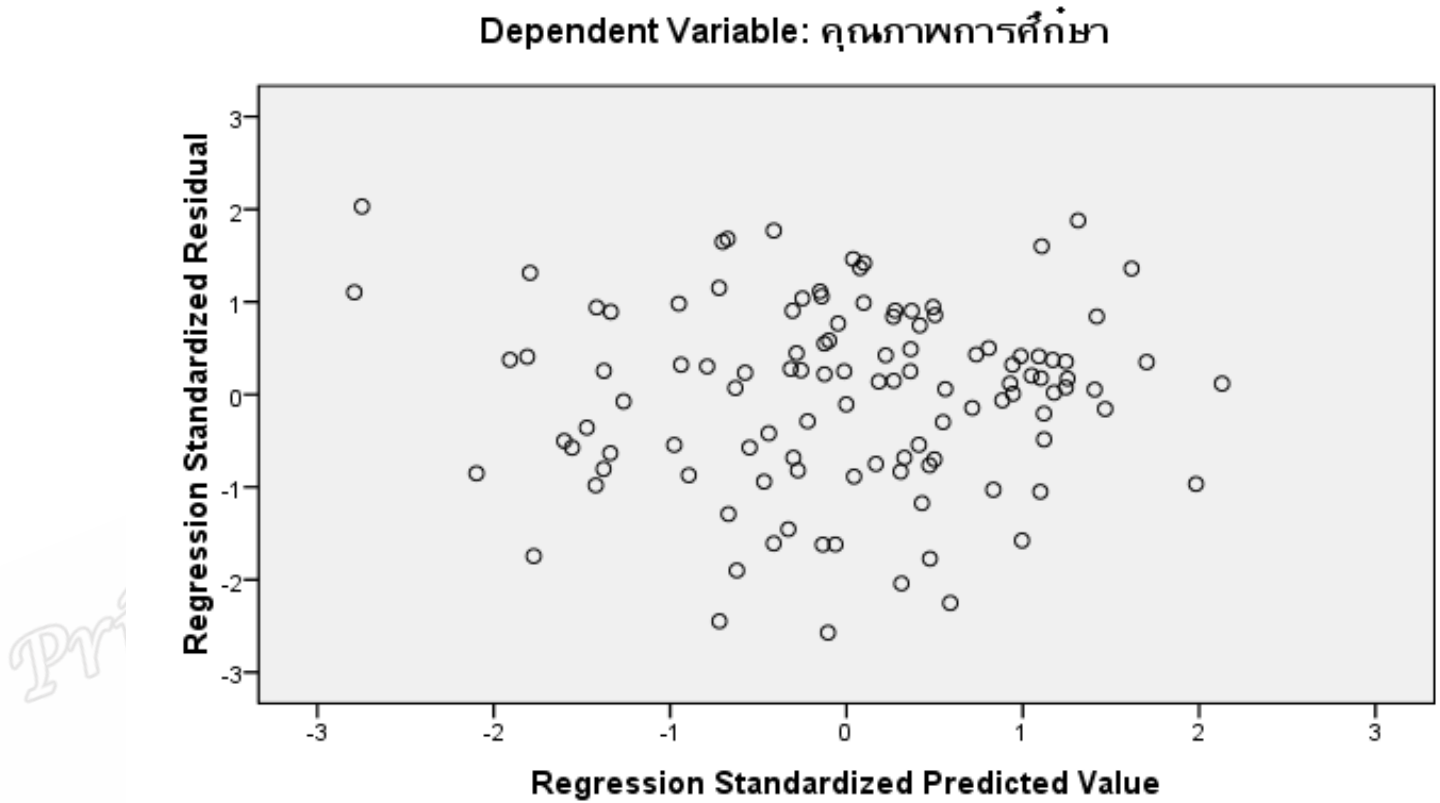
1.4.2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0 โดยพิจารณาค่า Residual มีค่าเฉลี่ยความคาดเคลื่อน (Residual) เท่ากับ .000 ซึ่งใกล้เคียงกับหรือเท่ากับศูนย์ เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

Residuals Statistics^a

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	3.6949	4.0501	3.8963	.07218	113
Std. Predicted Value	-2.790	2.130	.000	1.000	113
Standard Error of Predicted Value	.022	.083	.036	.011	113
Adjusted Predicted Value	3.6592	4.0506	3.8954	.07334	113
Residual	-.59343	.46833	.00000	.22870	113
Std. Residual	-2.571	2.029	.000	.991	113
Stud. Residual	-2.591	2.112	.002	1.006	113
Deleted Residual	-.60256	.50715	.00095	.23571	113
Stud. Deleted Residual	-2.662	2.146	.000	1.014	113
Mahal. Distance	.037	13.561	1.982	2.137	113
Cook's Distance	.000	.123	.010	.019	113
Centered Leverage Value	.000	.121	.018	.019	113

a. Dependent Variable: คุณภาพการศึกษา

- 1.4.2 มีความแปรปรวนคงที่ โดยพิจารณาจากกราฟ Scatterplot มีลักษณะเป็นแนวสี่เหลี่ยมผืนผ้า
เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

- 1.4.3 ความคาดเคลื่อนเป็นอิสระกัน (ไม่เกิด Autocorrelation) พิจารณาค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.889 ซึ่งต้องมีค่าไม่เกิน 2 สรุปได้ว่าความคาดเคลื่อนเป็นอิสระกัน เป็นไปตาม ข้อตกลงเบื้องต้น

Model Summary^c

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.229 ^a	.052	.044	.23450	
2	.301 ^b	.091	.074	.23077	1.889

a. Predictors: (Constant), การมุ่งเน้นผู้เรียน

b. Predictors: (Constant), การมุ่งเน้นผู้เรียน , ภาวะผู้นำ

c. Dependent Variable: คุณภาพการศึกษา

Prince Pattani Camp

2. ผลการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

2.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson product moment correlation

Correlations

		Y1	Y2	Y3	Y4	Y
Y1	Pearson Correlation	1	.241 [*]	.262 ^{**}	.053	.654 ^{**}
	Sig. (2-tailed)		.010	.005	.577	.000
	N	113	113	113	113	113
Y2	Pearson Correlation	.241 [*]	1	.623 ^{**}	.483 ^{**}	.724 ^{**}
	Sig. (2-tailed)	.010		.000	.000	.000
	N	113	113	113	113	113
Y3	Pearson Correlation	.262 ^{**}	.623 ^{**}	1	.755 ^{**}	.849 ^{**}
	Sig. (2-tailed)	.005	.000		.000	.000
	N	113	113	113	113	113
Y4	Pearson Correlation	.053	.483 ^{**}	.755 ^{**}	1	.705 ^{**}
	Sig. (2-tailed)	.577	.000	.000		.000
	N	113	113	113	113	113
Y	Pearson Correlation	.654 ^{**}	.724 ^{**}	.849 ^{**}	.705 ^{**}	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000	
	N	113	113	113	113	113

Correlations

		Y1	Y2	Y3	Y4	Y
Y1	Pearson Correlation	1	.241 [*]	.262 ^{**}	.053	.654 ^{**}
	Sig. (2-tailed)		.010	.005	.577	.000
	N	113	113	113	113	113
Y2	Pearson Correlation	.241 [*]	1	.623 ^{**}	.483 ^{**}	.724 ^{**}
	Sig. (2-tailed)	.010		.000	.000	.000
	N	113	113	113	113	113
Y3	Pearson Correlation	.262 ^{**}	.623 ^{**}	1	.755 ^{**}	.849 ^{**}
	Sig. (2-tailed)	.005	.000		.000	.000
	N	113	113	113	113	113
Y4	Pearson Correlation	.053	.483 ^{**}	.755 ^{**}	1	.705 ^{**}
	Sig. (2-tailed)	.577	.000	.000		.000
	N	113	113	113	113	113
Y	Pearson Correlation	.654 ^{**}	.724 ^{**}	.849 ^{**}	.705 ^{**}	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000	
	N	113	113	113	113	113

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

2.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

Model Summary^c

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.229 ^a	.052	.044	.23450	
2	.301 ^b	.091	.074	.23077	1.889

a. Predictors: (Constant), การมุ่งเน้นผู้เรียน

b. Predictors: (Constant), การมุ่งเน้นผู้เรียน , ภาวะผู้นำ

c. Dependent Variable: คุณภาพการศึกษา

ANOVA^c

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	.338	1	.338	6.143	.015 ^a
	Residual	6.104	111	.055		
	Total	6.442	112			
2	Regression	.584	2	.292	5.479	.005 ^b
	Residual	5.858	110	.053		
	Total	6.442	112			

a. Predictors: (Constant), การมุ่งเน้นผู้เรียน

b. Predictors: (Constant), การมุ่งเน้นผู้เรียน , ภาวะผู้นำ

c. Dependent Variable: คุณภาพการศึกษา

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1 (Constant)	3.347	.223		15.023	.000		
การมุ่งเน้นผู้เรียน	.140	.057	.229	2.478	.015	1.000	1.000
2 (Constant)	3.890	.335		11.626	.000		
การมุ่งเน้นผู้เรียน	.262	.079	.427	3.298	.001	.494	2.023
ภาวะผู้นำ	-.242	.113	-.278	-2.148	.034	.494	2.023

a. Dependent Variable: คุณภาพการศึกษา

Prince of Songkhro
Pattani Campus

Excluded Variables^c

Model	Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics		
					Tolerance	VIF	Minimum Tolerance
1 ภาวะผู้นำ	-.278 ^a	-2.148	.034	-.201	.494	2.023	.494
การมุ่งเน้นบุคลากร	-.176 ^a	-1.590	.115	-.150	.688	1.454	.688
การวางแผนกลยุทธ์	-.159 ^a	-1.569	.120	-.148	.816	1.226	.816
การจัดการ กระบวนการ	-.078 ^a	-.772	.442	-.073	.829	1.206	.829
2 การมุ่งเน้นบุคลากร	-.121 ^b	-1.067	.289	-.102	.638	1.568	.455
การวางแผนกลยุทธ์	-.100 ^b	-.936	.351	-.089	.730	1.370	.442
การจัดการ กระบวนการ	-.022 ^b	-.208	.836	-.020	.767	1.303	.458

a. Predictors in the Model: (Constant), การ
มุ่งเน้นผู้เรียน

b. Predictors in the Model: (Constant), การมุ่งเน้นผู้เรียน ,
ภาวะผู้นำ

c. Dependent Variable: คุณภาพการศึกษา

ภาคผนวก ฉ

ตารางการสังเคราะห์ตัวแปร

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

ตารางการสังเคราะห์ด้านคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ประเด็นผลลัพธ์	เกณฑ์การประเมินมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกฯ (สมศ.)	รางวัลพระราชทาน	รางวัลพระราชทานโรงเรียนเอกชน	European Quality Award (SQA)	Malcolm Baldrige National Quality Award	Australian Business Excellence Award (ABEA)	Japan Quality Award (JQA)	Singapore Quality Award (SQA)	Thailand Quality Award (TQA)	รวม
ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	7
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	✓	✓	✓		✓	✓			✓	6
ทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	✓	✓	✓	✓	✓			✓		6
การมีทักษะในการจัดการและการทำงาน	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓		7
สุขภาพอนามัย	✓	✓	✓			✓				4
การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม	✓	✓	✓				✓			4

จากตาราง พบว่ากรอบแนวคิดเกณฑ์รางวัลคุณภาพของประเทศไทยและแนวคิดเกณฑ์รางวัลคุณภาพต่างประเทศ มีความสอดคล้องกันโดยสามารถจัดแบ่งออกเป็นกลุ่มหลักๆ ได้ 4 กลุ่ม ประกอบด้วย คือ 1) ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน 2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) ทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 4) การมีทักษะในการจัดการและการทำงาน 6) การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

ตารางการสังเคราะห์ด้านปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ประเด็น	เกณฑ์การประเมินมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกฯ (สมศ.)	รางวัลพระราชทาน	รางวัลพระราชทานโรงเรียนเอกชน	European Quality Award (SQA)	Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA)	Australian Business Excellence Award (ABEA)	Singapore Quality Award (SQA)	Japan Quality Award (JQA)	Thailand Quality Award (TQA)	รวม
การนำองค์การหรือภาวะผู้นำ	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
การวางแผนกลยุทธ์		✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	7
การมุ่งเน้นลูกค้าและตลาด	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓	7
การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้	✓				✓				✓	3
การมุ่งเน้นบุคลากร	✓	✓		✓	✓				✓	5
การจัดการกระบวนการ	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓	7
การมีส่วนร่วมของบุคลากร			✓			✓				2
การมุ่งเน้นกระบวนการ						✓				1
การมุ่งเน้นการจัดการอย่างเป็นระบบ						✓				1
นวัตกรรมและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง						✓				1
การบริหารโดยมุ่งเน้นข้อเท็จจริง						✓				1
การใช้สารสนเทศและการวิเคราะห์							✓	✓		2
การพัฒนาและการจัดการทรัพยากรบุคคล							✓	✓		2
การจัดการกระบวนการคุณภาพ							✓			1

ประเด็น	เกณฑ์การประเมินมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกฯ (สมศ.)	รางวัลพระราชทาน	รางวัลพระราชทานโรงเรียนเอกชน	European Quality Award (SQA)	Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA)	Australian Business Excellence Award (ABEA)	Singapore Quality Award (SQA)	Japan Quality Award (JQA)	Thailand Quality Award (TQA)	รวม
ความพึงพอใจของลูกค้า								✓		1
การส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา	✓	✓	✓							3
อัตลักษณ์สถานศึกษา	✓		✓							2
ความประพฤติ คุณธรรม จริยธรรม		✓								1

จากตาราง พบว่ากรอบแนวคิดเกณฑ์รางวัลคุณภาพของประเทศไทยและแนวคิดเกณฑ์รางวัลคุณภาพต่างประเทศ มีความสอดคล้องกันโดยสามารถจัดแบ่งออกเป็นกลุ่มหลักๆ ได้ 5 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) การนำองค์การหรือภาวะผู้นำ 2) การมุ่งเน้นผู้เรียน 3) การมุ่งเน้นบุคลากร 4) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 5) การจัดการกระบวนการ

ภาคผนวก ข

แบบสรุปการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

แบบสรุปการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้

จากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการยืนยันเพิ่มเติมตัวแปรสามารถสรุปดังต่อไปนี้

ด้านคุณภาพการศึกษา

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการยืนยันเพิ่มเติมตัวแปรสามารถสรุป ดังนี้

1.1 ผลจากการสังเคราะห์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ผลการเรียนในภาพรวมที่เกิดกับผู้เรียนในรายวิชาสามัญ ตามหลักสูตร จำนวน 8 กลุ่มสาระ ประกอบด้วย วิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ สุขศึกษา ศิลปศึกษา การงานอาชีพและเทคโนโลยี และสังคมศึกษา

1.2 ผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ สามารถสรุปจากข้อคำถาม ดังต่อไปนี้
ข้อคำถาม

1. ท่านคิดว่าคุณภาพการศึกษา **มี/ควรมี** ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรทั่วไปหรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยกับคำว่าคุณภาพการศึกษาควรมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรกำหนด

“...ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรกำหนด รายวิชาสามัญและวิทยาศาสตร์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสามารถวัดได้จากเกรดเฉลี่ย และควรมีเพิ่มเติมตัวบ่งชี้ของรายวิชา 8 กลุ่มสาระ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 1)

2. ท่านคิดว่าคุณภาพการศึกษา **จำเป็น/ไม่จำเป็น** ต้องผ่านเกณฑ์ทุกรายวิชาและ ท่านมีวิธีแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์หรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยกับคำว่าคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องผ่านเกณฑ์ทุกรายวิชาตามที่หลักสูตรหรือโรงเรียนบังคับ สำหรับนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ต้องมีการซ่อมเสริมในรายวิชาที่ไม่ผ่านเกณฑ์

"...โรงเรียนเอกชนมีระบบการจัดการเรียนการสอนรายวิชาสามัญและศาสนา ซึ่งช่วงเช้าจะเรียนในรายวิชาศาสนา ส่วนช่วงบ่ายเรียนในรายวิชาสามัญ วันหนึ่งจะเรียน 10 วิชาด้วยกัน..." (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 2)

3. ท่านคิดว่าคุณภาพการศึกษาด้านรายวิชาศาสนา **มี/ควรมี** ผลต่อการจบของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือไม่เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยคุณภาพการศึกษาด้านรายวิชาศาสนามีผลต่อการจบของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6

"...ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นใบเบิกทาง สำหรับนักเรียน ทุกคนมีสิทธิเลือกและเดินตามความถนัดของตัวเองด้านศาสนาหรือด้านสามัญ..." (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 5)

ผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แต่ควรเพิ่มเติมในส่วนของหลักสูตรอิสลามศึกษาประกอบด้วย 8 กลุ่มวิชา ได้แก่ อัล-กุรอาน (ท่องทำตามที่โรงเรียนกำหนดในแต่ละช่วงชั้น), อัล-หะดีษ (คำพูด การกระทำ การยอมรับ และคุณลักษณะ ตลอดจนชีวประวัติของท่านนบีมุฮัมมัด (ศ)), อัล-อากีดะฮ์ (หลักศรัทธา), อัล-ฟิควฮ์. (ศาสนบัญญัติ), ฮัตตารีต (ศาสนประวัติ), อัล-อัคลาคว์ (จริยธรรม), ภาษาอาหรับ, และภาษามลายู/ภาษาอาหรับเสริม นักเรียนส่วนใหญ่จะสำเร็จการศึกษาในระดับชั้น 10 แต่ก็มีบางส่วนสำเร็จการศึกษาต่ำกว่าชั้น 10

ดังนั้น จึงสามารถสรุปจากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการยืนยันเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ในภาพรวมที่เกิดกับผู้เรียนในรายวิชาสามัญและวิทยาศาสตร์ ตามหลักสูตรกำหนด ประกอบด้วย 8 กลุ่มสาระ ได้แก่ คณิตศาสตร์, วิทยาศาสตร์, ภาษาไทย, ภาษาต่างประเทศ, สุขศึกษา, ศิลปะศึกษา, การงานอาชีพและเทคโนโลยี, และสังคมศึกษา ส่วนหลักสูตรอิสลามศึกษา ประกอบด้วย 8 กลุ่มสาระ ได้แก่ อัล-หะดีษ, อัล-อากีดะฮ (หลักศรัทธา), อัล-ฟิถฮ (ศาสนบัญญัติ), อัตตารีด (ศาสน-ประวัติ), อัล-อัคลาก (จริยธรรม), ภาษาอาหรับ, และภาษามลายู/ภาษาอาหรับเสริม

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการยืนยันเพิ่มเติมตัวแปรสามารถสรุป ดังนี้

2.1 ผลจากการสังเคราะห์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คุณลักษณะที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ประกอบด้วย ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์, ความซื่อสัตย์สุจริต, ความมีวินัย, ความใฝ่เรียนรู้, การอยู่อย่างพอเพียง, ความมุ่งมั่นในการทำงาน, รักความเป็นไทย และ มีจิตสาธารณะ

2.2 ผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ สามารถสรุปจากข้อความ ดังต่อไปนี้

ข้อความ

1. ท่านคิดว่าคุณภาพการศึกษานักเรียน **มี/ควรมี** คุณลักษณะที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนตาม 8 คุณลักษณะอันพึงประสงค์หรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยคุณภาพการศึกษานักเรียนมีคุณลักษณะที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนตาม 8 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและควรมีการเพิ่มเติมในส่วนของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรอิสลามศึกษา 5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

“...คุณลักษณะอันพึงประสงค์โรงเรียนมีการประเมินตามหลักสูตรกระทรวงกำหนด สามัญและศาสนา และจะมีเพิ่มเติมในส่วนโรงเรียนที่ กำหนดเอง เช่น การเช็คละหมาด ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 1)

“...โรงเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ใน ส่วนของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามกระทรวงกำหนดทั้งหลักสูตรสามัญแล ศาสนา และจะเน้นหลักปฏิบัติและ หลักศรัทธา เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและสามารถ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน...”
(ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 3)

“...โรงเรียนจะเน้นคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อนักเรียนสามารถปฏิบัติเป็น พลเมืองที่ดีตามที่กระทรวงหรือหลักสูตรกำหนด ส่วนทางด้านหลักปฏิบัติ 5 ประการและหลักศรัทธา 6 ประการ โรงเรียนเน้นให้นักเรียนเข้าใจและสามารถ ปฏิบัติใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง เพราะเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องปฏิบัติของคนที่ นับถือศาสนาอิสลาม...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 6)

2. ท่านคิดว่าคุณภาพการศึกษานักเรียน **มี/ควรมี** ทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และคิดสร้างสรรค์หรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่คิดว่าคุณภาพการศึกษานักเรียนควรมี ทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ มีส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ ของผู้เรียน

ผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ผู้ ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้อง จากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แต่ควรเพิ่มเติมในส่วนของคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรอิสลามศึกษา ประกอบด้วย รักการอ่าน-การอ่าน, รักการละหมาด, รักความสะอาด, มีมารยาทแบบอิสลาม, และมีความรับผิดชอบ

ดังนั้น จึงสามารถสรุปจากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการยืนยัน เพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน หมายถึง คุณลักษณะที่เกิดขึ้นกับนักเรียนตามที่หลักสูตรกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สามัญและอิสลามศึกษา ประกอบด้วย 8 คุณลักษณะ ได้แก่ ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์, ความซื่อสัตย์สุจริต, ความมีวินัย, ความใฝ่เรียนรู้, การอยู่อย่างพอเพียง, ความมุ่งมั่นในการ ทำงาน, รักความเป็นไทย และ มีจิตสาธารณะ ส่วนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอิสลาม ศึกษา ประกอบด้วย 5 คุณลักษณะ ได้แก่ รักการอ่าน-การอ่าน, รักการละหมาด, รักความ

สะอาด, มีมารยาทแบบอิสลาม, และมีความรับผิดชอบ ที่สำคัญด้านหลักปฏิบัติ 5 ประการ และหลักศรัทธา 6 ประการ เมื่อสำเร็จการศึกษานักเรียนสามารถนำไปใช้ปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง

3. ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการยืนยันเพิ่มเติมตัวแปรสามารถสรุป ดังนี้

3.1 ผลจากการสังเคราะห์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยมีย ทักษะการแสวงหาเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความสามารถในการสื่อสาร มีความสามารถในการคิด มีความสามารถในการแก้ปัญหา และมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต มีปัญญารู้คิด ทันท่อ เหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

3.2 ผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ สามารถสรุปจากข้อคำถาม ดังต่อไปนี้

ข้อคำถาม

1. ท่านคิดว่าคุณภาพการศึกษา **มี/ควรมี** ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองหรือไม่ เพียงใด
ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่คิดว่าคุณภาพการศึกษานักเรียนควรมีทักษะ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และอาจมีเพิ่มเติมในส่วนของการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เรียนรู้ การเป็นอยู่ในสังคม มีความเป็นผู้ภาวะนำ และรู้จักการใช้ชีวิตในแต่ละวัน

“...โรงเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนให้มีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองส่งเสริมทั้งในโรงเรียน และนอกสถานที่เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ซึ่งการแสวงหาความรู้เป็น การบ่งบอกถึงความขยัน หมั่นเพียร ใฝ่รู้ และเป็นการพัฒนาที่ก่อให้เกิดการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเองที่นอกเหนือจากห้องเรียน โดยเรียนรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ส่งผลให้เด็กมีความกระตือรือร้นในการค้นหาคำตอบมีสติรู้ทัน มีปัญญารู้คิด ทันท่อ เหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่3)

“...ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง คิดเอง และสามารถวางแผน ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยทางโรงเรียนมีการอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนและขึ้นอยู่กับความถนัดนักเรียน เช่น ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 2)

2. ท่านคิดว่าคุณภาพการศึกษา **มี/ควรมี** ทักษะใช้เทคโนโลยี และมีทักษะในกาแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ อย่างหลากหลายหรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยคุณภาพการศึกษานักเรียนควรมีทักษะใช้เทคโนโลยี และมีทักษะในกาแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ อย่างหลากหลาย

3. ท่านคิดว่าคุณภาพการศึกษา **มี/ควรมี** ทักษะชีวิต การตัดสินใจ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสร้างสัมพันธภาพ การตระหนักรู้ในตน และการจัดการกับความเครียดหรืออารมณ์ต่างๆ หรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยคุณภาพการศึกษานักเรียนควรมีทักษะชีวิต การตัดสินใจ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสร้างสัมพันธภาพ การตระหนักรู้ในตน และการจัดการกับความเครียดหรืออารมณ์ต่างๆ เพื่อนักเรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้

4. ท่านคิดว่าคุณภาพการศึกษา **มี/ควรมี** ทักษะความสามารถในการสื่อสาร และทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาหรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยคุณภาพการศึกษานักเรียนควรมีทักษะความสามารถในการสื่อสาร และทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเพื่อสามารถนำไปใช้ได้

ผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แต่ก็มีส่วนที่ต้องเพิ่มเติม ได้แก่ การลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เรียนรู้การเป็นอยู่ในสังคม มีความเป็นผู้ภาวะนำ และรู้จักการใช้ชีวิตในแต่ละวัน

ดังนั้น จึงสามารถสรุปจากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการยืนยันเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ว่า ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง หมายถึง การแสวงหาความรู้โดยวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนมีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ มีความสนใจด้านใดด้านหนึ่งหรือมากกว่าที่จะพัฒนาตนเอง ก่อให้เกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองที่นอกเหนือจากห้องเรียน โดยเรียนรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่างๆและมีความกระตือรือร้นในการค้นหาคำตอบมีสติรู้ทัน มีปัญญาารู้คิด ทันท่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

4. ทักษะการจัดการและการทำงาน จากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการยืนยันเพิ่มเติมตัวแปรสามารถสรุป ดังนี้

4.1 ผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร ได้แก่ ทักษะการจัดการระบบการทำงานของผู้เรียนเกิดจากการเรียนรู้การคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมเหตุผล และสามารถแบ่งเวลาในการทำงาน การจัดการเรียนด้วยตัวเอง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ นำทรัพยากร ข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 ผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ สามารถสรุปจากข้อคำถาม ดังต่อไปนี้
ข้อคำถาม

1. ท่านคิดว่า **มี/ควรมี** ทักษะการจัดการและการทำงานหรือไม่

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยนักเรียนควรมีทักษะการจัดการและการทำงาน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ

“...โรงเรียนมีการส่งเสริม สอนนักเรียนคิดเองในการจัดการและการทำงาน โดยเฉพาะ
สถานักเรียนต้องมีการวางแผนระบบการทำงานตลอดระยะเวลาปฏิบัติ...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 1)

“...เราไม่จำเป็นต้องวางแผนให้เด็กอยู่ในกรอบ แต่เราควรอยู่ห่างๆและดูพฤติกรรมด้าน
ของเด็กนักเรียน และชี้แนะแนวทางที่ดีให้เด็กรู้จักคิดเอง มีสติแก้ปัญหาอย่างเป็น
ระบบ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 4)

2. ท่านคิดว่า **มี/ควรมี** ทักษะการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีส่วนรับผิดชอบในการ
เรียนและด้านกิจกรรมต่างๆ คิดอย่างเป็นระบบหรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยนักเรียนควรมีทักษะการจัดการเรียนรู้
ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีส่วนรับผิดชอบในการเรียนและด้านกิจกรรมต่างๆ คิดอย่างเป็นระบบ

3. ท่านคิดว่า **มี/ควรมี** ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักหน้าที่ของตนเอง มีทักษะการ
พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีคุณธรรมในการทำงานร่วมกับผู้อื่นหรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยนักเรียนควรทักษะการทำงานร่วมกับ
ผู้อื่น รู้จักหน้าที่ของตนเอง มีทักษะการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีคุณธรรมในการทำงาน
ร่วมกับผู้อื่น

ผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้อง
จากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แต่ก็มีส่วนที่ต้องเพิ่มเติม ด้านความสามารถใน
การใช้เทคโนโลยีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างเป็นระบบ แก้ปัญหาอย่างมีสติ สมเหตุ สมผล แบ่ง
เวลาในการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และสามารถจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ดังนั้น จึงสามารถสรุปจากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการยืนยัน
เพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ว่า ทักษะการจัดการและการทำงาน หมายถึง ทักษะ
การทำงานที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีมีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่าง
เป็นระบบ แก้ปัญหาอย่างมีสติ สมเหตุสมผล สามารถแบ่งเวลาในการทำงาน และสามารถทำงาน
ร่วมกับผู้อื่นได้ นำทรัพยากร ข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานอย่างมี
ประสิทธิภาพ

ปัจจัยด้านการบริหาร

1. **ภาวะผู้นำ** จากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการยืนยันเพิ่มเติมตัวแปรสามารถสรุป ดังนี้

1.1 ผลจากการสังเคราะห์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วิธีการของผู้บริหารที่แสดงถึงความเป็นผู้นำในการบริหารสถานศึกษา มีการชี้แจงนโยบายแนวคิดการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีคุณภาพและมีการติดตามผลการดำเนินการโดยนำเอาวิธีการมาปรับปรุงคุณภาพมาใช้ในกระบวนการทำงาน โดยพิจารณาจากการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดความต้องการ ความคาดหวัง พันธกิจ ค่านิยม และทิศทางในการดำเนินงานของสถานศึกษา

1.2 ผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ สามารถสรุปจากข้อคำถาม ดังต่อไปนี้
ข้อคำถาม

1. ท่านคิดว่าการบริหาร **มี/ควรมี** ภาวะผู้นำของผู้บริหารมากน้อยหรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำของมากที่สุด และที่สำคัญคำพูดแต่ละคำที่เปล่งออกมาเป็นการสร้างความเชื่อมั่นของผู้บริหาร

“...ภาวะผู้นำ เป็นการแสดงถึงการกระทำ โดยเฉพาะการพูดเป็นสิ่งสำคัญ พูดแล้วต้องทำเด็ดขาดในบางเรื่องแต่ไม่ใช่เสมอไป...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 5)

“...ภาวะผู้นำ เป็นการแสดงถึงความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดชี้แจง นโยบาย บอกรวิสัยทัศน์ กำหนดพันธกิจ เป็นต้น มีการติดตามดำเนินการปฏิบัติเพื่อสามารถปรับปรุงแล้วนำมาใช้...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 3)

“...หลายคนคิดว่าผู้หญิงอ่อนแอไม่สามารถเป็นผู้นำได้ แต่เชื่อไหมเมื่อไรที่เราสามารถผ่าน ความอ่อนแอ คำตู่ถูก ผู้หญิงบริหารได้ดีกว่าผู้ชายด้วยซ้ำ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 2)

2. ท่านคิดว่าการบริหาร **มี/ควรมี** ความเป็นภาวะผู้นำในการกำหนดนโยบาย แผนปฏิบัติงาน แผนกลยุทธ์ให้ครูหรือบุคลากรภายในสถานศึกษาทราบหรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยผู้บริหารควรมีความเป็นภาวะผู้นำในการกำหนดนโยบาย แผนปฏิบัติงาน แผนกลยุทธ์ให้ครูหรือบุคลากรภายในสถานศึกษาทราบ

3. ท่านคิดว่าการบริหาร **มี/ควรมี** ความเป็นภาวะผู้นำในกำหนดวิสัยทัศน์ ความต้องการ ความคาดหวัง พันธกิจ ค่านิยม และทิศทางในการดำเนินงานของสถานศึกษาหรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยผู้บริหารควรมีความเป็นภาวะผู้นำในกำหนดวิสัยทัศน์ ความต้องการ ความคาดหวัง พันธกิจ ค่านิยม และทิศทางในการดำเนินงานของสถานศึกษา

4. ท่านคิดว่าการบริหาร **มี/ควรมี** ความเป็นภาวะผู้นำในการติดตามแผนการดำเนินงานและปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอหรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยผู้บริหารควรมีความเป็นภาวะผู้นำในการติดตามแผนการดำเนินงานและปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ

ส่วนผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น จึงสามารถสรุปจากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการยืนยันเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง วิธีการในการบริหาร สถานศึกษาของผู้บริหารในการกำหนดนโยบาย แผนปฏิบัติงาน แผนกลยุทธ์ กำหนดวิสัยทัศน์ ความต้องการ ความคาดหวัง พันธกิจ ค่านิยม และทิศทางในการดำเนินงานของสถานศึกษา มีการติดตามแผนการดำเนินงานและปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ

2. การมุ่งเน้นผู้เรียน จากการศึกษาวิเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการยืนยันเพิ่มเติมตัวแปรสามารถสรุป ดังนี้

2.1 ผลจากการสังเคราะห์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การจัดกระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ สามารถพิจารณาจาก กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีความกระตือรือร้น รู้จักศึกษาหาความรู้แสวงหาคำตอบใน การพัฒนาด้านสติปัญญา คิดแก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรู้ และใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา

2.2 ผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ สามารถสรุปจากข้อคำถาม ดังต่อไปนี้
ข้อคำถาม

1. ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษา มี/ควรมี การมุ่งเน้นผู้เรียนของผู้บริหารมากน้อย หรือไม่เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ควรมี การมุ่งเน้นผู้เรียนของผู้บริหารมากน้อย โรงเรียนมีการส่งเสริมมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณภาพ และเลือกเรียนตามความถนัดของตนเอง โดยโรงเรียนมีการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนที่หลากหลายตามความถนัดของนักเรียน

“...โรงเรียนเปรียบเสมือนบ้านเป็นสถานที่ที่ต้องดูแลนักเรียนให้อยู่ในหนทางที่ดี” การส่งเสริม ในนักเรียน พยายามให้เด็กมีกิจกรรมที่หลากหลาย มีการปฏิบัติและสอน ทฤษฎี ให้กับเด็กนักเรียน เพื่อกระตุ้นให้เด็กนักเรียนรักการเรียน รักการอ่าน..”

(ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 4)

“...เด็กเปรียบเสมือนแก้วน้ำที่ว่างเปล่า เราในฐานะผู้บริหารหรือครูควรเติมเต็ม ความรู้อยู่ตลอดเวลา โรงเรียนมีการติดตามประเมินเด็กนักเรียนอยู่ตลอดเวลา...”

(ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 3)

2. ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษา มี/ควรมี การมุ่งเน้นผู้เรียนให้มีกิจกรรมการเรียนที่ หลากหลายและสามารถลงมือปฏิบัติได้หรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยการบริหารสถานศึกษา ควรมี การมุ่งเน้นผู้เรียนให้มีกิจกรรมการเรียนที่หลากหลายและสามารถลงมือปฏิบัติ

3. ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษา **มี/ควรมี** การมุ่งเน้นผู้เรียนรักสถานศึกษาของตนเอง มีความกระตือรือร้นแสวงหาความรู้ตลอดเวลาหรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบริหารสถานศึกษา ควรมี การมุ่งเน้นผู้เรียนรักสถานศึกษาของตนเอง มีความกระตือรือร้นแสวงหาความรู้ตลอดเวลา

4. ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษา **มี/ควรมี** การมุ่งเน้นผู้เรียนในการพัฒนาตนเองด้าน สติปัญญา คิดแก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรู้ และใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลาหรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบริหารสถานศึกษา ควรมี การมุ่งเน้นผู้เรียนในการพัฒนาตนเองด้านสติปัญญา คิดแก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรู้ และใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา

ผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้อง จากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น จึงสามารถสรุปจากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการยืนยัน เพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ว่า การมุ่งเน้นผู้เรียน หมายถึง การจัดกระบวนการของ สถานศึกษาเพื่อเน้นผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยมีกิจกรรมการสอนที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนรัก สถานศึกษาของตนเอง มีความกระตือรือร้น รู้จักศึกษาหาความรู้แสวงหาคำตอบในการพัฒนาด้าน สติปัญญา คิดแก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรู้ และใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา

3. การมุ่งเน้นบุคลากร จากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการยืนยันเพิ่มเติมตัวแปรสามารถสรุป ดังนี้

3.1 ผลจากการสังเคราะห์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วิธีการที่องค์กรใช้ในการจูงใจและทำให้บุคลากรพัฒนาก่อให้เกิดการใช้ศักยภาพเต็มที่ในการทำงานทั้งวิธีการสร้างเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเจริญเติบโตของบุคลากรและหน่วยงาน พิจารณาจาก ระบบงาน การศึกษา อบรม การพัฒนาบุคลากร ความเป็นอยู่ที่ดี ความพึงพอใจของบุคลากรและหน่วยงาน และเป็นวิธีการใช้ศักยภาพของพนักงานเพื่อปรับปรุงกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วยทรัพยากรบุคคลได้รับการวางแผน การจัดการและปรับปรุง มีการมอบรางวัลให้กับพนักงาน การระลึถึงการดูแลเอาใจใส่พนักงาน

3.2 ผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ สามารถสรุปจากข้อคำถาม ดังต่อไปนี้
ข้อคำถาม

1. ท่านคิดว่าการบริหาร **มี/ควรมี** การมุ่งเน้นบุคลากร ของผู้บริหารมากน้อยหรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่คิดว่าการบริหาร **มี/ควรมี** การมุ่งเน้นบุคลากร ของผู้บริหารมากน้อย

“...บุคลากรโรงเรียนเป็นผู้ที่มีความรู้ ซึ่งแต่ละคนมีความรู้ ความสามารถที่แตกต่างกัน เราในฐานะผู้บริหารควรจัดการ วางระบบการทำงานให้ตรงกับความถนัดของแต่ละคน และมีการส่งเสริมการทำงานในแต่ละฝ่าย...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 2)

2. ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษา **มี/ควรมี** การมุ่งเน้นบุคลากรมีการกำหนดชี้แจงภาระงาน การวางแผน และการจัดการเพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องหรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยการบริหารสถานศึกษา ควรมี การมุ่งเน้นบุคลากรมีการกำหนดชี้แจงภาระงาน การวางแผน และการจัดการเพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่จะรับครูที่ไม่ได้จบครู ทำให้โรงเรียนต้องมีการส่งเสริมให้ครูมีการอบรมพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา และมีการกำหนดชี้แจงภาระงาน การวางแผนอย่างชัดเจน เพื่อสามารถจัดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องตามที่โรงเรียนกำหนด

3. ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษา **มี/ควรมี** การมุ่งเน้นบุคลากรโดยการเสริมสร้างพัฒนาศักยภาพของบุคลากรภายในสถานศึกษามีการอบรมพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาหรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยการบริหารสถานศึกษา ควรมี การมุ่งเน้นบุคลากรโดยการเสริมสร้างพัฒนาศักยภาพของบุคลากรภายในสถานศึกษามีการอบรมพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา

“...การทำงานถ้าเรามัวแต่ทำให้คนอื่นชอบเรา งานเราจะไม่สำเร็จ เชื่อใจและให้เขาลงมือปฏิบัติงานให้เต็มที่เรานี้ในฐานะผู้บริหารควรอยู่ห่างๆคอยติดตามอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 6)

4. ท่านคิดว่าการบริหารสถานศึกษา **มี/ควรมี** การมุ่งเน้นบุคลากรสร้างความร่วมมือ ความพึงพอใจหรือแรงจูงใจสำหรับบุคลากรหรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยการบริหารสถานศึกษา ควรมี การมุ่งเน้นบุคลากรสร้างความร่วมมือ ความพึงพอใจหรือแรงจูงใจสำหรับบุคลากร

“...สถานศึกษามีการสร้างแรงจูงใจให้กับครูอย่างต่อเนื่อง ครูสามารถพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา อบรมอย่างต่อเนื่องตามความถนัดของตนเอง และมีการติดตามจากหัวหน้า ฝ่ายเพื่อสามารถแก้ปัญหาได้อย่างตรงจุดและมีการประเมินการปฏิบัติการสอนครูทุกเดือน...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 5)

ผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น จึงสามารถสรุปจากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการยืนยันเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ว่า การมุ่งเน้นบุคลากร หมายถึง การจัดกระบวนการของสถานศึกษาเพื่อเน้นบุคลากรสถานศึกษา มีการกำหนดชี้แจงภาระงาน การวางแผน และการจัดการเพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง มีการเสริมสร้างพัฒนาศักยภาพของบุคลากรภายในสถานศึกษามีการอบรมพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา สร้างความร่วมมือ ความพึงพอใจหรือแรงจูงใจสำหรับบุคลากร

4. การวางแผนเชิงกลยุทธ์ จากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการยืนยันเพิ่มเติมตัวแปรสามารถสรุป ดังนี้

4.1 ผลจากการสังเคราะห์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วิธีการที่องค์การนำแนวคิดมาปรับปรุงคุณภาพในการกำหนดแนวทาง การสื่อสาร การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และปรับปรุงนโยบายและกลยุทธ์ ซึ่งการจัดทำกลยุทธ์ประกอบด้วย การจัดทำกลยุทธ์และวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และการถ่ายทอดกลยุทธ์เพื่อนำไปปฏิบัติ โดยพิจารณา การจัดทำแผนปฏิบัติการและการถ่ายทอดเพื่อนำไปปฏิบัติและคาดการณ์ผลการดำเนินการโดยศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการอนาคตรวมทั้งความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

4.2 ผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ สามารถสรุปจากข้อคำถามดังต่อไปนี้

ข้อคำถาม

1. ท่านคิดว่าการบริหาร **มี/ควรมี** การวางแผนเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหารมากน้อยหรือไม่เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยผู้บริหารคิดว่าการบริหาร ควรมี การวางแผนเชิงกลยุทธ์ ซึ่งการวางแผนเชิงกลยุทธ์

“... เป็นการวางแผนการปฏิบัติตลอดทั้งปี และ 4 ปีครั้ง โดยมีหัวหน้าฝ่ายแต่ละฝ่าย ต้องกำหนดหรือวางแผนกลยุทธ์ของตัวเองและเสนอผู้บริหาร...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 1)

2. ท่านคิดว่าการบริหาร **มี/ควรมี** การวางแผนเชิงกลยุทธ์โดยจัดทำแผนผลกลยุทธ์ ในการกำหนดทิศทางการทำงานภายในสถานศึกษา นำสู่การปฏิบัติ ติดตาม ปรับปรุง และคาดการณ์ผลการดำเนินงานหรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยผู้บริหารคิดว่าการบริหาร ควรมี การวางแผนเชิงกลยุทธ์โดยจัดทำแผนผลกลยุทธ์ ในการกำหนดทิศทางการทำงานภายในสถานศึกษา นำสู่การปฏิบัติ ติดตาม ปรับปรุง และคาดการณ์ผลการดำเนินงาน

3. ท่านคิดว่าการบริหาร **มี/ควรมี** การวางแผนเชิงกลยุทธ์โดยศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการอนาคตรวมทั้งความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนหรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบริหาร ควรมี การวางแผนเชิงกลยุทธ์โดยศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการอนาคตรวมทั้งความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผน

“...การวางแผนมีการวางแผนปีต่อปี โดยสรุปการทำงานทุกๆเดือนและสรุปอีกที่ตอนปิด เทอม ปลายเดือนมีนาคม และมีการวางแผนงานใหม่ในเดือนเมษายน ซึ่งการวางแผนมีการวางแผนระบบงานในแต่ละฝ่ายใหม่ทุกปี เพื่อสามารถกำหนดทิศทางการทำงานได้ถูกต้อง...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 3)

ส่วนผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น จึงสามารถสรุปจากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการยืนยันเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ว่า การวางแผนกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการทำงานภายในสถานศึกษามีการจัดทำแผนแม่บทกลยุทธ์ ในการกำหนดทิศทางการทำงานภายในสถานศึกษา นำสู่การปฏิบัติ ติดตาม ปรับปรุง และคาดการณ์ผลการดำเนินการโดยศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการอนาคตรวมทั้งความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

5. การจัดการกระบวนการ จากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการ ยืนยันเพิ่มเติมตัวแปรสามารถสรุป ดังนี้

5.1 ผลจากการสังเคราะห์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การออกแบบระบบงาน หรือการจัดการกระบวนการทำงาน เป็นวิธีการจัดการกระบวนการหลักในการออกแบบและจัดการศึกษา เป็นกระบวนการสนับสนุนจากวิธีการจัดการกระบวนการหลักที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน ประจำตามหน้าที่ของหน่วยงานทางการศึกษาและบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อกำหนดการจัดการ กระบวนการสู่การกำหนดนโยบายสู่การปฏิบัติภายในสถานศึกษา

5.2 ผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ สามารถสรุปจากข้อคำถาม ดังต่อไปนี้
ข้อคำถาม

1. ท่านคิดว่าการบริหาร **มี/ควรมี** การจัดการกระบวนการ ของผู้บริหารมากน้อย หรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยผู้บริหาร ควรมี การจัดการ กระบวนการ ซึ่งเป็นการจัดการแผนปฏิบัติงานตลอดทั้งปีในการวางระบบภายในโรงเรียน

“...การจัดการกระบวนการทำงานของโรงเรียนมีระบบการทำงานโดยแบ่งฝ่ายออกเป็น 4 ฝ่าย ประกอบด้วย ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ฝ่ายบริหารงบประมาณ ฝ่ายวิชาการ และฝ่ายบุคคล แต่ละฝ่ายมีระบบการทำงานที่แตกต่างกัน ผู้บริหารมีหน้าที่ในการ ส่งเสริมและกำหนดทิศทางการทำงานภายในสถานศึกษา และติดตาม ประเมินผล ซึ่ง การ จัดการกระบวนการมีการจัดการตั้งแต่ในส่วนระบบโรงเรียน อาคารสถานที่ การทำงานของครู และการรับนักเรียนใหม่ ...” (ผู้ทรงคุณวุฒิโรงเรียนที่ 5)

2. ท่านคิดว่าการบริหาร **มี/ควรมี** การจัดการกระบวนการจัดวางระบบการปฏิบัติงาน ภายในสถานศึกษาหรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยผู้บริหารควรมี การจัดการ กระบวนการจัดวางระบบการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา

3. ท่านคิดว่าการบริหาร **มี/ควรมี** การจัดการกระบวนการติดตามประสิทธิภาพและประสิทธิผลของครูและนักเรียนภายในสถานศึกษาหรือไม่ เพียงใด

ผู้ตอบ (ผู้ให้สัมภาษณ์) : ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยผู้บริหารควรมี การจัดการกระบวนการติดตามประสิทธิภาพและประสิทธิผลของครูและนักเรียนภายในสถานศึกษา

ส่วนผลจากการยืนยันและเพิ่มเติมตัวแปร ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องจากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น จึงสามารถสรุปจากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการยืนยันเพิ่มเติมตัวแปร/ตัวบ่งชี้ของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ว่า การจัดการกระบวนการ หมายถึง การออกแบบกระบวนการทำงานและการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา มีจัดการกระบวนการโดยการเน้นผู้เรียนและบุคลากร เพื่อกำหนดการจัดการกระบวนการสู่การกำหนดนโยบายสู่การปฏิบัติภายในสถานศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล นางสาวบารีนา มะแซ
รหัสประจำตัวนักศึกษา 5720121602

วุฒิการศึกษา

วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
วิทยาศาสตร์บัณฑิต	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	2556

ทุนการศึกษา

ทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ประจำปีงบประมาณ 2560

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

ครู โรงเรียนรุ่งอรุณพัฒนา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน

การตีพิมพ์และเผยแพร่ผลงาน

เอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ครั้งที่ 8
“การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมอย่างยั่งยืนสู่โลกาภิวัตน์” วันที่ 15 ธันวาคม 2559